

Års- och hållbarhets- redovisning

Stockholm Exergi 2019

18

Avveckling av sista koleldade pannan och invigning av bio-CCS

Vi beslutade under året att avveckla den sista kolpannan i Värtan och i december invigdes den nya testanläggningen för koldioxidavskiljning.

48

Koldioxidneutrala sjötransporter
Sjötransporter av biobränsle ska genomföras med båtar som drivs av bioolja.

17

Eleffektfrågan i fokus

Nytt avtal med Ellevio säkrar tillgången till 320 MW förnybar eleffekt i Stockholm under tolv år.

Om års- och hållbarhetsredovisningen 2019

Stockholm Exergi Holding AB (publ) är moderbolag i Stockholm Exergi-koncernen. I års- och hållbarhetsredovisningen benämner vi koncernen "Stockholm Exergi".

Stockholm Exergis koncernredovisning upprättas sedan 2013 enligt standarden International Financial Reporting Standards (IFRS).

Stockholm Exergis hållbarhetsredovisning upprättas sedan 2014 enligt GRI:s (Global Reporting Initiative) riktlinjer för hållbarhetsredovisning med redovisningsalternativ

Core samt relevanta delar av branschtillägget Electric Utilities Sector Disclosures. Stockholm Exergi hållbarhetsrapporterar enligt kraven i Årsredovisningslagen. Hållbarhetsredovisningens omfattning definieras av GRI-index på sidorna 138-140.

Hållbarhetsredovisningen är en del av årsredovisningen och släpps årligen. Den senaste rapporten publicerades i mars 2019. Årets hållbarhetsredovisning avser 2019 och omfattar Stockholm Exergi Holding AB (publ) och dess dotterföretag om inte annat anges.

Hållbarhetsredovisningen har granskats översiktligt av revisionsfirman Deloitte AB.

Innehåll

Det här är Stockholm Exergi	4	Samhällets restprodukter	36
Vd-ord: Hållbar kraftvärme med positiv effekt	6	Energiåtervinning ur avfall	37
Viktiga händelser under året	8	Genombrott för Stockholm Data Parks	40
Värdekedjan och våra viktigaste frågor	10	Avloppsslam för ett förbättrat kretslopp	41
Produktion	12	Leverantörer	42
Vårt flexibla produktionssystem	13	Vi vill bidra till en planet som räcker åt alla	42
Vår energi kommer från fyra källor	15	Vi granskar våra leverantörer	44
Forskning om biobränsle	16	Vi tar initiativ för ansvarsfull sjöfart	48
Samarbete med Ellevio om elförsörjning	17	Viktigt steg för våra sjötransporter	48
Vi fortsätter att ställa om	18	Medarbetarna som gör det möjligt	50
Kontinuerligt arbete för minskad miljöpåverkan	20	Vi som jobbar här jobbar för hållbarhet	50
Bioaska tillbaka till kretsloppet	20	Utveckling och personligt ledarskap	52
Distribution	22	Arbetsmiljö och säkerhet alltid i fokus	53
Vatten cirkulerar till tusentals fastigheter	22	Ledning och styrning	56
Kunder och samhälle	28	Ledning	56
Vi möter kundernas behov	28	Styrelse	58
Moderniserad fjärrvärme	30	Bolagsstyrningsrapport	61
Smarta fastigheter allt viktigare	31	Revisorns yttrande	65
Ny produkt som motverkar global uppvärmning	32	Hållbarhetsstyrning	66
Skapat ekonomiskt värde	33	Riskhantering	72
Transparent prissättning en självklarhet	33	Rapportering och noter	76
Ny strategi lyfter vårt samhällsansvar	34	Års- och koncernredovisning	76
		Rapportering hållbarhet (GRI)	137

Adressuppgifter

Besöksadress: Jägmästargatan 2
Postadress: 115 77 Stockholm
Säte/org nr: Stockholm/556040-6034

020-31 31 51
kundservice@stockholmexergi.se
www.stockholmexergi.se

Kontaktuppgifter

Mathias Jonsson, tf. ekonomi- och finansdirektör
Telefon: 020-31 31 51
mathias.jonsson@stockholmexergi.se

Ulf Wikström, hållbarhetschef
Telefon: 020-31 31 51
ulf.wikstrom@stockholmexergi.se

Det här är Stockholm Exergi

FÖRSÄLJNING (GWH)	NETTOOMSÄTTNING (MSEK)	RÖRELSERESULTAT (MSEK)	RESULTAT EFTER SKATT (MSEK)
9 814*	6 864	737*	433
(10 194)	(7 003)	(1 381)	(1 164)

* Varav 8 094 (8 176) GWh värme

* Rörelseresultatet 2019 är belastat med en nedskrivning om -582 MSEK hänförlig till beslut om stängning av den sista koleldade pannan i Värtan. Justerat för nedskrivningen är rörelseresultatet för året 1 319 MSEK.

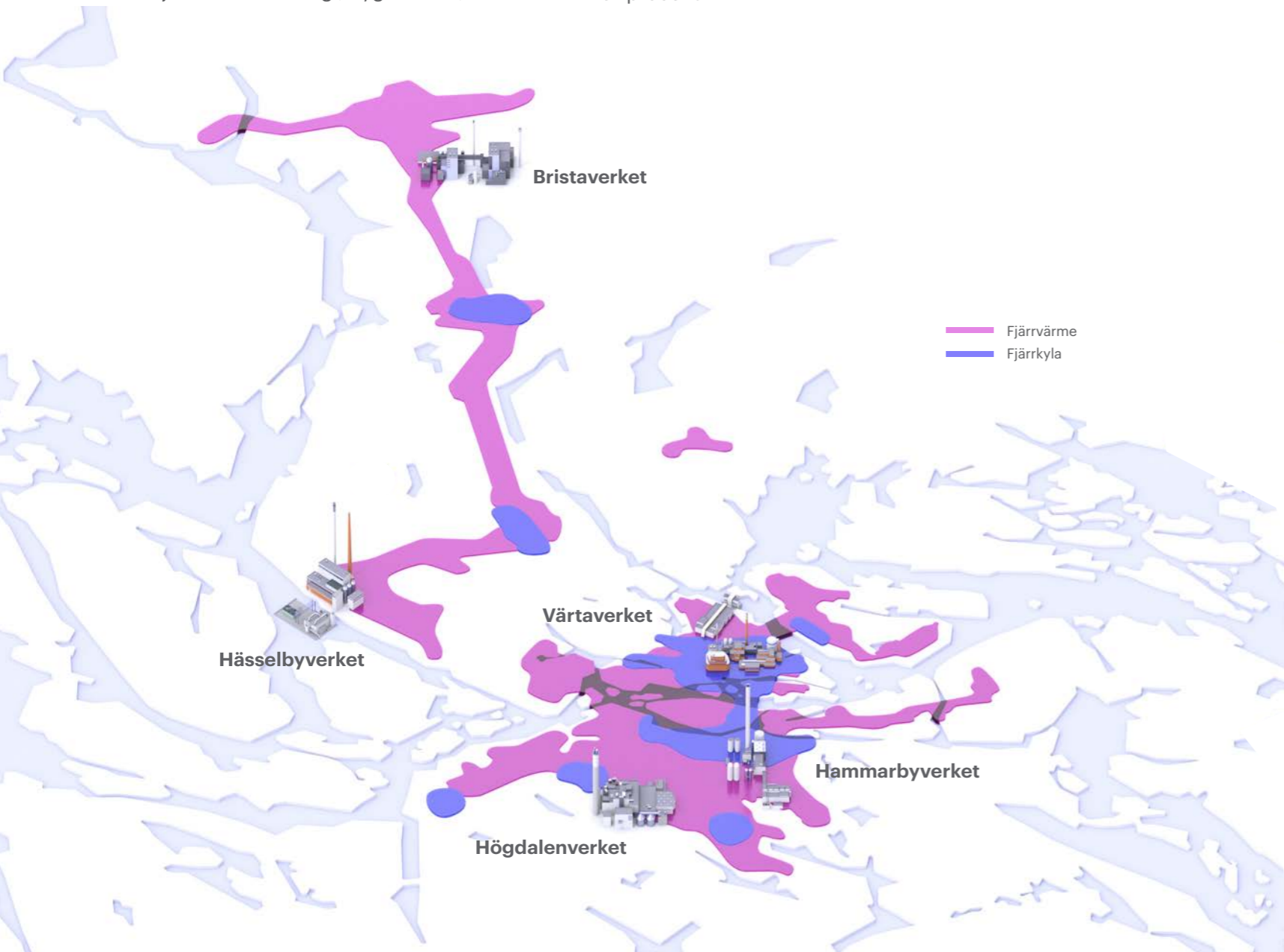
Stockholm Exergi är stockholmarnas energibolag. Vi värmer över 800 000 stockholmare och svalkar drygt 400 sjukhus, datahallar och andra viktiga verksamheter. Drygt 700 anställda från Högdalen i söder till Sigtuna i norr jobbar tillsammans med kunder och stockholmare för att förse staden med enkel, prisvärd och miljömedveten energi, dygnet runt, året runt.

Tillsammans utvecklar vi de mest effektiva energilösningarna för en attraktiv och hållbar Stockholmsregion.

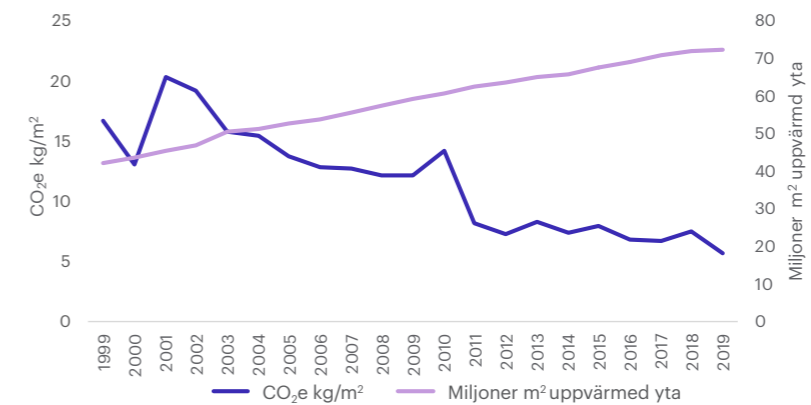
Ägare: Stockholms stad och Fortum, 50 procent var

Yta vi värmer: 72,5 miljoner kvadratmeter

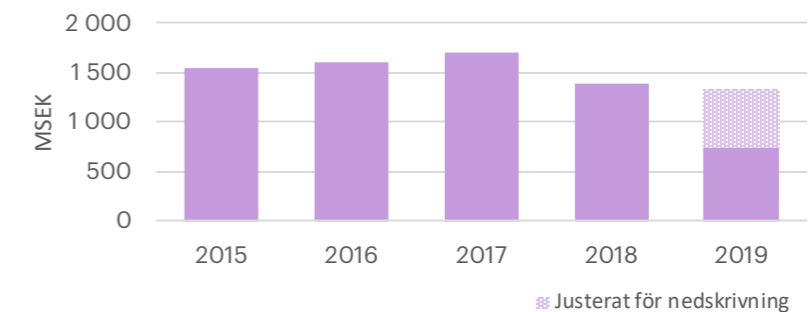
Andel förnybar eller återvunnen energi i fjärrvärmerna: 91 procent

Utsläpp av CO₂e från fjärrvärmeproduktionen per uppvärmd fastighetsyta

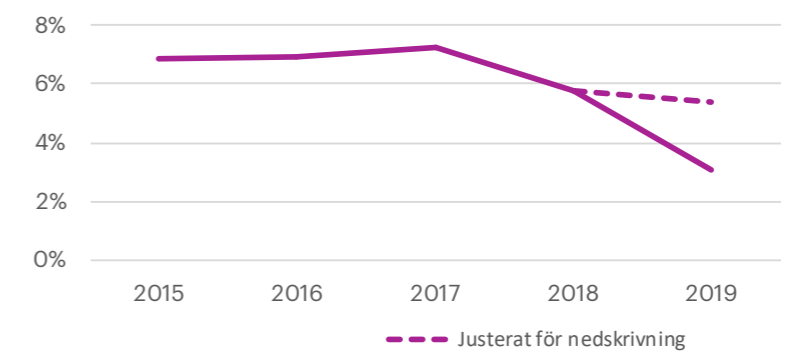

Rörelseresultat

Rörelseresultatet 2019 är belastat med en nedskrivning om -582 MSEK hänförlig till beslut om stängning av den sista koleldade pannan i Värtan, vilket också påverkat avkastningen på sysselsatt kapital negativt i diagrammet nedan.

Avkastning sysselsatt kapital

Hållbar kraftvärme med positiv effekt

Fjärrvärmens och kraftvärmens betydelse för energisystemet blir allt tydligare. Höstens överenskommelse mellan Ellevio och Stockholm Exergi visar just detta. Härigenom säkrades stockholmarnas nuvarande behov av el och en akut elleffektbrist undveks. Utan fjärrvärmens och kraftvärmens hade bristen varit ett faktum sedan länge. Effektsituationen i Stockholm är mycket ansträngd, och här bidrar vi nu med 320 MW el under de kommande tolv åren. Men det kommer att behövas fler initiativ, och då gäller det att se att värme och el tillsammans skapar ett integrerat energisystem och att fjärrvärmens betydelse för elförsörjningen är enorm – bara i Stor-Stockholm motsvarar fjärrvärmens elleffektnytta nästan två kärnkraftsreaktorer.

” Vi menar allvar med vår omställning bort från det fossila.

Men kraftvärmens betydelse för svensk hållbar och säker energiförsörjning har inte fått fullt genomslag i regelverket och skattesystemet. Istället har en beskattning på avfallsförbränning införts som innebär att skatten blir högre ju mer plast som sorteras ut ur avfallet. Att förslaget är bakvänt konstaterades redan av den statliga utredning som fick i uppdrag att utreda skatten.

Att energiöverenskommelsen efter drygt tre år föll hoppas jag inte ska skapa osäkerhet i energi-marknaden. Vi behöver långsiktighet i politiken för att kunna fortsätta att utveckla fjärrvärmens hållbarhet. Framförallt måste värdet av elleffekt och värdet av koldioxidsänkor synas i utvecklingen av samhällets marknadsmodeller, styrmedel och skattesystem.

Vi jobbar vidare för att klara omställningen:

- Vi har beslutat att efter den här driftsäsongen avveckla vår sista kolpanna, två år snabbare än den ursprungliga planen.
- Vi har kört igång en testanläggning för koldioxidavskiljning vid biokraftvärmeverket i Värtan, så kallad bio-CCS. Målet är att bygga en fullskalig anläggning som ger minusutsläpp av koldioxid i storleksordningen 800 000 ton per år.
- Vi har tillsammans med SÖRAB fattat beslutet om att etablera en verksamhet för sortering av restavfall i anslutning till vårt kraftvärmeverk i Brista. Utsläppen från förbränning av plast är en utmaning och med den nya anläggningen kommer 18 000 ton plast att sorteras bort varje år.

Det här är tre händelser som visar att vi menar allvar med vår omställning bort från det fossila. På resan ingår också planen på ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta i nordvästra Stockholm. Investeringen stärker den resurseffektiva energiåtervinningen och blir ett viktigt bidrag till den cirkulära ekonomin som sträcker sig långt utanför de svenska gränserna.

Genom vår omställning rustar vi oss för att möta våra kunders behov och vi arbetar hela tiden med att höja fjärrvärmens värde och stärka dess konkurrenskraft. Nyförsäljningen under året var god, trots hård konkurrens på värmemarknaden. Vi fortsätter att utveckla vårt kunderbjudande, inte minst inom smarta fastigheter med bland annat värmestyrning, solceller och fordonsladdning. Digitala lösningar kommer att ge kunderna betydligt bättre förutsättningar att optimera sin energianvändning.

Och genom att ha skapat Stockholm Data Parks, där vi tar vara på restvärmen från serverhallar, har vi under året lockat internationella aktörer och satt Stockholm på kartan.

” Vi har en tydlig riktning i vår verksamhet och driver den med omsorg om vår omvärld och om oss som jobbar här.

Vi har tagit stora steg i arbetet med social hållbarhet och samtidigt inlett jobbet med att öka inkluderingen och mångfalden. Och vårt motto ”vi jobbar säkert eller inte alls” är fortsatt en självklarhet i vårt dagliga arbete för att minska antalet arbetsplatsolyckor i vår verksamhet. Med glädje konstaterar jag att vi under 2019 överträffade våra miljömål om andel förnybar eller återvunnen energi, koldioxidutsläpp per fjärrvärmeleverans och antal betydande miljöstörningar.

Det saknas dock inte utmaningar i vår omställning. Anspänningen på bolagets lönsamhet har ökat genom beskattningen på avfall och det behövs incitament för att skapa de nödvändiga minusutsläppen av koldioxid. Under året har vi bedrivit ett omfattande lönsamhetsprogram där vi nu tar nästa steg för att ytterligare effektivisera och minska bolagets kostnader. En viktig del i arbetet är att ta vara på möjligheterna inom digitalisering av produktionsplaneringen och därigenom sänka produktionskostnaderna.

Sammanfattningsvis står vi väl rustade inför framtiden och tack vare utvecklingen under 2019 har vi råg i ryggen: vi kommer att klara omställningen och med gemensam kraft omvandla vår energi till en hållbar framtid.

Anders Egelrud
Vd och koncernchef

Viktiga händelser under året

- **I mars** driftsatte vi vår första kundanläggning med solceller och elstyrning.
- **I april** beslutade regeringen att införa kraftigt höjda skatter på fossil kraftvärme från och med augusti 2019. Som en konsekvens beslutade Stockholm Exergi att minska produktionen vid ett av kraftvärmeverken vid Värtaverket.
- **I maj** genomförde vi ett samrådsmöte för vårt planerade kraftvärmeverk i Lövsta.
- **I maj** visade vår nöjd-kund-undersökning att vårt NKI-index ökat från 67 till 70, en kraftig förbättring jämfört med föregående år.
- **Under hösten** började vi installera de digitala dosorna gateways hos våra kunder, som bland annat möjliggör en effektivare värmefördelning i fjärrvärmesystemet.
- **I oktober** inledde vi ett samarbete med Ellevio, som innebär att vi säkrar tillgången på 320 MW förnybar eleffekt i Stockholm de närmaste tolv åren.
- **I november** presenterade vi nyheten att tre nya datahallar med värmeåtervinning till fjärrvärmenätet i Stockholm kommer att uppföras i Stockholm Data Park Kista.
- **I december** fattade vår styrelse beslutet att den sista kolpannan i verksamheten, en panna i kraftvärmeverk 6 på Värtaverket, ska stängas efter driftsäsongen 2019/2020.
- **I december** invigde vi vår testanläggning för koldioxidavskiljning vid biokraftvärmeverket i Värtan. Bio-CCS heter tekniken och projektet stöds av Energimyndigheten.
- **I december** lanserade vi tillsammans med tre andra aktörer föreningen Responsible Shipping Initiative (RSI), som ska främja ansvarsfull och hållbar sjöfart.
- Nyförsäljningen uppgick till 113 GWh värme under året, motsvarande cirka 11 000 lägenheter.

Värdekedjan och de viktigaste frågorna tydliggör vårt fokus

Vår värdekedja

Vi brukar beskriva vår verksamhet utifrån värdekedjan till höger där varje del behövs för att skapa den helhet som gör att vi som företag når våra mål. I den här års- och hållbarhetsredovisningen tar vi dig som läsare igenom verksamheten genom att följa värdekedjan steg för steg. I varje del kan du läsa mer om våra viktigaste frågor inom just det området, hur utmaningarna ser ut och hur vi arbetar för att hitta lösningar.

För oss är det även viktigt att bidra till FN:s hållbarhetsmål, om det kan du också läsa under varje avsnitt.

Vår påverkan på hållbarhet

Vi har en samhällsviktig verksamhet och ett stort ansvar att bidra till en hållbar utveckling. Därför analyserar vi regelbundet var vår påverkan är störst och vilka hållbarhetsfrågor som är viktigast för dem som berörs av vår verksamhet. Bedömningen kallas en väsentlighetsanalys och resultatet av den är våra viktigaste frågor och listas nedan och var i värdekedjan de återfinns (läs mer på sid 67).

Vi måste samtidigt skapa ekonomiskt värde åt våra ägare, kunder, leverantörer, anställda och samhället för att veta att vi kan finnas kvar långsiktigt och för att vi ska kunna ha råd att fortsätta investera i utvecklingen av Stockholms energisystem (läs mer på sid 33 och 66).

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor

Produktion

- Avfall från verksamheten
- Störningar i närmiljö vid produktionsanläggningar
- Utsläpp till luft och klimatpåverkan
- Utsläpp till vatten

Distribution

- Störningar i närmiljö från verksamheten

Kunder och samhälle

- Ansvarfullt agerande utifrån Stockholm Exergis ställning på värmemarknaden
- Erbjudande av hållbara produkter och tjänster
- Sysselsättning med fokus på grupper i utanförskap

Samhällets restprodukter

- Energiåtervinning

Leverantörer

- Anti-korruption
- Förnybara bränslen
- Hållbara inköp och investeringar
- Transporter
- Uttag av jordens resurser

Medarbetare

- Friskvård och hälsa
- Mångfald
- Säker arbetsmiljö

Produktion

Fjärrvärmens tryggar tillgången till värme och el i en växande Stockholmsregion. Dygnet runt och året runt driver vi våra produktionsanläggningar och möter stockholmarnas efterfrågan.

Vårt flexibla produktionssystem förser Stockholm med el och värme

24 timmar om dygnet, 365 dagar om året, ser vi till att det växande Storstockholm får det varmt eller svalt. Oavsett om stockholmarna sover eller är vakna så styrs deras värme – och svalka – från Stockholm Exergis centrala produktionsledning och kontrollrummen på våra olika anläggningar. Vi planerar även produktionen i anläggningarna hos våra partners Söderenergi, Norrenergi och Eon, eftersom vi har ett gemensamt intresse av att inte slösa, utan att alltid använda den anläggning som är mest kostnadseffektiv för stunden. Planeringen är komplex, med många faktorer att ta hänsyn till. Vårt system består av ett 30-tal produktionsanläggningar och ungefär 300 mil underjordiska ledningar för fjärrvärme och 25 mil för fjärrkyla.

Alla anläggningar har sin egen roll och det samspelet är avgörande för att Storstockholm ska kunna få kostnadseffektiv och hållbar energi oavsett om det är minus 20 eller plus 30 grader ute. Vissa anläggningar är dyra att bygga, men relativt sett billiga att driva. Vi kallar dem basproduktion och vi använder dem så mycket som möjligt.

Andra anläggningar är tvärtom relativt sett billiga att bygga, men dyra att driva. Vi kallar dem spetsproduktion och vi kör dem bara när det är riktigt kallt eller vi har problem med andra anläggningar. Det kan ibland gå en hel säsong utan att en anläggning ens startas, men den är nödvändig, eftersom stockholmarna ska kunna lita på fjärrvärmens och fjärrkylan i alla väder.

En annan faktor i planeringen är att våra stora kraftvärmeanläggningar utöver värme även kan producera el. Elproduktionen i våra kraftvärmeverk är även viktig eftersom vi kan planera den oberoende av sol och vind, mitt inne i centrala Stockholm. Det är viktigt, eftersom det finns begränsningar för hur mycket eleffekt som elnätet kan överföra till huvudstaden och de begränsningarna kommer ta många år att bygga bort.

Stockholms effektutmaning växer i takt med att stockholmarna blir allt fler, att exempelvis antalet elbilar växer och att allt mer data lagras i datahallar som också drar el.

Ännu en viktig faktor för vår planering är att vi behöver underhålla våra anläggningar. En så kallad underhållsrevision kan liknas vid ett gigantiskt depåstopp i ett formel 1-lopp. Eftersom vi vill minimera antalet dagar och timmar som en stor basanläggning står stilla planerar vi stoppet under flera månader i förväg. Sen, när vi väl inleder revisionen, arbetar ibland över hundra personer fokuserat tillsammans under ett par veckor. Kollegor och entreprenörer från olika företag arbetar som

ett lag. Varje person har sin specialroll och tillsammans har vi det gemensamma målet att få anläggningen ut på banan igen, i topptrim och så snart som möjligt.

Under 2019 implementerade vi ett program för digitalisering och automatisering av hela Stockholm Exergis verksamhet. Initialt fokuserar vi på datadriven produktion, automatiserad bränslelogistik och utvecklad systemoptimering och vi har genomfört ett antal pilotstudier inom olika områden. Målet med vårt digitaliseringsprogram är att kunna sänka kostnaderna för produktion, underhåll, drift, bränsleinköp och bränslehantering samtidigt som vi förbättrar våra miljövärden.

Ett viktigt steg i vår digitalisering är att vi under året har börjat använda ett nytt system för så kallad avvikelsehantering, där avancerade och självlärande program analyserar stora mängder data från våra anläggningar för att kontinuerligt kunna förutse underhållsbehov. Avvikelse i produktionen upptäcks härigenom tidigt och på det sättet ökar driftsäkerheten.

Vår energi kommer från fyra källor

Avfallsbaserade bränslen:

Totalt stod avfall för 2 138 GWh av vår produktion av fjärrvärme och el 2019. Värmen motsvarar årsförbrukningen för ungefär 175 000 lägenheter. Totalt energiåtervann vi knappt 485 000 ton hushållsavfall och 393 000 ton verksamhetsavfall. Framförallt utvinns vi energi ur det som blir över när stockholmarna har sorterat ut material, utöver det kom 11 procent av våra avfallsbränslen från Finland, Norge och Storbritannien.

Förnybara bränslen:

Förnybara rester från skogen och industrin, som flis, olivkärnor och bioolja, blir till biobränslen i vår produktion. Biobränslena stod för 3 293 GWh värme och el, tillräckligt mycket fjärrvärme för ungefär 234 000 lägenheter.

Restvärme:

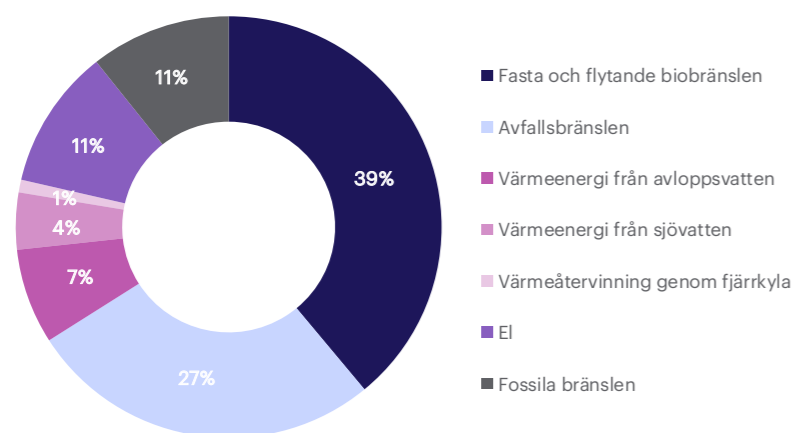
Vi tar vara på värmen i stockholmarnas avloppsvatten, på restvärme från datahallar och matbutiker

och på värmen som blir över när vi skapar fjärrkyla. Avloppsvattnet som vi får från Henriksdals reningsverk är exempelvis en av våra viktigaste energikällor. Med hjälp av det producerade vi 1 007 GWh värme, vilket räcker till att hålla det varmt och skönt i ungefär 99 000 lägenheter.

Fossila bränslen:

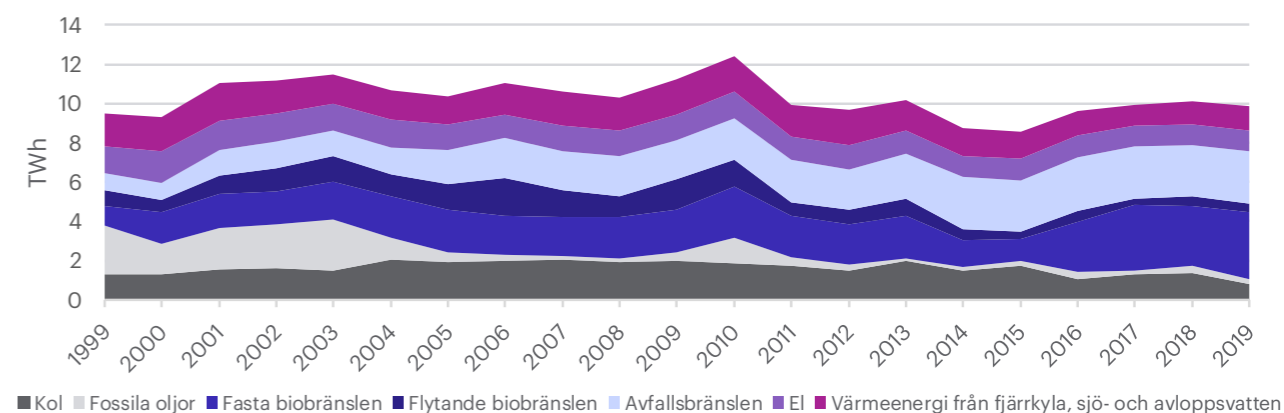
Vi fasar ut kolet under 2020 i och med att vi stänger vår sista kolpanna. Kol kommer fortsättningsvis enbart kunna användas vid nödsituationer. Vi använder viss del fossila oljor dels för att starta och stoppa anläggningar, dels i anläggningar som vi främst använder när det är riktigt kallt. Tillsammans gav de fossila bränslena 884 GWh värme och el, där värmen motsvarar årsförbrukningen för ungefär 69 000 lägenheter.

Tillförd energi 2019, Stockholm Exergi

Diagrammen visar Stockholm Exergis egenägda produktion. Produktionsanläggningarna, energi från datahallar och fjärrkyla omfattas ej. För att se miljöprofilerna för fjärrvärme, el och fjärrkyla hänvisas till miljönyckeltal för produkterna. I elförbrukningen finns ett fossilt inslag som motsvarar mindre än en procent av totalt tillfört bränsle.

Tillförd energi över tid, Stockholm Exergi

Samarbete med Ellevio för Stockholms elförsörjning

En trygg elförsörjning är kritisk för samhällets funktioner. Sedan många år är läget att kapaciteten för att överföra el till Stockholm utifrån inte räcker till då elförbrukningen är som störst. Svenska kraftnäts pågående förstärkning och utbyggnad av elnätet kommer inte att vara klart förrän om tidigast åtta år.

För att lösa Stockholms elförsörjning här och nu ingick Stockholm Exergi och Ellevio därför under hösten ett avtal som säkrar tillgången till 320 MW förnybar eleffekt i Stockholm under tolv år. Elen kommer att säkras genom en totalreovering av

ett kraftvärmeverk som byggs om för att drivas med biolja och genom investeringar i andra produktionsanläggningar som också ska drivas med biolja. Detta innebär att Stockholm får en lokal elförmåga som ökar leveranssäkerheten.

Det kommer dock att krävas fler initiativ för att säkerställa eleffekt i regionen i takt med att staden och regionen växer och elektrifieringen går framåt. Det kommer alltså att krävas fortsatt och utökad samverkan mellan elmarknaden och värmemarknaden för att klara en säker och hållbar elförsörjning.

Forskning om biobränsle ska minska energiförlusterna

Vid lagring av biobränslen startar biologiska, kemiska och fysikaliska processer, som bland annat gör att uppemot en femtedel av bränslets energivärde förloras. Förutom förlust av omfattande ekonomiska värden och resurser, ger detta stora utsläpp av växthusgaser och innebär även en viss brandrisk och för med sig arbetsmiljöproblem.

Efter tester tillsammans med KTH 2017, initierade Stockholm Exergi 2018 tillsammans med SLU ett större forskningsprogram. Det leds av SLU, med deltagare även från andra universitet samt skogs- och energibolag. Delresultat har sammanställts i en EU-rapport under 2019 och slutresultatet presenteras i slutet av 2020.

Hållbara projekt som klimatkompensation

Vi klimatkompenserar våra utsläpp från fossila bränslen genom att finansiera socialt och miljömässigt hållbara projekt som minskar de globala utsläppen lika mycket. Vi väljer enbart sådana projekt som inte hade blivit av utan stöd och som omfattas av FN-systemens regelverk eller ingår i den så kallade frivilligmarknaden. Många projekt uppfyller dessutom kraven i hållbarhetsmärkingen Gold Standard. Läs mer om våra aktuella projekt på stockholmexergi.se.

Vi fortsätter ställa om: Sista kolkraftpannan stängs och bio-CCS testas

Runt 81 (83) procent av vår totala klimatpåverkan kommer från vår egen produktion av fjärrvärme, fjärrkyla och el, framförallt från fjärrvärmen eftersom det är vår dominerande produkt. De senaste 20 åren har vi mer än halverat utsläppen per kvadratmeter som vi värmer. År 2030 ska vår energiproduktion vara helt klimatneutral.

Våra utsläpp av växthusgaser kom under 2019 från framförallt två källor. Dels har vi fortfarande ett kolbaserat kraftvärmeverk i Värtan, dels finns det fortfarande fossil plast i avfallet som kommer till oss. Våra växthusgasutsläpp uppgick år 2019 till 57 (72) gram CO₂e (koldioxidekvivalenter) per kilowattimme fjärrvärme vi levererade*. De totala utsläppen från hela vår verksamhet uppgick till 868 (1 101) tusen ton CO₂e.

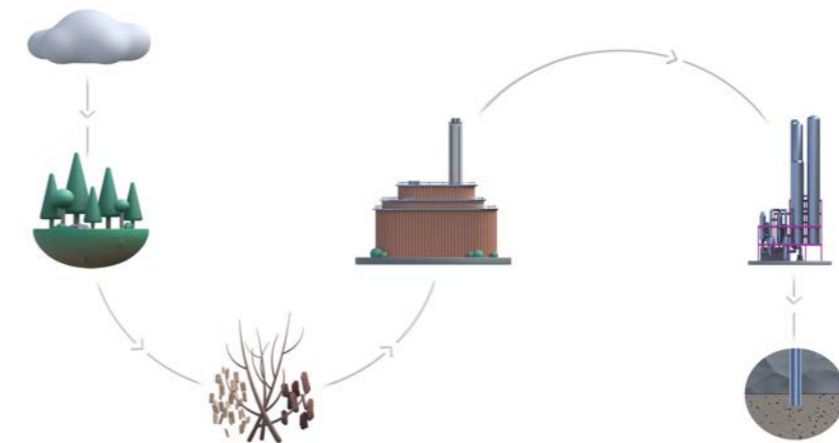
Men vi fortsätter att ställa om, två viktiga händelser under 2019 visar med all tydlighet att vi menar allvar med vår omställning.

Den 6:e december fattade vår styrelse det historiska beslutet att vår sista kolpanna i Värtan

kommer att stängas efter vintern 2020. Det innebär att vi skyndar på vår tidigare plan – ett inriktningsbeslut om att fasa ut kolet efter driftsäsong 2021/2022 – och rör oss snabbare mot att nå vårt mål om en fjärrvärme helt baserad på förnybara eller återvunna bränslen.

Den 9:e december invigdes vår testanläggning för bio-CCS av bland andra energiministern Anders Ygeman. Bio-CCS, Bio Energy Carbon Capture and Storage, möjliggör så kallade minusutsläpp, det vill säga att man fångar in koldioxid ur atmosfären. Avskiljning på ett kraftvärmeverk innebär att koldioxiden efter förbränning fångas in ur rökgaserna, komprimeras till flytande form och därefter infiltreras i porös bergart under högt tryck där den över tid mineraliseras. Eftersom bio-CCS kan skapa minusutsläpp är metoden viktig för att motarbeta klimatförändringarna. FN:s klimatpanel IPCC har tidigare tagit fram en mängd olika scenarier för hur vi ska lyckas nå 1,5 graders målet och de allra flesta av dessa visar att vi behöver göra mer än att bara minska koldioxidutsläppen – vi behöver även fånga in och lagra koldioxid från atmosfären.

* Om hänsyn tas till särskilda avtal, så kallad residualmix är motsvarande nyckeltal 61 g CO₂e/kWh.

Målet med testanläggningen vid biokraftvärmeverket i Värtan är att utvärdera olika delar av tekniken för att avskilja koldioxiden ur rökgaserna. En storskalig anläggning för bio-CCS kommer att omfatta alla delar från infångning till lagring och kommer att skapa stora minusutsläpp varje år. Våra beräkningar visar att med en fullskalig anläggning skulle vi kunna fånga in i storleksordningen 800 000 ton koldioxid per år i Värtan och om vi ser på hela Storstockholm och även andra bolags verksamheter handlar det om över två miljoner ton.

Projektet med vår testanläggning stöds av Energimyndigheten och kommer att slutföras i juni 2020. Målet är att testet tillsammans med en integrationsstudie ska ge tillräckligt robusta resultat för att utgöra underlag för Stockholm Exergi att investera i en storskalig anläggning. Stockholm Exergi samarbetar i flera projekt även med bland annat KTH, Chalmers, SLU och

Linköpings Universitet för att utveckla och utvärdera olika delar av koldioxidavskiljning och lagring. En central del i vår utveckling är att på lite längre sikt investera i ett nytt kraftvärmeverk. Produktionen från kraftvärmeverk 6, och även från det åldrande Hässelbyverket, behöver ersättas med ny basproduktion baserad på förnybara eller återvunna bränslen. Vårt arbete med att undersöka möjligheterna att etablera en helt ny energianläggning i Lövsta i västra Stockholm har under 2019 fortsatt. Förutom fortsatta utredningar har vi tillsammans med Stockholms stad genomfört ett välbesökt samråd. Lövsta är ett gammalt deponiområde som inte kan användas för exempelvis bostäder, medan en avveckling av Hässelbyverket skulle kunna ge plats för ett stort antal lägenheter. Anläggningen i Lövsta utformas för att så långt som möjligt undvika konflikter med det rörliga friluftslivet och vi planerar att under början av 2020 lämna in vår ansökan om miljötillstånd till mark- och miljödomstolen.

Kraftvärmens möjliggör för mer förnybar el

Våra största anläggningar producerar elektricitet och värme på samma gång, så kallad kraftvärme, och på det sättet kan vi utnyttja nästan hela energiinnehållet i våra bränslen. Det gör vi genom att vi förbränner olika bränslen och producerar ånga som driver en turbin och generator som genererar el. Sedan kyls vi ner ångan till vatten igen genom att växla över ångenergin till fjärrvärmenätet. Kraftvärmens har också förmågan att balansera elsystemet, vilket gör det möjligt att bygga mer förnybar och väderberoende elproduktion.

I takt med att kärnkraften avvecklas blir kraftvärmens ännu viktigare för elförsörjningen. En annan klimatnytta med vår elproduktion är att vi konkurrerar ut fossil elproduktion i norra Europa. Elnäten är nämligen sammankopplade och när vi producerar ett överskott av el i Sverige exporterar vi och när vi har ett underskott importerar vi.

Kontinuerligt arbete för minskad miljöpåverkan

Genom avancerad rening och löpande uppföljning begränsar vi utsläppen till luft och vatten. Bland de viktigaste ämnena som vi renar ur rökgaserna och avloppsvattnet finns kväveoxider och svaveldioxid, som annars bidrar till övergödning och försurning, stoft som kan medföra hälsorisker samt tungmetaller och dioxiner, som annars är giftiga för både människor och miljö. Genom investeringar i våra anläggningar utvecklas reningstekniken. Under 2019 driftsatte vi exempelvis en ny anläggning för vattenrening i Högdalenverket, som ytterligare förbättrar reningen av kvicksilver.

De olika utsläppen till luft ligger relativt stabilt från år till år med mindre variationer. Utsläpp som beräknas utifrån enstaka mätningar kan variera mer. Under 2019 har utsläppen av svaveldioxid minskat igen till tidigare nivåer på grund av en minskad användning av fossila oljor med hög svavelhalt. Läs mer i noten om utsläpp till luft på sidan 148 och i miljörapporterna för våra enskilda anläggningar.

Bioaska tas tillbaka till kretsloppet

En liten del av askan från våra anläggningar, 8 procent, innehåller tungmetaller och andra farliga ämnen som gör att den inte går att återanvända. Vi ser till att den här askan stabiliseras och kapslas in på godkända deponier, istället för att hamna i naturen eller i nya produkter. Resten av askan går att återanvända. Traditionellt har den använts som konstruktions- och täckmaterial på deponier och det är även så som vår aska används idag. Via kravställning på leverantörer inom återvinningsindustrin arbetar vi för att nya metoder utvecklas för att öka återvinningen av ämnen ur askorna.

Miljöstörningar

Vi hade 5 (10) miljöstörningar under året som vi klassar som betydande. Vi bedömer dock att ingen av dem orsakade bestående miljöpåverkan. Miljöstörningarna halverades därmed från året innan och vi överträffade vårt mål på max 7 störningar under 2019. Det är glädjande att våra insatser med ökat fokus på frågan i ledningsgruppen, leverantördialoger, utbildning och förebyggande underhåll har gett resultat. Läs mer i noten om miljöstörningar på sidan 149.

Under året fick vi 16 (10) klagomål från närboende där vi orsakat olägenheter. Den vanligaste orsaken till klagomål var buller och lukt. När vi får ett klagomål utreder vi händelsen för att fastställa orsaken och genomför därefter relevanta åtgärder.

Aska från förbränning av biobränsle som grenar och toppar, så kallad grot, innehåller näring som är nödvändig för att långsiktigt bibehålla skogens långsiktiga produktionskapacitet. Vi deltar i ett utvecklingsprojekt tillsammans med Svensk Skogsgödsling och danska Energiföretaget HOFOR med stöd från Energimyndigheten. Projektets syfte är att utveckla ett koncept som förenklar hanteringen och återföringen av aska till skogen och att minska kostnaden jämfört med traditionell askåterföring. Projektet är försenat på grund av tekniska problem med anläggningen men under hösten har produktionen av granuler påbörjats. En demonstrationsspridning genomfördes under våren för skogsägare och andra intressenter.

Fakta

Mål 2019

CO₂e/producerad kWh fjärrvärme

60g

Antal betydande miljöstörningar

max 7st

Resultat 2019

- 57 (72) gram CO₂e/producerad kWh fjärrvärme*
- 5 (10) betydande miljöstörningar

Övergripande mål

- Inga miljöstörningar

* Om hänsyn tas till särskilda avtal, så kallad residualmix är motsvarande nyckeltal 61 g CO₂e/kWh.

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor inom produktion

Utsläpp till luft och klimatpåverkan

Vid förbränning uppstår rökgaser som innehåller övergödande, försurande eller giftiga ämnen som i stora mängder kan påverka miljön negativt. Det uppstår också utsläpp av växthusgaser som har en negativ påverkan på klimatet. Om något går fel i produktionen kan miljöstörningar i form av tillfälliga punktsläpp till luft, vatten och mark inträffa.

Utsläpp till vatten

Vid produktion i våra anläggningar uppstår det olika typer av avloppsvatten som kan innehålla övergödande eller giftiga ämnen.

Avfall från verksamheten

Vår produktion genererar stora mängder avfall. Det är både det avfall som uppstår vid drift och underhåll av anläggningarna och de askor som bildas vid förbränning. När avfall uppstår innebär det en förbrukning av jordens resurser samt en risk för spridning av giftiga ämnen om inte avfallet hanteras på ett riktigt sätt.

Störningar i närmiljö vid produktionsanläggningar

Våra produktionsanläggningar ligger ofta i närheten av bostadsområden. Om något går fel i produktionen kan det exempelvis förekomma störande buller och lukt.

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 6.3: Att förbättra vattenkvalitet, minska föroreningar, minimera utsläpp av farliga kemikalier och väsentligt öka återvinningen senast 2030.

Vi utvecklar aktivt vårt arbete med säker kemikaliehantering, vi genomför underhållsarbete för att minska läckage av oljor och vi renar processvattnet som vi sedan återanvänder.

Delmål 7.2: Att väsentligt öka andelen förnybar energi i den globala energimixen senast 2030.

Delmål 7.3: Att till 2030 väsentligt öka energieffektiviteten.

Delmål 7.a: Att till 2030 stärka internationella samarbetet för att underlätta tillgång till och forskning och teknik inom ren energi.

Vi har bestämt att stänga vår sista kolpanna efter vintern 2020 och vi planerar för en ny produktionsanläggning som ska drivas på sorterat restavfall. Vi driver utveckling för att skapa minusutsläpp, dels genom en testanläggning för koldioxidavskiljning vid biokraftvärmeverket i Värtan, dels genom produktion av biokol tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall.

Vi skapar förutsättningar för dataparker att etablera sig i Sverige och kan därmed utvinna fjärrvärme ur dataparkernas restvärme och vi skapar möjligheter för våra kunder att bli mer energieffektiva genom digitala lösningar som Intelligy.

Delmål 9.1: Att bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur

Delmål 9.4: Att senast 2030 rusta upp infrastruktur och anpassa industrin till att bli renare, mer resurseffektiv och använda mer miljöriktig teknik.

Vi genomför löpande underhåll och utbyggnad av vår produktion med teknik i framkant, exempel på detta är biokraftvärmeverket i Värtan och vår satsning på koldioxidavskiljning: bio-CCS.

Delmål 12.5: Att väsentligt minska mängden avfall genom lämpliga åtgärder

Vi har tillsammans med SÖRAB fattat beslut om att etablera en verksamhet för sortering av restavfall i anslutning till vårt kraftvärmeverk i Brista.

Vatten cirkulerar till tusentals fastigheter

Från våra anläggningar pumpar vi varmt och kallt vatten i ett ledningsnät som når tusentals fastigheter över hela Storstockholm. Varje år investerar vi runt 500 miljoner kronor i att bygga ledningar till alla våra nya kunder och i att underhålla och förnya våra existerande ledningar. Ledningsarbete kan medföra störningar för övriga samhället och vi jobbar målinriktat för att de ska vara så små som möjligt. Samtidigt har vi dialog med de människor som berörs för att öka förståelsen för vårt arbete. Stockholm Exergis fjärrvärmeledningar är sammanlagt ungefär 300 mil långa.

En av styrkorna med fjärrvärme är att många olika anläggningar och kunder är sammankopplade i stora, flexibla nät. Det gör att vi kan optimera driften. I dag har vi två stora nät: ett som täcker centrala och södra Storstockholm och ett som täcker nordvästra Storstockholm.

135
miljoner liter

Så många liter vatten cirkulerar i våra nät. Det motsvarar 900 000 badkar.

Distribution

Med stora och flexibla distributionsnät möter vi stockholmarnas behov av värme och kyla.

Vi utvecklar näten

För att fullt ut kunna utnyttja den anläggning som vi planerar för i Lövsta i västra Stockholm behöver vi koppla samman våra två nät. Då får vi ett stort sammankopplat fjärrvärmesystem som sträcker sig från Sigtuna i norr till Södertälje i söder. Projekteringsarbetet för sammankopplingen av nätet har pågått under 2019 och fortsätter under 2020.

Vårt största pågående utbyggnadsprojekt är Nacka. Det är viktigt för att kunna försörja

behovet av värme i den fortsatta utbyggnaden av den här delen av Stockholm och är också en förutsättning för att Stockholm Exergi ska fortsätta expandera.

Flygningar med precision

För att hitta värmeläckor som behöver åtgärdas använder vi bland annat ett specialutrustat flygplan, som fotograferar Stockholm med en värmekamera. Från 800 meters höjd kan vi hitta underjordiska millimeterstora läckor, så att vi snabbt kan reparera dem.

Fakta

SAIDI fjärrvärme

1,2h

Resultat 2019

- Genomsnittlig avbrotts-tid (SAIDI) för fjärrvärme 1,2 (1,6) h

SAIDI fjärrkyla

0,93h

- Genomsnittlig avbrotts-tid (SAIDI) för fjärrkyla 0,93 (2,1) h

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor inom distribution

Störningar i närmiljö från verksamheten

Underhåll och utbyggnad av våra distributionsnät innebär anläggningsarbeten med risk för buller och minskad framkomlighet för trafik vilket kan påverka närboende och näringsidkare. För att identifiera läckor används flygtermografering som kan innebära bullerstörningar.

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 9.1: Att bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur.

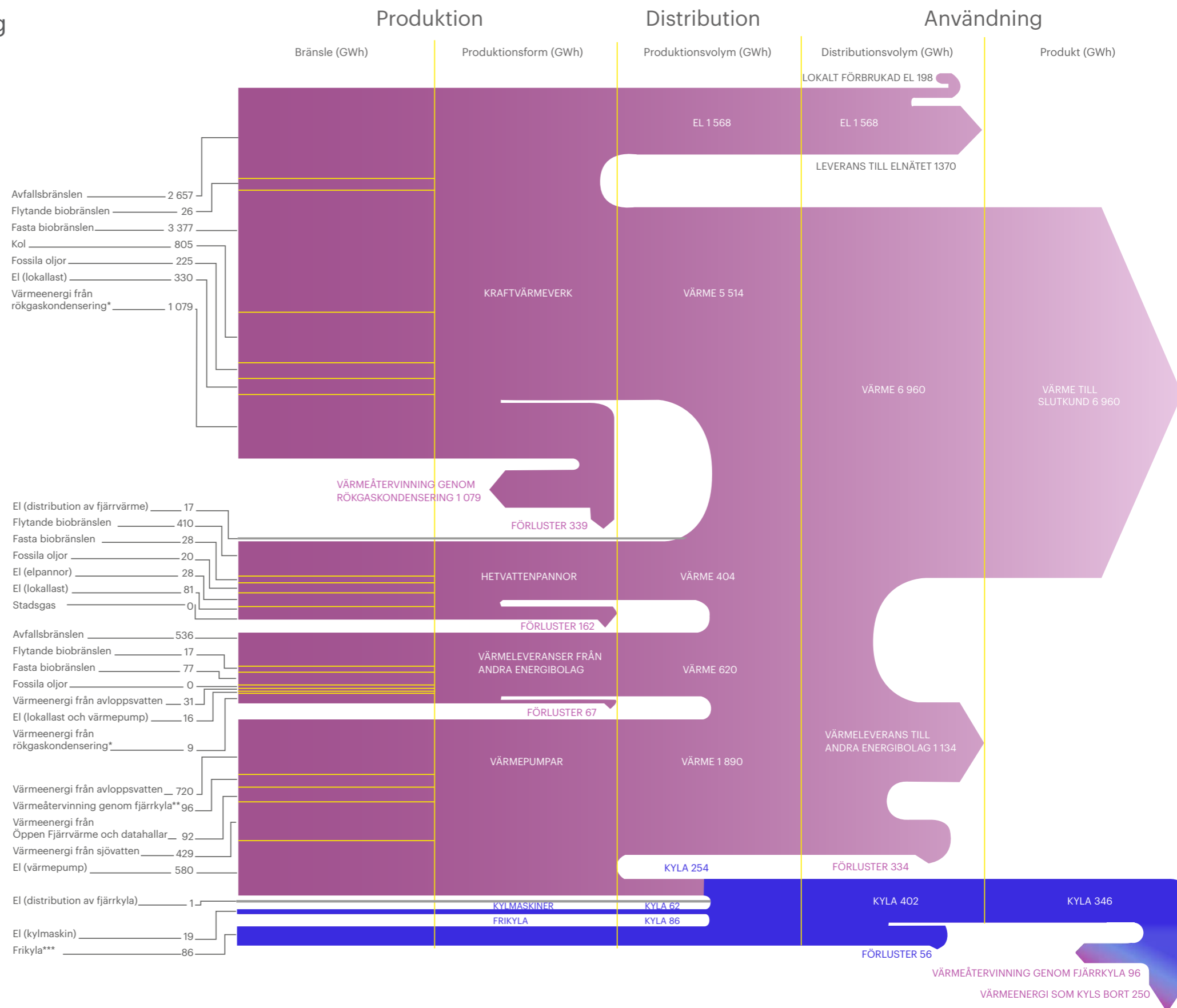
Delmål 9.4: Att senast 2030 rusta upp infrastruktur och anpassa industrin till att bli renare, mer resurseffektiv och använda mer miljöriktig teknik.

Vi genomför löpande underhåll och utbyggnad av vårt fjärrvärmenät. Vi använder oss av teknik i framkant för att minimera energiförluster, till exempel genom flygtermografering kan vi finna och åtgärda millimeterstora läckor och förhindra att större energiförluster tillkommer. Våra kontrollrum säkerställer även dygnet runt att temperaturena på nätet inte är högre än vad som krävs vilket bidrar till en resurseffektiv användning av energin.

Energi från produktion till användning

Diagrammet visar hur Stockholm Exergi tillsammans med våra samarbetspartners omvandlar olika energikällor till värme, kyla och el. Det gör vi med hjälp av olika produktionsformer, framförallt kraftvärme och värmepumpar. Diagrammet visar även var energiförlusterna sker. Utöver energivolymer i diagrammet har även fyra GWh biogas producerats i hyrd anläggning och sålts.

* Rökgaskondensering från produktionsanläggningarna

** Varav 28 GWh producerats genom Öppen Fjärrvärme

*** Varav 5 GWh producerats genom Öppen Fjärrvärme

För el som förbrukas för att producera fjärrvärme och fjärrkyla köper Stockholm Exergi ursprungsmärkt el från förnybara energikällor.

Fördelning avser typ av anläggning inte energiform. T ex allt bränsle till kraftvärmeverk, även när det går som direktvärme.

Vi möter kundernas behov

Storstockholm växer med runt 100 personer per dag och bostadsbeståndet ökar. Under 2019 tecknade vi avtal om 113 GWh nya fjärrvärmelieferanser, framförallt till nya bostadsfastigheter. Det motsvarar värme till cirka 11 000 genomsnittliga lägenheter och ännu fler nybyggda, eftersom nya byggnader är mer energieffektiva och generellt sett kräver mindre värme per kvadratmeter.

Våra tusentals kunder har många olika behov, men några saker har de gemensamt. Värmen eller kylan ska i princip sköta sig självt, året och dygnet runt. Kostnaden ska vara förutsägbar och ge mycket för pengarna. Och vi ska producera energin på ett sätt som hushåller med jordens resurser. Med andra ord: det ska vara enkelt, prisvärt och hållbart.

Bostadsrättsföreningar, mindre företag och småhusägare har några saker gemensamt. De har ofta ont om tid och varierande kunskapsnivå om energi, vilket ställer speciella krav på vår rådgivning och information. Våra företagskunder har komplexa behov och höga förväntningar och krav på oss. Byggbolagen, som ofta tar det första beslutet, väljer fjärrvärme eftersom de vet att det är lätt att installera och fungerar utan krångel. Fastighetsbolagen uppskattar att det kräver minimalt underhåll. Många bolag har höga krav på miljöprestanda och miljöredovisning för att kunna certifiera sina fastigheter och nå sina hållbarhetsmål.

Det är främst stora fastighetsägare som har behov av fjärrkyla. Det är sjukhus, köpcentrum och kontor som vill ha det svalt och skönt, men även industrier och datahallar som behöver så kallad processkyla. Totalt har vi drygt 400 kunder som köper kyla. Vasakronan och Akademiska Hus är de största. Stockholm Exergi har ett av världens största fjärrkylanät och fjärrkylan står för 3,1 procent av våra intäkter. För många stora fastighetsbolag är det mycket viktigt att vi kan hjälpa dem att få det både varmt och svalt, eftersom de behöver helhetslösningar som fungerar.

Kunder och samhälle

För en samhällsviktig aktör är det självklart att hela tiden utveckla verksamheten på ett hållbart sätt – det är så kundernas och samhällets förväntningar på oss ser ut.

Moderniserad fjärrvärme ger tryggare leveranser

Vi har genom att ta vara på digitaliseringens möjligheter inlett nästa steg i att modernisera fjärrvärmerna. Under året påbörjades installationen av så kallade gateways. En gateway är en digital dosa som innehåller både hård- och mjukvara som kopplas till fastighetens fjärrvärmecentral. Den här dosan möjliggör bland annat en effektivare värmefördelning i fjärrvärmesystemet när extrema situationer uppstår. Och vad är då en extrem situation?

En vanlig svensk vinter har vi god marginal för att klara våra värmeleveranser, men vissa dagar kräver mer än andra och det kan uppstå vad vi kallar en extrem situation som vi inte kan planera för. Det kan röra sig om omfattande driftproblem i en av våra produktionsanläggningar, eller om vi i Stockholm skulle drabbas av kraftig kyla under en längre period. Tack vare tekniken i vår gateway är det möjligt för oss att samla in data som ger en översikt av den totala förbrukningen så att vi vet var och hur värmen kan fördelas. Så i stället för att kunderna i en del av systemet får en betydande

5 000

bostadsrättsföreningar

Vår allra största kundgrupp sett till antal är de drygt 5 000 bostadsrättsföreningar som köper fjärrvärme. De står för 37 procent av vår värmeförsäljning. Intäktsmässigt är fastighetsbolag störst, med 60 procent av våra intäkter från värme. Vi värmer fler än 800 000 stockholmare.

påverkan i form av temperaturminskningen vid en bristsituation fördelas värmen jämnt i värmesystemet.

Möjligheten att värmefördela gör att vi är ännu bättre rustade och kan garantera en trygg och modern värmeleverans till alla våra kunder. Installationerna påbörjades under 2019 och fortsätter under 2020.

Kundernas nöjdhet högsta på över 10 år

Årets nöjd-kund-index-undersökning (NKI) visade på en del riktigt stora förbättringar. Stockholm Exergis företagskunder (B2B) ökade en enhet till 68, Småhuskunderna (B2C) ökar fyra enheter till 71 och bostadsrättsföreningar gör ett riktigt stort lyft med drygt sex enheter till 71. Sammantaget det bästa resultatet Stockholm Exergi haft på över tio år.

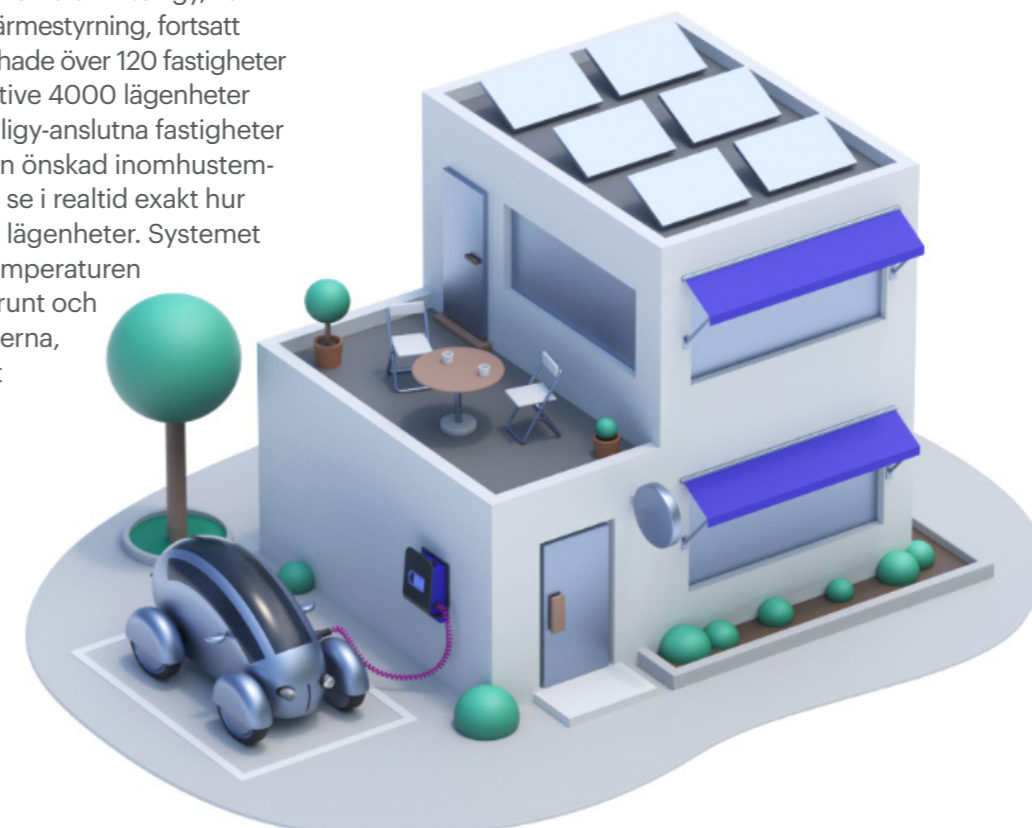

Smarta fastigheter allt viktigare

I nära samverkan med våra kunder utvecklar vi lösningar för smarta fastigheter. Med uppkopplade enheter i fastigheternas fjärrvärmecentraler som nu ska fastighetsägare kunna få tillgång till digitala tjänster för smartare energioptimering och förvaltning, ett viktigt steg mot digitalisering av fastigheternas energisystem.

Under 2019 har installationerna av Intelligy, vår första tjänst för smartare värmestyrning, fortsatt och vid utgången av 2019 hade över 120 fastigheter installerat Intelligy respektive 4000 lägenheter med värmestyrning. I Intelligy-anslutna fastigheter kan en kund enkelt ställa in önskad inomhustemperatur med mobilen och se i realtid exakt hur varmt det är i husets olika lägenheter. Systemet anpassar värmen så att temperaturen är jämn och skön dygnet runt och sänker dessutom kostnaderna, eftersom den automatiskt optimerar användningen av energi.

Nästa steg i digitaliseringen av fastighetens energisystem är tjänster som hjälper kunden att även optimera fastighetens elanvändning med hållbara och framtidssäkrande lösningar. Stora steg har gjorts under 2019 med flertalet installationer tillsammans med våra kunder av solceller, elbilsaddning och balansering av fastighetens inkommande faser som en del av detta.

Klimatneutral värme tar ansvar för hela livscykeln

Vi klimatkompenserar för alla våra utsläpp från fossila bränslen som kol och olja. Vill kunder minska sitt klimatavtryck ännu ett steg kan de välja tillvalet Klimatneutral värme. För att en produkt ska vara helt klimatneutral måste all klimatpåverkan, i hela livscykeln, antingen upphöra eller kompenseras. Under de senaste åren har flera stora kunder valt att teckna Klimatneutral värme.

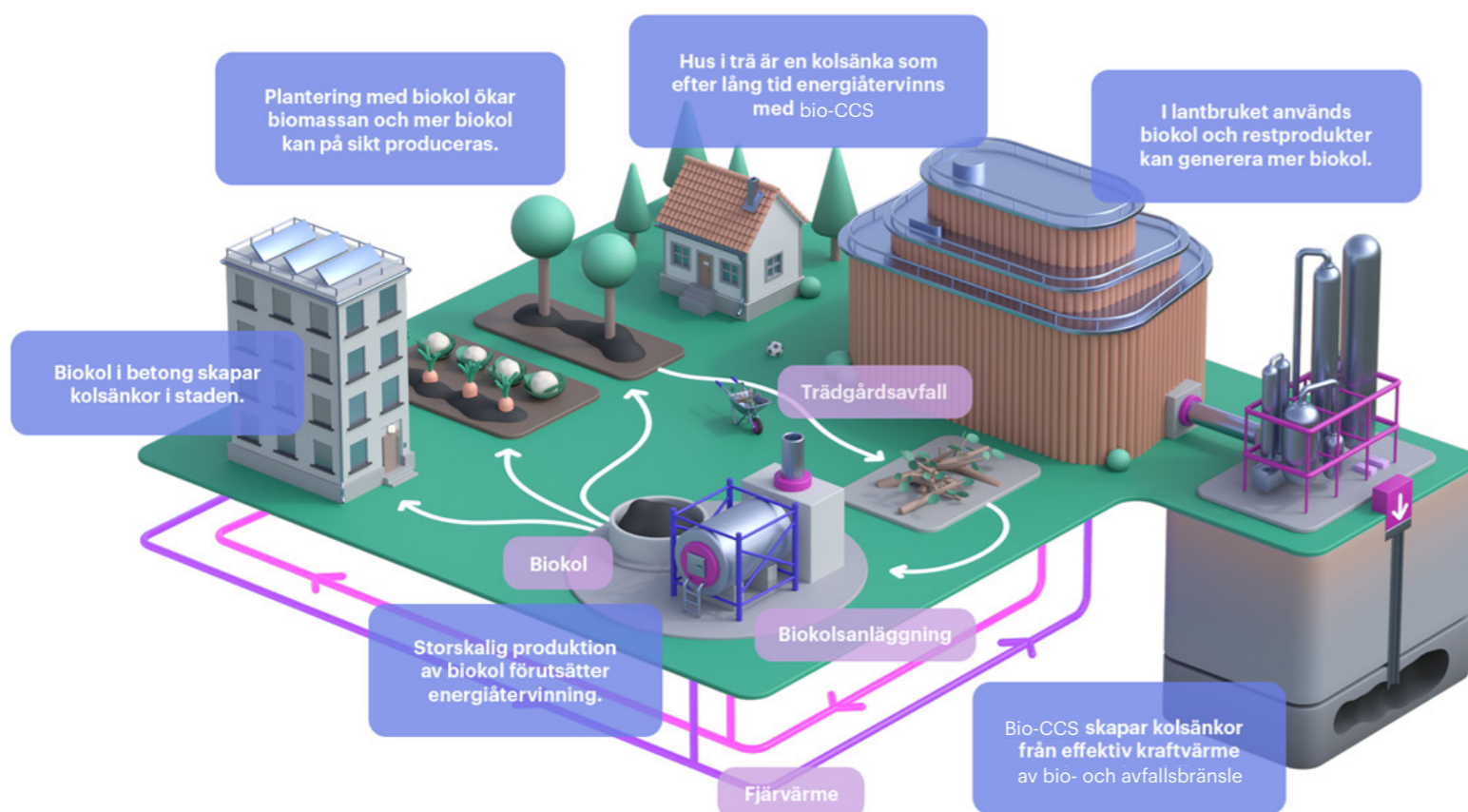
Ny produkt som motverkar global uppvärmning

Vi har tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall lanserat pilotprodukten Fjärrvärme med minusutsläpp. Det är tack vare en anläggning för produktion av biokol som vi idag kan erbjuda den nya produkten. Anläggningen är en toppmodern kolmila där biomassa i form av trädgårdsavfall upphettas utan syretillförsel. Då bildas biokol som binder delar av kolet från biomassan. I processen genereras värme som återvinns i fjärrvärmenätet och distribueras till stockholmarna, samtidigt som koldioxid ur atmosfären binds.

Fjärrvärme med minusutsläpp har en klimatpåverkan på minus 100 gram koldioxid för varje

producerad kilowattimme värme. Det innebär exempelvis att för en tretrumslägenhet på hundra kvadratmeter blir minusutsläppet cirka ett ton koldioxid per år. Genom att använda produkten bidrar alltså kunden till att mängden koldioxid i atmosfären minskar. Minusutsläppet kan företag använda i sitt miljöbokslut.

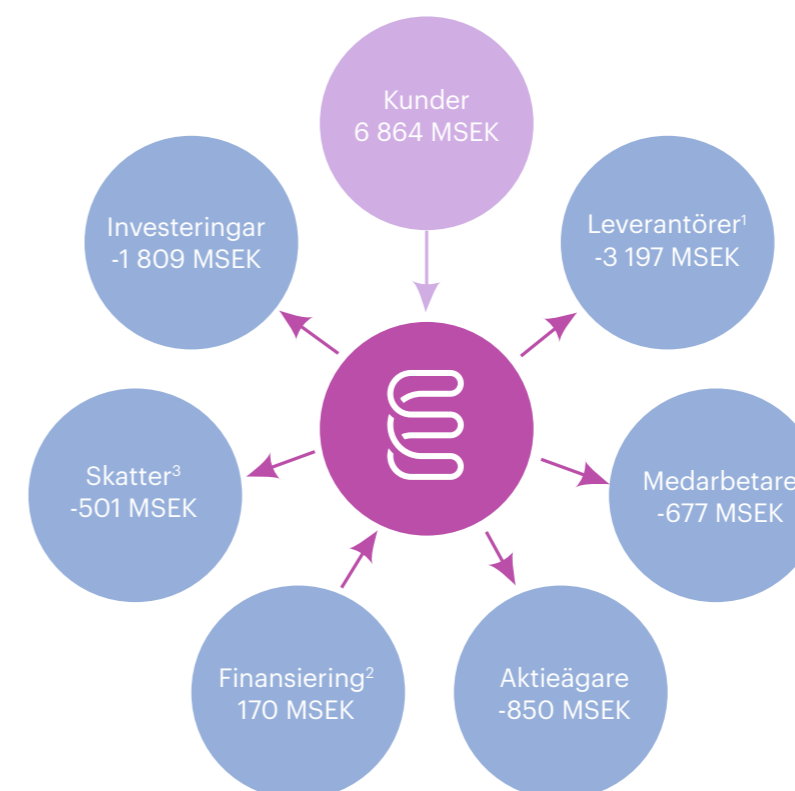
Det finns flera sätt att skapa minusutsläpp. Stockholm Exergi har valt att arbeta med två tekniker: biokol och bio-CCS, Bio energy carbon capture and storage. Om vår satsning på bio-CCS kan du läsa på sidan 18.

Skapat ekonomiskt värde

Stockholm Exergi investerar en stor del av våra inkommande medel i utvecklingen av en hållbar verksamhet, exempelvis nya produktionsan-

läggningar, expansion av distributionsnätet och smartare energilösningar. Dessa satsningar bidrar i sin tur till samhällets utveckling.

- 1) Inköp av varor och tjänster exklusive investeringar.
- 2) Netto av upplåning, finansiella poster samt förändring av likvida medel.
- 3) Produktionsskatt -316 MSEK, företags-skatteer inklusive personal- och fastighets-skatt -185 MSEK.

Transparent prissättning är en självklarhet

Ju bättre information kunderna har och ju öppnare vi leverantörer är när vi ändrar våra priser, desto bättre fungerar värmemarknaden. Vi på Stockholm Exergi är stolta och självklara medlemmar i Prisdialogen ända sedan systemet skapades av Riksbyggen, SABO och Energiföretagen Sverige år 2015. Syftet med Prisdialogen är att stärka kundernas ställning och ge stabila,

förutsägbara och öppna värmepriser. Systemet består av två delar. Dels ska vi föra lokal dialog, alltså tala med våra kunder om prisändringar, dels ska Prisdialogens styrelse pröva att vi sköter den dialogen tillräckligt bra. Det är bara om vi klarar den granskningen som vi godkänns att fortsätta vara medlemmar och vi måste ansöka på nytt varje år.

Våra tre kundlöften

- 1 Vi förstår dina behov och ger dig alltid rätt energi vid rätt tillfälle
- 2 Vi tar proaktivt ansvar för dig och ett hållbart Stockholm, idag och för kommande generationer
- 3 Vi delar med oss av vår kunskap och håller alltid vad vi lovar

Ny strategi lyfter vårt samhällsansvar

Vi har under 2019 antagit en ny strategi för social hållbarhet. Det är ett viktigt steg eftersom strategin ger en tydlighet för Stockholm Exergis väg mot att uppnå målen att ge ökad sysselsättning bland personer i utanförskap och att skapa stärkta affärsrelationer.

Vårt arbete med social hållbarhet har utvecklats under året och många viktiga steg har tagits.

- Vårt arbete med Uppvärmningsjobb och vårt partnerskap med Stockholm stad kring detta har vi fortsatt att utveckla. Sedan starten

2018 har vi sysselsatt 25 uppvärmningsjobb, varav 13 stycken började hos oss 2019. Syftet med uppvärmningsjobben är att ungdomar som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden ska få känna hur det är att ha ansvar och en inkomst och att de ska få in en fot på arbetsmarknaden. De får en sex månaders visstidsanställning som inkluderar förberedelse och planering inför nästa steg i livet. Bland de 21 ungdomar som har avslutat sitt Uppvärmningsjobb har 64 procent gått vidare till studier eller anställning.

- Vi inledde ett unikt samarbete med vår kund Stockholmshem, där två av våra Uppvärmningsjobbare fick utföra installationer av så kallade gateways, centraler för informationsteknik, i kundens fastigheter.
- Vi har fortsatt med klasscoachning i samarbete med organisationen My Dream Now. Totalt sedan starten 2017 har 38 kollegor varit klasscoacher och under året har 21 av dem varit ute i olika skolor. Att vara klasscoach innebär att regelbundet träffa en grundskoleklass i ett område med sociala utmaningar, för att på olika sätt inspirera eleverna att sätta mål och handlingsplaner för sin framtid.
- Vi har inlett ett samarbete med branschföreningen Energiföretagen Sverige och andra relevanta aktörer, för att underlätta arbetet med att utbilda och validera kunskap hos nyanlända. Samarbetet kommer vara en viktig del i att rekrytera bristkompetenser framöver.
- Vi är en del av Stockholms stads initiativ Integrationspakten som är ett medlemsnätverk där arbetsgivare från privat näringsliv, civilsamhälle och offentlig verksamhet tillsammans kan hitta lösningar som gynnar integration och jobbskapande.

Fakta

Mål 2019

NKI
>69

Resultat 2019

- NKI 70 (67)
- Anseende 66 B2B*, 68 B2C*
- 64% Uppvärmningsjobbare som gått vidare till anställning eller studier

Anseende
>66

Övergripande mål

- NKI >90
- Anseende >90

*Mätningen gjordes 2018

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor kopplat till kunder och samhälle

Ansvarfullt agerande utifrån Stockholm Exergis ställning på värmemarknaden

De allra flesta stockholmare får sin värme från Stockholm Exergi. Det ger oss ett stort ansvar för att sätta priser på ett öppet och rättvist sätt.

Erbjudande av hållbara produkter och tjänster

Våra kunder har höga förväntningar på att ständigt få både bättre och mer hållbara produkter och tjänster.

Sysselsättning med fokus på grupper i utanförskap

Som stor arbetsgivare i Stockholm har vi ett ansvar att sysselsätta och inkludera personer som står utanför arbetsmarknaden.

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 8.6: Att väsentligt minska andel ungdomar som inte arbetar eller studerar till 2030.

Vi arbetar med Uppvärmningsjobb, där personer utanför arbetsmarknaden får en första arbetslivserfarenhet och vi har ett program för klass-coachning där våra anställda coachar ungdomar till arbetsmarknaden.

Delmål 10.2: Att senast 2030 möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala och ekonomiska livet.

Vi satsar på Uppvärmningsjobb, där personer utanför arbetsmarknaden får en första arbetslivserfarenhet.

Delmål 11.6: Att senast 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person genom hantering av kommunalt och annat avfall.

Vi tar vara på avfallet genom energiåtervinning och investerar i ökad avfalls-sortering i den egna verksamheten.

Delmål 13.2: Att integrera klimatåtgärder i politik och strategier på nationell nivå.

Vi satsar på teknik med målet att kunna skapa minusutsläpp, bio-CCS, och för dialog med politiken för att göra utvecklingen möjlig.

Samhällets restprodukter

Avfallsförbränning är en viktig samhällstjänst som bidrar till en cirkulär ekonomi. Genom den tar vi tillvara på energin i restprodukter samtidigt som vi binder farliga ämnen och hindrar de från att komma ut i naturen.

Energiåtervinning ur avfall

Av samhällets restavfall skapar vi värme och el i våra energi-anläggningar. Men inte bara det, vi ser också till att tungmetaller och andra farliga ämnen inte hamnar i naturen eller i nya produkter. Redan när vi eldar avfallet i vår el- och värmeproduktion brinner många giftiga och miljöfarliga organiska ämnen upp. Det som inte brinner upp, som tungmetaller, renar vi i flera steg där vi lyckas fånga allt utom en mycket liten andel. Våra anläggningar för rening av rökgaser och avloppsvatten tar faktiskt lika stor plats som själva pannorna. På så sätt skulle man kunna säga att våra anläggningar fungerar lite som samhällets njurar genom att farliga ämnen destrueras eller plockas bort från kretsloppet.

Sverige är ett av världens bästa länder på att hantera avfall. Det beror på att vi är riktigt bra på att sortera och återvinna både material och energi. Det är något vi alla bidrar till och ska vara stolta över. Men vi behöver bli bättre, inte minst på att sortera ut och återvinna fossila plaster.

Dessutom finns det tekniska utmaningar med att återvinna en del av det som sorteras, exempelvis när en förpackning består av många olika sorters plast eller om det finns miljöfarliga ämnen i avfallet som inte bör eller får användas igen. Därför går inte all plast som sorteras ut att materialåtervinna idag. Vi har analyserat olika möjliga åtgärder för att minska utsläppen från plast. Den viktigaste åtgärden är att minska användningen av fossil plast överhuvudtaget.

Men det finns också stora möjligheter med att eftersortera avfallet maskinellt. Vi har tillsammans med SÖRAB fattat beslut om att etablera en sorteringsverksamhet i anslutning till vårt kraftvärmeverk i Brista med kapacitet för 140 000 ton hushållsavfall per år. Där tänker vi sortera ut plast, metall och organiskt matavfall så att de kan materialåtervinnas respektive rötas till biogas.

I dag tar vi det för givet att konsumtionsprodukter passerar nationsgränser. Vi både exporterar och importerar varor, produkter och tjänster. Vi vet samtidigt att vår konsumtion förbrukar mer resurser än vad jorden långsiktigt kan bära och att den samtidigt driver fram utsläpp av växthusgaser, eftersom den energi som används globalt i hög grad är fossil. Vår konsumtion här i Sverige påverkar både produktion och utsläpp i andra länder.

För oss är det självklart att de stora utmaningarna kring klimatet och resursanvändningen bara kan lösas genom ökat samarbete mellan både länder och företag. Vi strävar också alltid efter att utvärdera våra åtgärder med ett globalt perspektiv så att vi bidrar till verkliga miljövinster.

I större delen av världen hamnar soppsåarna på hög, så kallade deponier. I Sverige är det sedan länge förbjudet med deponier för organiskt

eller brännbart avfall. Vi minskar både växthusgaserna och miljögifterna i naturen genom att förbränna avfallet för att skapa el och värme istället. Det är ett bra komplement till materialåtervinning, men vi arbetar för att en allt större del av stockholmarnas avfall ska sorteras och bli till nya, användbara material.

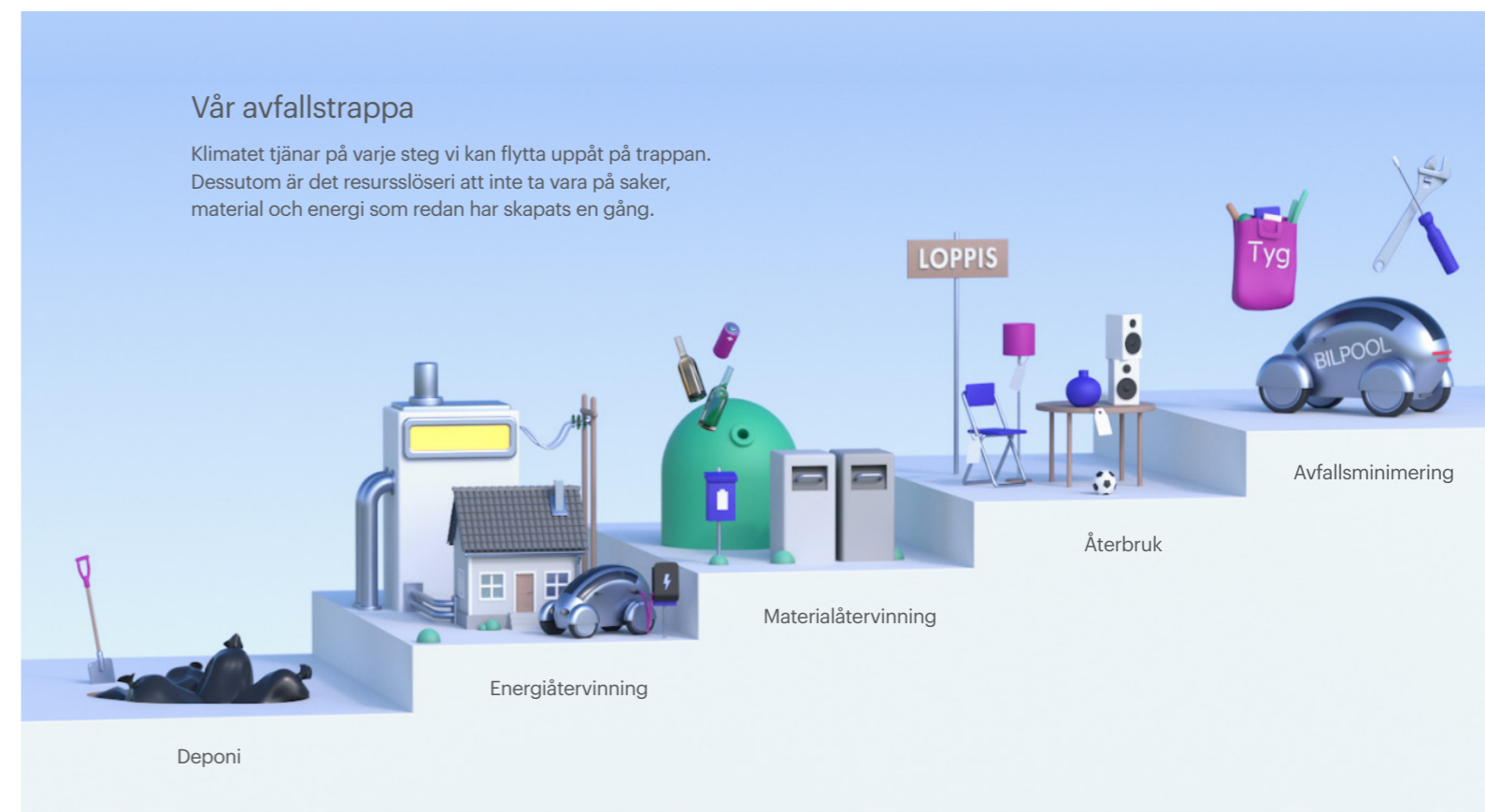
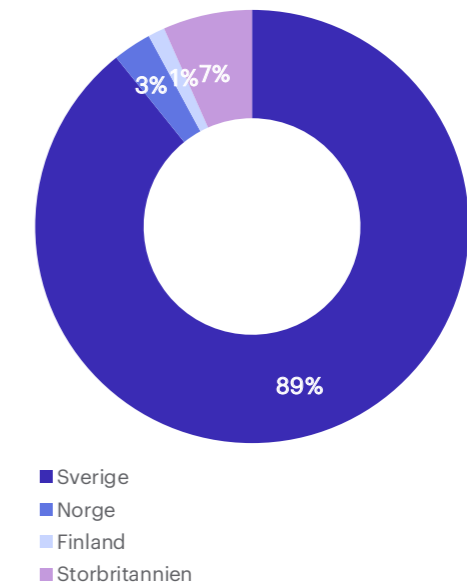
I soptippar där organiskt material deponeras skapas den aggressiva växthusgasen metan, som är 28 gånger kraftigare än koldioxid. Dessutom innehåller avfall tungmetaller och andra miljögifter, som kan förgifta grundvatten och sjöar om det läcker ut. Slutligen innebär deponering i de allra flesta fall att avfallets potential som återvunnen råvara eller energi inte tas till vara.

Om deponi är det sämsta möjliga så är det bästa såklart att aldrig skapa avfallet från första början. Däremellan finns det flera olika sätt att ta hand om avfallet där energiåtervinning enbart är en av

flera möjligheter. Den så kallade avfallstrappan visar en hierarki mellan olika metoder. För varje ton avfall som vi behandlar hos oss istället för att de deponeras i sitt hemland minskar de globala utsläppen av växthusgaser. Dels undviker vi metanutsläpp från deponier, dels producerar vi el som konkurrerar ut fossil elkraft i norra Europa.

Stockholm Exergi använder framförallt restavfall från Storstockholm i våra energianläggningar idag. Det är vår högsta prioritet, eftersom vårt lokala avfallssystem är beroende av oss. Men när vi har tillräckligt stor kapacitet kan vi även exportera våra behandlingstjänster till andra europeiska länder. Analyser av avfallshandlingen inom EU visar att det behöver tillföras kapacitet för ökad sortering av avfall med målet att kunna återvinna mer material. Men det kommer även att behövas utökad kapacitet för avfallsbehandling genom energiåtervinning av restflöden från denna ökade sortering.

Avfallets ursprung 2019, Stockholm Exergi

Genombrott för Stockholm Data Parks

Sedan januari 2017 har vi ett etablerat samarbete med Stockholms stad, Ellevio, Stokab och Invest Stockholm som vi kallar Stockholm Data Parks. Tillsammans vill vi attrahera storskaliga datahallsinvesteringar och göra Stockholm till framtidens centrum för en hållbar datahallsindustri, där vi återvinner hallarnas restvärme i fjärrvärmenätet. Vårt gemensamma erbjudande innehåller allting som behövs för att bygga stora, hållbara datacenter: förberedd mark, infrastruktur för el, snabbt fibernät och anslutning till fjärrvärmenätet för återvinning av restvärmen.

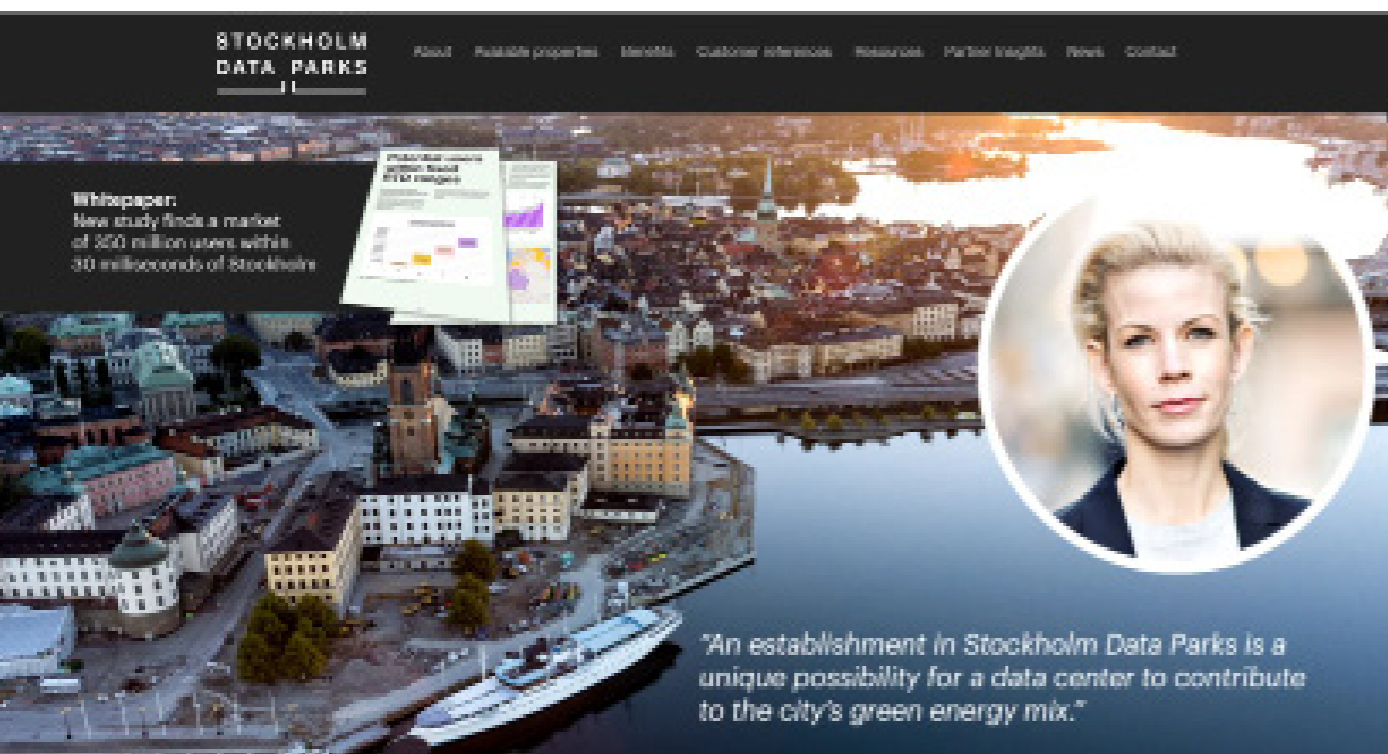
Under 2019 fick vi se ett viktigt genombrott för datapark-samarbetet då de tre ledande datacenteroperatörerna IP-Only, Interxion och Advania Data Centers beslutade sig för att bygga nya datahallar i Stockholm Data Park Kista med storskalig värmeåtervinning till fjärrvärmenätet. Det här sätter Stockholm på kartan och innebär att investeringar hamnar

i Sverige i stället för någon annanstans i Europa. Den återvunna värmen från de tre nya datahallarna kommer att räcka till att värma motsvarande 35 000 bostadslägenheter.

Stockholm Data Parks är en del av det vi kallar Öppen Fjärrvärme* där vi återvinner överskottsvärme från framför allt datahallar och livsmedelsbutiker. Nästan två procent, eller 124 GWh, av vår värmeproduktion kom under 2019 från Öppen Fjärrvärme. Andelen ökar hela tiden och med etableringen av de nya datahallarna beräknas andelen öka till 5 procent när de är i full drift. Under våren lanserade vi ytterligare en plats för lokalisering av datahallar – i Brista som ligger nära Arlanda flygplats.

Stockholm Data Parks har under året även fått internationell uppmärksamhet genom nomineringar till Energy Globe World Awards och The Sullivan and Frost Award.

*Öppen Fjärrvärme® är ett i Sverige registrerat varumärke som innehas av Stockholm Exergi.

Avloppsslam för ett förbättrat kretslopp

Tillsammans med ett antal aktörer utvecklar vi metoder för att behandla avloppsslam. Det bildas i stora mängder i reningsverk efter att avloppsvatten har renats, rötats till biogas och avvattnats. Det innehåller önskade och ädliga ämnen, men även alltför höga koncentrationer av miljögifter och tungmetaller som inte bör bli kvar i samhällets kretslopp.

Under 2019 intensifierade vi arbetet med att utveckla behandlingsmetoder i våra kraftvärmeverk, i syfte att recirkulera näringsämnen, destruera problemämnen samt separera bort tungmetaller från kretsloppet.

Fakta

Mål 2019	Resultat 2019
Förnybar eller återvunnen energi	- 91 (87) % förnybar eller återvunnen energi
90%	- Primärenergifaktor 0,11 (0,16)
	Övergripande mål
	- Resurs- och klimatneutral fjärrvärme 2030

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor kopplat till samhällets restprodukter

Energiåtervinning
Det bästa avfallet är det som aldrig uppstår, men det är inte alltid möjligt att hindra avfall från att bli till. Då är återanvändning, återvinning och därefter energiåtervinning, till exempel genom effektiv förbränning, alternativ som hushållar med jordens resurser.

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 11.6: Att senast 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person genom hantering av kommunalt och annat avfall.

Vi tar vara på avfallet genom energiåtervinning och arbetar aktivt med avfallssortering. Vi erbjuder avfallsbehandlings tjänster.

Vi vill bidra till en planet som räcker åt alla

Mänskligheten använder mer av jordens resurser än vår planet klarar av. Enligt forskarnätverket Global Footprint Network lever vi som om vi hade tillgång till fyra jordklot, mätt i vårt ekologiska fotavtryck, en sammanvägning av både klimatavtryck och annan påverkan på jordens begränsade resurser och biologiska mångfald.

Vi vill bidra till att planeten räcker till åt alla. Det gör vi genom att vi i första hand använder restvärme, i andra hand avfallsbränslen och andra restprodukter som inte kan återvinnas på annat sätt och i tredje hand förnybara restprodukter från skogsindustrin. Ett centralt mått för oss är den så kallade primärenergifaktorn för vår fjärrvärme. Primärenergi är den energi som finns som naturresurs innan den har omvandlats eller använts av människan. Träd i skogen, vattenkraft, kol och olja är exempel på primärenergi.

Vår primärenergifaktor för fjärrvärmens år 2019 var 0,11 (0,16). Det innebär att vi använde 0,11 kilowattimmar primärenergi för varje kilowattimme värme som vi levererade till våra kunder. Den här faktorn påverkas, som mycket annat, av vädret och andra tillfälliga faktorer som i viss utsträckning styr vilka bränslen vi använder. Därför kan den variera något från säsong till säsong. Men långsiktigt ska den minska för att vi ska nå vårt mål om att vara resursneutrala år 2030.

Ingen skog avverkas för att bli fjärrvärme – vi använder biomassan som blir över när skogsindustrin skördar skogar. Kolet fasas ut under år 2020 och sedan återstår några få procent fossil olja och när vi har fasat ut den sista droppen olja har vi inga fossila bränslen. Fjärrvärmens kommer till 100 procent att baseras på förnybar energi eller energi som annars skulle gå förlorad såsom spillvärme och restavfall som blir över efter sortering.

Leverantörer

Vi har nästan 1 500 leverantörer i vår verksamhet som har en viktig roll. Det är A och O för oss att de håller kvalitet och uppfyller de krav vi ställer.

Stockholm Exergi's Code of Conduct for suppliers

Stockholm Exergi is the Stockholmers' energy company, owned by the city of Stockholm and Fortum. We heat over 800,000 Stockholm homes and cool over 400 hospitals, data centres and other important businesses. 700 employees, from the Högdalen plant in the south to the Brista plant in the north, work with customers and Stockholmers to provide the city with simple, safe and sustainable energy, all day long and all year round.

As a supplier of goods or services to us, or as a contractor in our business, you are an important partner in our production and

distribution of electricity, cooling, heating and expert services to the entire Stockholm region. Along with you, we want to live up to our responsibility as citizens and pass on a Stockholm and a planet that will be a home for our children and grandchildren.

Stockholm Exergi has, since 2016, supported the ten Principles of the United Nations (UN) Global Compact regarding corporate sustainability. We also actively work for the UN's sustainability goals.

Vi tar ansvar genom att granska våra leverantörer

För att alla affärsrelationer som Stockholm Exergi har med kunder, leverantörer och andra samarbetspartners ska vara schyssta och ske på ett lagligt sätt har vi vår uppförandekod och våra affäretiska riktlinjer som stöd. Alla medarbetare utbildas i uppförandekoden.

Vi har också en specifik uppförandekod för våra leverantörer. Den bygger på FN:s Global Compact-principer om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljö och antikorrup­tion.

När leverantörer accepterar vår uppförandekod, som är en del av avtalet med Stockholm Exergi, åtar de sig dessutom att ställa motsvarande krav på sina egna leverantörer.

Om det skulle inträffa allvarliga överträdelser mot vår egen uppförandekod eller vår uppförandekod för leverantörer har vi en visselblåsarfunktion dit det går att göra anonyma anmälningar.

Leverantörer självvärderar

För att bedöma hur leverantören arbetar med de olika områdena i uppförandekoden får de

vid upphandling fylla i en självvärdering som därefter uppdateras vart tredje år. Självvärderingen är grunden för vår hållbarhetsgranskning. Vi går igenom den och beslutar om att godkänna, underkänna eller göra en närmare granskning av leverantören, det kan till exempel vara i form av en revision.

Under 2019 har vi stärkt våra regler och infört krav på affäretiska kontroller innan en affär genomförs. Det innebär att vi kontrollerar så att leverantören inte förekommer i exempelvis sanktionslistor eller har förekommit i negativa sammanhang i media. Vi har även jobbat med fördjupade land- och leverantörsanalyser i det fall leverantören befinner sig i ett högriskland.

Vi mäter hur stor andel godkända självvärderingar vi har för betydande inköp värda över en miljon kronor under året. 2019 hade vi godkända självvärderingar som täckte 92 (90) procent av våra betydande inköp av varor och tjänster* och 87 (78) procent av våra betydande bränsleleverantörer. Vårt långsiktiga mål är 100 procent. Motsvarande siffra för årets nya, betydande leverantörer var 35 (33) procent för varor och tjänster respektive 100 (75) procent för bränslen.

*mätt i inköpsvolym i kronor

1 470 leverantörer

2019 köpte vi varor, tjänster och bränslen för 3 991 miljoner kronor från 1 470 leverantörer

Riskbedömningar bygger på flera faktorer

Vi gör riskbedömningar för våra leverantörer baserat på flera faktorer utöver deras självvärdering. Under 2019 uppdaterade vi våra verktyg för utförande av riskbedömningar för bränsleleverantörer och för identifiering av högriskländer. Syftet är att kunna utföra bedömningar av leverantörer utifrån den kontext de verkar i och den produkt de levererar. För varor och tjänster tittar vi på risken för långa leverantörskedjor, inköpsvolym, geografisk hemvist, miljö- och arbetsmiljörisker samt våra tidigare erfarenheter. Riskfyllda arbetsmoment och långa leverantörskedjor är två av våra prioriterade utmaningar.

För bränslen tittar vi bland annat på typ av bränsle, ursprungsland och våra tidigare erfarenheter av leverantörskategorin. Bland utmaningarna finns risken för illegal avverkning och råvaror, bristande arbetsförhållanden, korrup­tion och dålig kontroll av leverantörskedjorna.

Utifrån våra riskbedömningar fokuserar vi våra resurser på de områden och leverantörer där vi ser allra störst risker. Rent konkret använder vi oss av utvecklingsmöten, begränsade revisioner och fullständiga revisioner. Vid en begränsad revision granskar vi valda delar av uppförandekoden. Det gör att vi kan genomföra fler och mer träffsäkra revisioner.

Under 2019 genomförde vi åtta begränsade revisioner av leverantörer av varor och tjänster. Vi genomförde nio utvecklingsmöten, två begränsade revisioner och sju fullständiga revisioner av bränsleleverantörer. I regel är leverantörerna samarbetsvilliga och ser vår granskning som ett sätt att utveckla verksamheten. Vår inställning är att, så långt det är möjligt, ge en chans till bättring.

Lokala och globala energikällor

Merparten av våra energikällor är lokala, men vi importerar även bränslen från andra delar av världen. Det är viktigt för att alltid kunna säkra tillgång till rätt energikällor. Vissa typer av bränslen finns helt enkelt inte i tillräcklig mängd, eller inte alls, i närområdet. Självklart ställer detta extra höga krav på vår granskningsprocess. Långväga bränsletransporter medför såklart även en viss klimatpåverkan som vi beräknar och utvärderar.

Läs mer om våra bränslens ursprung på nästa uppslag.

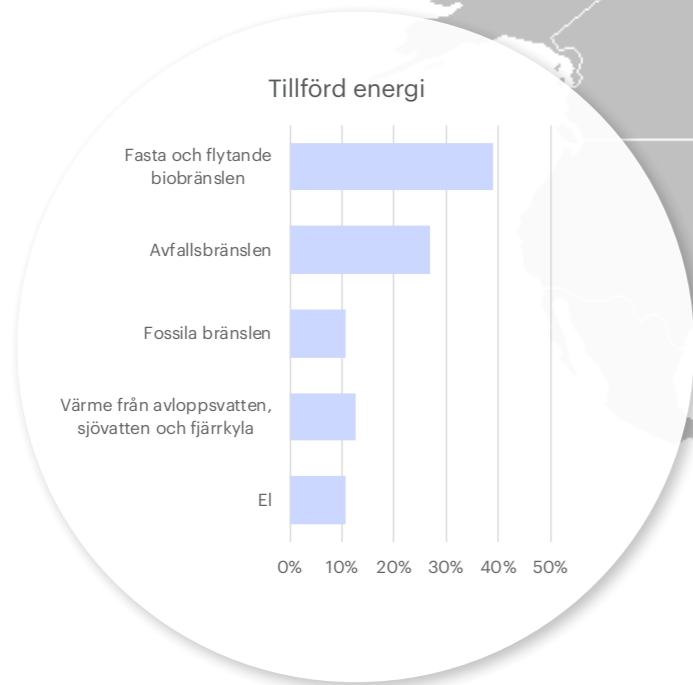

Vi är certifierade enligt Forest Stewardship Councils (FSC®) standard för spårbarhet

2015 blev vi som Europas första energibolag certifierade enligt Forest Stewardship Councils (FSC®) standard för spårbarhet (Chain of Custody Standard), licensnummer FSC-C126045. Det innebär att FSC® varje år gör en revision där vi måste visa att vi uppfyller FSC:s standard. Vårt mål är att en allt högre andel av vårt skogsbränsle ska komma från FSC®-certifierade skogsbruk. Dessutom ska 100 procent av skogsbränslet minst uppfylla kraven för FSC®:s standard Controlled Woodeller motsvarande, liksom självklart vår uppförandekod för leverantörer.

Bränslen från hela världen

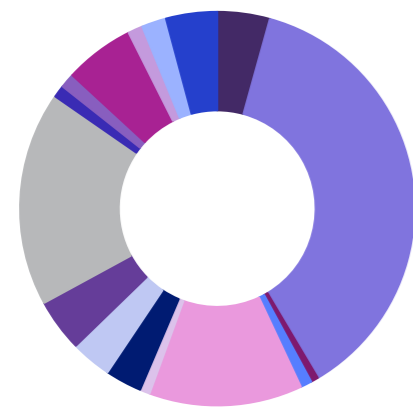
De ljusblå delarna av kartan visar var i världen våra bränslen kommer ifrån.

Stapelndiagrammet ovan visar vår tillförda energi: 66 procent kommer från fasta och flytande bibränslen samt avfallsbränslen medan 11 procent kommer från bränslen som är fossila.

Om inget annat anges, illustrerar cirkeldiagrammen nedan våra bränslens ursprung och hur stor andel av respektive bränsleslag som kommer från ett specifikt land.

Flytande biobränslen

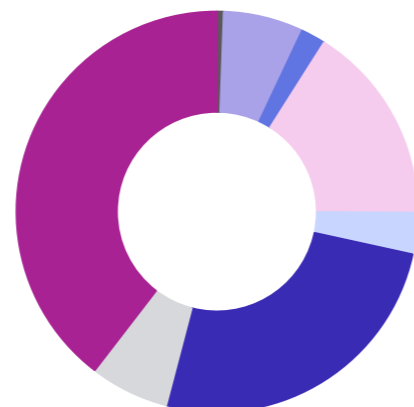

Det flytande biobränslet från Argentina, Benin, Indonesien, Kina, Paraguay, Ryssland och Sydafrika består av restprodukter från exempelvis oleokemisk industri, matindustri och bio-dieselindustri. Bränslet tillhandahålls av en europeisk, RED-certifierad* leverantör.

* Renewable Energy Directive

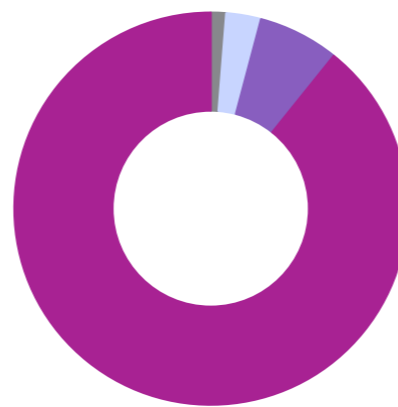
- Argentina
- Benin och Paraguay
- Frankrike
- Italien
- Nederländerna
- Ryssland
- Belgien
- Danmark
- Indonesien
- Kina
- Portugal
- Storbritanien

Fasta biobränslen

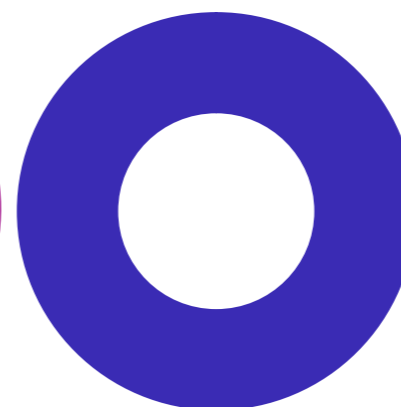
- Belgien och Tunisien
- Eswatini
- Norge
- Spanien
- Estland
- Lettland
- Ryssland
- Sverige

Avfallsbränslen

- Finland
- Storbritannien
- Norge
- Sverige

Kol

- Ryssland

Fossila oljor

- Finland
- Sverige

Den fossila eldningsoljan produceras i Sverige och Finland men råoljan har sitt ursprung i bland annat Nordsjön, Ryssland och Västafrika.

Vi tar initiativ för ansvarsfull sjöfart

Tillsammans med EFO, Lantmännen och Södra lanserade Stockholm Exergi under 2019 den icke vinstdrivande föreningen Responsible Shipping Initiative (RSI). Samarbetet ska främja ansvarsfull sjöfart på Östersjön och Nordsjön med fokus på bulktransporter.

RSI:s medlemmar, som är stora köpare av frakttjänster, granskar sina leverantörer mot

en gemensam hållbarhetsstandard, som bland annat omfattar anställningsvillkor, arbetsmiljö, säkerhet och miljöfrågor. Med hjälp av egna RSI-inspektörer genomförs inspektioner ombord på båtar som medlemmarna använder och för oss handlar det om fartyg för bränsletransporter. Alla inspektionsresultat samlas i en gemensam databas där RSI:s medlemmar kan ta del av informationen och följa utvecklingen av sina leverantörer.

Viktigt steg för koldioxid-neutrala sjötransporter

Vi har ingått ett avtal med det finländska rederiet Meriaura om att sjötransporter av biobränsle ska genomföras med båtar som drivs av bioolja. De transporter med flis och pellets som Meriaura genomför åt oss är i det närmaste koldioxid-neutrala och sker med fartyg som använder

bioolja framställd genom återvinning av vegetabiliska och animala oljor eller från avfall. På detta sätt beräknas livscykelutsläppen för transporten bli upp till 96 procent lägre än med fossila bränslen.

Sjötransporterna är betydelsefulla för att kunna transportera bränsle. Bild från lossningen i Värtahamnen.

Fakta

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor kopplat till leverantörer

Anti-korruption

Vi gör inköp för stora belopp, med olika typer av leverantörer från olika delar av världen. Risken för oegentligheter finns vid inköp av varor, tjänster och bränslen.

Hållbara inköp och investeringar

Vi gör stora inköp och investeringar som både kan ha en positiv och negativ påverkan på en hållbar utveckling. Många av våra inköp sker från branscher och länder med sociala och miljömässiga risker. Leverantörskedjorna är ofta långa och komplexa och det leder till stora utmaningar i att kontrollera leverantörer och deras underleverantörer.

Uttag av jordens resurser

Vår verksamhet förbrukar bränslen och andra varor vilket tär på jordens begränsade resurser.

Förnybara bränslen

Bränslen från biomassa hjälper oss att bli fossilfria, men det finns utmaningar vid produktionen av dessa bränslen. Det kan handla om otillåten skövling av skogar med höga naturvärden eller bristfällig säkerhet under riskfyllda arbeten.

Transporter

Transporter av bränsle och varor till våra anläggningar sker med båt, tåg eller lastbil. Påverkan från dessa handlar om utsläpp till luft och vatten av olika ämnen som kan skada miljön. Det handlar också om att människorna som utför transporten gör det på ett säkert sätt och med schyssta anställningsvillkor.

Utbildade i uppförandekoden

83%

Granskade leverantörer

17st

Resultat 2019

- 83 (58)% anställda som utbildats i uppförandekoden
- 100 (100)% fasta biobränsle som är certifierade eller kontrollerade av tredje part (FSC®, CW, PEFC)
- 92 (90)% godkända självutvärderingar för betydande inköp av varor och tjänster
- 87 (78)% godkända självutvärderingar för bränsleleverantörer
- Totalt 17 (14) st revisioner av leverantörer

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 12.7: Att främja hållbar offentlig upphandling.

Stockholm Exergi lyder under lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna. Som styrande krav i våra upphandlingar och avtal finns Stockholm Exergis uppförandekod för leverantörer som bygger på FN:s Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och antikorrupktion. Vi ställer även specifika krav, både i upphandlingar och avtal, på arbetsmiljö, säkerhet och miljö.

Delmål 15.2: Att främja hållbart brukande av skogar och stoppa avskogning.

Vi ställer krav vid upphandling av fasta biobränslen att de ska vara kontrollerade eller certifierade av tredje part (FSC®, Controlled wood, PEFC).

Delmål 16.5: Att minska alla former av korruption och mutor.

Vi arbetar aktivt med antikorrupktion. Vi har en egen e-utbildning i vår uppförandekod som samtliga medarbetare skall genomföra samt en uppförandekod för alla våra leverantörer och riktade utbildningar för vissa utsatta grupper.

Vi som jobbar här vill göra Stockholm mer hållbart

Stockholm Exergi har drygt 700 anställda, från Sigtuna i norr till Högdalen i söder. Vi som arbetar här har många olika kompetenser och arbetsuppgifter. Vi jobbar framförallt med drift och underhåll av våra anläggningar, med systemoptimering, logistik och projektledning och med kundrelationer och marknad. Vissa arbetar skift för att våra anläggningar ska fungera dygnet runt, andra jobbar vanlig kontorstid. Vår gemensamma drivkraft är att göra Stockholm mer hållbart.

När vi rekryterar strävar vi efter att ha en bredd av mångfald av kandidater och har under 2019 stärkt möjligheterna till detta genom att börja använda ett nytt kompetensbaserat rekryterings sätt. 80 procent av oss är män, 20 procent kvinnor. Fördelningen är ungefär den samma bland chefer. Vår företagsledning bestod vid årets slut av sju män och två kvinnor och vår styrelse av fem manliga och tre kvinnliga stämvalda ledamöter. I slutet av 2018 tog vi fram statistik från SCB* på andelen med utländsk bakgrund i företaget. Bland alla kollegor var siffran 20 procent och av cheferna var det 17 procent. Målet är att inom en femårsperiod nå minst 30 procent kvinnor i organisationen samt spegla mångfalden i Stockholm avseende utlandsfödda. Läs mer om vår strategi för mångfald och inkludering på sid 52. Vi har en jämn åldersfördelning i företaget.

*) SCB:s definition av utländsk bakgrund:

- Personer som är utrikes födda
- Personer som är inrikes födda med två utrikes födda föräldrar

Medarbetarna som gör det möjligt

Omvandla din energi till en hållbar framtid. Så är vårt medarbetarlöfte formulerat och oavsett vad någon av våra drygt 700 medarbetar arbetar med är det vad insatsen leder till.

Utveckling och personligt ledarskap

Vi har under 2019 arbetat fram en strategi för mångfald och inkludering. Det är ett viktigt steg eftersom strategin ger en tydlighet för Stockholm Exergis väg mot att uppnå våra mål.

För att bli ett mer inkluderande företag kommer vi under 2020 att genomföra en rad olika aktiviteter med fokus på rekrytering, kompetens och kommunikation. Det handlar bland annat om att tillämpa kompetensbaserad rekrytering och att rikta rekryteringsannonser mot relevanta målgrupper, utbilda chefer i inkluderande ledarskap samt upprätta ett ambassadörsnätverk för att dela erfarenhet och sprida goda exempel. Med vårt inkluderingsarbete vill vi skapa nytta för samhället men också ta vara på de fördelar som mångfald för med sig för oss som arbetsgivare.

Vi vill möjliggöra för varje medarbetare att själv ta ansvar för sin prestation och utveckling. Det kallar vi det personliga ledarskapet där vi utgår från våra värderingar. De gör att vi jobbar bättre tillsammans, både inom företaget och ihop med alla våra olika samarbetspartners.

Vi har självklart nolltolerans för diskriminering och trakasserier. Det är tydligt i vår uppförandekod och våra anställda kan anmäla diskriminering och trakasserier antingen till sin närmaste chef, direkt till vår HR-funktion eller med hjälp av vår visselblåsartjänst. Under året har vi fått in ett fåtal anmälningar om trakasserier, som vi utredde och hanterade i samverkan med de berörda, enligt våra rutiner.

Vi är **nyfikna**
Vi tar **initiativ**
Vi tar **ansvar**

Vi tror på att lärande sker kontinuerligt i vardagen genom samarbete och med hjälp av ett strukturerat förbättringsarbete. För att säkerställa att alla våra medarbetare utvecklas i en riktning som är relevant för dem och för bolaget använder vi vår löpande Exergidialog där vi regelbundet adresserar utveckling, prestation, hälsa och stöd. Under 2020 kommer vi att lansera en ny modell för prestationsbedömning.

Vi arbetar aktivt med att uppmuntra intern rotation inom företaget för att främja utveckling av medarbetare. Många av oss har haft flera roller inom helt olika delar av företaget. Det ger flera positiva effekter: individer kan utvecklas utan att lämna Stockholm Exergi, vi blir bättre på att samarbeta inom företaget och vi får nya perspektiv inom våra team.

Omvandla din energi till en hållbar framtid

Så ser vårt medarbetarlöfte ut och det är svaret på vad man som medarbetare på Stockholm Exergi gör. Oavsett vad man arbetar med är detta vad insatsen leder till. Medarbetarlöftet arbetade vi fram under 2019 utifrån de svar som medarbetarna gav i en stor undersökning och är nu grunden för hur vi berättar för vår omvärld om vår verksamhet och hur det är att arbeta hos oss. Målet är att vara en relevant arbetsgivare för dem som arbetar på Stockholm Exergi samtidigt som vi vill att framtidens stjärnor också ska vilja börja här.

Vi mäter regelbundet våra medarbetares engagemang och förmåga till prestation. Senaste mätningen gjordes 2018 och en ny är planerad under början av 2020. Avsikten är framöver att göra kortare och fler mätningar av engagemang och stolthet för att säkerställa hög delaktighet och starkt ledarskap i organisationen.

Arbetsmiljö och säkerhet alltid i fokus

Vi jobbar säkert eller inte alls. För oss är arbetsmiljö och säkerhet viktigt på riktigt. Att arbeta förebyggande för att minimera risker är en naturlig del i allt arbete som utförs. Vi har en given långsiktig vision på noll olyckor och allvarliga tillbud. Alla i vår verksamhet ska värna om varandra och varje dag kunna gå hem hela på både in- och utsidan.

Vi följer arbetsmiljöarbetet med olika nyckeltal. Bland annat följer vi antalet olyckor, tillbud och observationer. Vi strävar efter att få in så många observationer som möjligt för att använda lärdomen till att förebygga framtida olyckor. Det finns alltid mörkertal i den här formen av personlig rapportering, särskilt har det varit svårt att få in rapporter från våra entreprenörer. Vi har jobbat systematiskt med att uppmuntra och öka förståelsen kring rapportering som en viktig del i vårt proaktiva arbete mot noll olyckor.

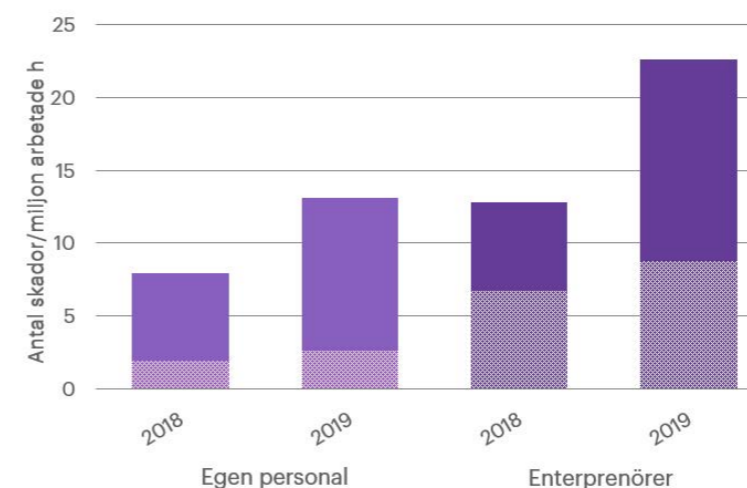
Rapporteringsfrekvensen har ökat markant det senaste året och sannolikt betyder det att mörker-

talet minskar. Våra grundorsaksutredningar visar bland annat brister i beredning av arbeten samt säkra beteenden. Den vanligaste typen av arbets-skada med sjukskrivning som följd var under 2019 skador på finger, hand och fotled. Vi har haft en olycka som har gett bestående men.

Antal rapporterade observationer har ökat med 94 procent mellan 2018 och 2019. Antal olyckor har ökat mellan 2018 och 2019 och ligger på samma nivå som 2017. Läs mer om arbetsrelaterade skador i noten på sidan 150.

Eftersom entreprenörer är överrepresenterade när det gäller olyckor som lett till sjukfrånvaro, och ofta arbetar med högriskarbeten på tillfälliga arbetsplatser, har vi startat ett fokusprojekt kring entreprenörers säkerhet. Vi driver det vidare och intensifierar aktiviteterna för 2020. Det innebär en säkrare arbetsplats även för våra egna medarbetare och är därmed en viktig pusselbit att höja säkerhetskulturen inom hela bolaget.

LWIF och TRIF för anställda och entreprenörer

TRIF (total recordable injury frequency) redovisas av stapelns totala höjd. LWIF (lost workday injury frequency) är en delmängd av TRIF och utgör den undre delen av stapeln.

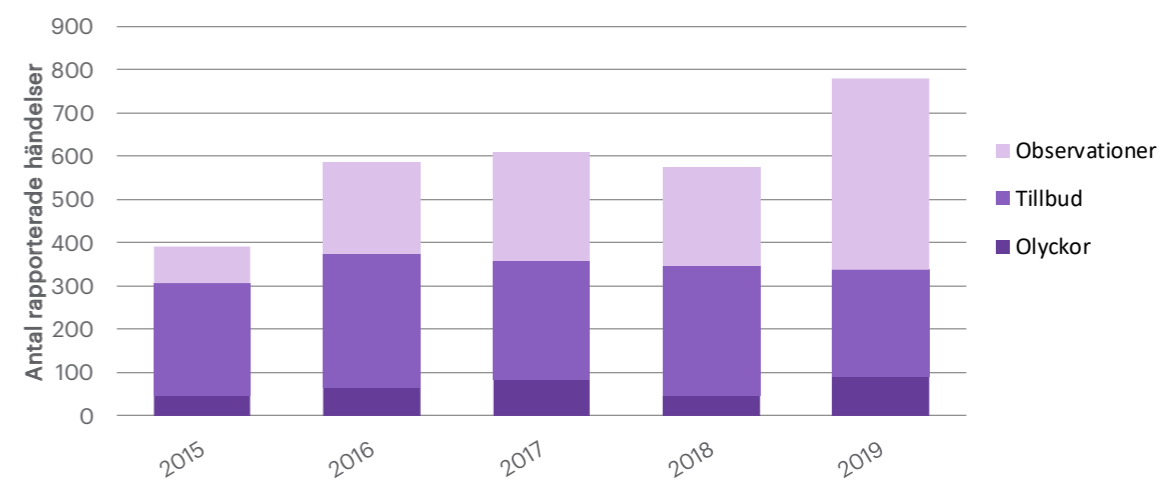
Hälsa och prestation i balans

Vi är övertygade om att med ett fungerande livspussel trivs vi och presterar bättre även på arbetet. Då väljer vi att stanna och utvecklas inom bolaget. Det ger också bättre förutsättningar att attrahera nya medarbetare med olika kompetens och bakgrund. Därför erbjuder vi

flexibla arbetstider och möjlighet att jobba på distans för de som har en roll där det är möjligt. Föräldralediga får kompletterad föräldrapenning i form av föräldralön. Vi erbjuder friskvårdsbidrag, vi har en fritidsförening och träningsanläggningar på de flesta arbetsplatser. Alla anställda har också möjlighet till subventionerad lunch.

Olyckor, tillbud och observationer för egen personal och entreprenörer

Fakta

Mål 2019

LWIF egen personal

<1

LWIF entreprenörer

<4

Resultat 2019

- LWIF² egen personal 2,6 (1,9)
- LWIF entreprenörer 8,8 (6,7)
- 20/23 (19/18)% kvinnor (totalt/ledare)
- 20/17% utrikes födda (totalt/ledare)

Övergripande mål

- Inga olyckor
- Topp 20 attraktiva arbetsgivare

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor kopplat till medarbetarna som gör det möjligt

Mångfald

En inkluderande företagskultur med en mångfald av perspektiv leder till en god arbetsmiljö, ökad trivsel, säkerhet och ökad lönsamhet. För oss är en specifik utmaning att vi befinner oss i en mansdominerad bransch.

Friskvård och hälsa

För att Stockholm Exergi ska vara en attraktiv arbetsplats behöver medarbetare må bra på både insida och utsida.

Säker arbetsmiljö

I vår verksamhet finns det arbetsmiljörisker som kan leda till allvarliga olyckor om de inte hanteras rätt.

Så bidrar vi till FN:s hållbarhetsmål

Delmål 5.1 och 5.2: Att avskaffa diskriminering och våld mot kvinnor och flickor.
Delmål 5.5: Att tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer.

Vårt arbete med att ta fram en strategi för mångfald och inkludering där vi har målsättning att öka andelen rekryteringar av kön i minoritet.

Delmål 8.8: Att skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö.

Vi arbetar aktivt och målstyrt med vår fysiska och sociala arbetsmiljö.

Delmål 10.2: Att senast 2030 möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala och ekonomiska livet.

Vi har arbetat fram en strategi för mångfald och inkludering med aktiviteter för att bli ett mer inkluderande företag.

Ledning

Anders Egelrud

Född: 1965
Anställd sedan: 2002
Titel: Vd och koncernchef

Anders Egelrud har lång erfarenhet från energibranschen. Anders har en bakgrund inom Vattenfall, Gullspång, Birka Energi och Fortum i ett flertal ledande befattningar där han framförallt ansvarade för uppbyggnad och utveckling av verksamheter. Anders Egelrud har varit vd för Stockholm Exergi sedan 2006 och har också varit styrelseledamot i ett flertal branschorganisationer och företag.

Anna Leander

Född: 1976
Anställd sedan: 2019
Titel: HR och hållbarhetsdirektör

Anna Leander började på Stockholm Exergi i januari 2019 och har långerfarenhet från HR området där hon haft flera ledande befattningar internationellt. Anna kommer senast från Telia Company och var dessförinnan många år på SEB. Hon har i tidigare roller framförallt haft kopplingar till Hållbarhetsområdet genom frågor som arbetsmiljö och socialt ansvar.

Andreas Söderkvist

Född: 1976
Anställd sedan: 2001
Titel: Distributionsdirektör, från januari 2020

Andreas Söderkvist började på företaget 2001 och har en bred erfarenhet via ledande befattningar inom flera olika områden som produktion, distribution och teknikutveckling. Sedan 1 januari 2020 ansvarar Andreas för enheten Distribution och representerar även Stockholm Exergi i Rådet för Värme- och kyldistribution på Energiföretagen.

Mathias Jonsson

Född: 1973
Anställd sedan: 2010
Titel: Tf Ekonomi- och Finansdirektör

Mathias Jonsson har en bakgrund som ekonomichef och managementkonsult. Inom Stockholm Exergi har han främst verkat inom Produktion och Distribution men även drivit flera företagsövergripande effektiviseringsprogram. Mathias är tillförordnad Ekonomi- och Finansdirektör sedan december 2019.

Per Ytterberg

Född: 1971
Anställd sedan: 1996
Titel: Affärsutvecklingsdirektör

Per Ytterberg har lång erfarenhet inom företaget och har innehaft flera olika operativa och strategiska roller. Bland annat ledande befattningar inom projekt-, bränsleförsörjnings- och systemutvecklingsfrågor.

Niclas Åkerlund

Född: 1964
Anställd sedan: 2004
Titel: Marknadsdirektör

Niclas Åkerlund har en bakgrund från ABB-koncernen inom framförallt försäljning och marknadsföring, nationellt och internationellt. Niclas började på Stockholm Exergi som chef för Projekt & Inköp och var därefter platschef på Högdalen- och Hammarbyverket under åtta år. Sedan januari 2017 är Niclas Marknadsdirektör.

Ingela Hålling

Född: 1969
Anställd sedan: 2015
Titel: Inköps- och projektdirektör

Ingela Hålling har en bakgrund som Global Product Group Manager inom ABB Power Systems. Hon har lång erfarenhet från energibranschen och har haft flera olika ledande befattningar, nationellt och internationellt, bland annat hos ABB, Svenska Kraftnät och Vattenfall Eldistribution.

Jörgen Espeling

Född: 1962
Titel: Tf produktionsdirektör sedan 2019

Jörgen Espeling har en lång erfarenhet från energibranschen, huvudsakligen från Vattenfall där han bland annat haft rollen som VD för Vattenfall Eldistribution AB och chef för Vattenfalls värmeverksamhet i Sverige.

Jimmy Renström

Född: 1973
Titel: Tf CIO, från januari 2020

Jimmy Renström börjar som anställd på Stockholm Exergi i April 2020 och har varit interimchef för IT funktionen på Exergi sedan hösten 2018. Innan Jimmy blev konsult var han anställd på Ericsson under 11 år i olika roller. En röd tråd i Jimmys karriär har varit chefskap i förändringsresor med tydliga inslag av Data, digitalisering & Informations teknologi.

Thomas Gibson

Född: 1965
Anställd sedan: 2017
Titel: Kommunikationsdirektör

Thomas Gibson har en gedigen bakgrund från reklambranschen där han arbetat nationellt och internationellt i ledande positioner på flera av Sveriges främsta reklambyråer.

Agneta Cohen

Född: 1958
Anställd sedan: 2007
Titel: Vd-assistent

Agneta Cohen har en bakgrund huvudsakligen som chefs- och vd-assistent inom ett flertal olika företag samt även projektledning inom kommunikation och events.

Shamsher Khan

Född: 1966
Anställd sedan: 2009
Titel: Energihandelsdirektör

Shamsher Khan har en bakgrund inom Fortum som Head of Environmental Value Trading samt Head of Forecasting and Pricing sedan 2000.

Styrelse

Stockholm Exergi ägs till lika delar av Fortum Sverige AB och Stockholms Stadshus AB. Styrelsen består av åtta stämموvalda ledamöter samt två utsedda arbetstagarrepresentanter med suppleanter:

Per Langer
Född: 1969
Invald: 2017
Titel: Ordförande

Per Langer är chef för Fortums division City Solutions som bland annat omfattar värme/kyla, återvinning och avfallshandling. Per är medlem i Fortumkoncernens ledningsgrupp och ytterst ansvarig för koncernens forskning och utveckling. Per är bl a styrelseledamot i Fortum Oslo Varme AS och har arbetat i koncernen sedan 1997.

Alexandra Grimfors
Född: 1983
Invald: 2018
Titel: Vice ordförande

Alexandra Grimfors (M) är civilingenjör och har drygt 10 års erfarenhet som managementkonsult med fokus på ledning, styrning och effektivisering. Hon har haft flera uppdrag som förtroendevald i Stockholm stad, däribland som ledamot i kommunfullmäktige och i Exploateringsnämnden. Idag är hon grundare och delägare i konsultföretaget Agido Management.

Fredrik Adolfsson
Född: 1965
Invald: 2019
Titel: Styrelseledamot

Fredrik Adolfsson (C) är civilekonom och har en bakgrund som bl a VD samt global hållbarhetschef för IKEA, vice kanslichef för Naturskyddsföreningen och regionutvecklingsdirektör för Västra Götalandsregionen. Han har flera politiska uppdrag som förtroendevald i Stockholms stad och Region Stockholm. Idag jobbar Fredrik bl a som mentor och managementkonsult.

Ola Hökstrand
Född: 1964
Invald: 2015
Titel: Styrelseledamot

Ola Hökstrand är ansvarig för styrning av delägda bolag inom Fortum City Solutions. Ola har mer än 25 års erfarenhet från ledande befattningar inom energibranschen i Sverige och utomlands. Ola har arbetat på Fortum sedan 2001. Han har tidigare arbetat på Vattenfall och Swedegas.

Ingela Lindh
Född: 1959
Invald: 2019
Titel: Styrelseledamot

Ingela Lindh (S) är utbildad arkitekt och har arbetat inom Stockholms stad i en rad befattningar, senast som stadsdirektör. Har idag ett antal uppdrag som styrelseordförande och styrelseledamot bl a i AB Svenska Byggtjänst och Kungliga Musikhögskolan. Arbetar också som rådgivare inom framförallt fastighetsbranschen.

Hanna Masala
Född: 1976
Invald: 2019
Titel: Styrelseledamot

Hanna Masala är ansvarig för finans- och strategifunktionen för Fortums division City Solutions. Hanna har arbetat i koncernen sedan 2016 och har tidigare erfarenhet från strategi- och M&A-befattningar inom stålindustrin och finanssektorn. Hanna är ledamot i flera styrelser inom Fortumgruppen och även i finska Arctia Oy.

Andreas Tiedtke
Född: 1965
Invald: 2017
Titel: Styrelseledamot

Andreas Tiedtke är ansvarig för Fortums juristfunktion i Sverige och för divisionen City Solutions. Andreas har tidigare arbetat på advokatbyrå och som chefsjurist för Coor Service Management och Skanska International Civil Engineering. Han har arbetat på Fortum sedan 2006.

Rikard Hjort Warlenius
Född: 1970
Invald: 2019
Titel: Styrelseledamot

Rikard Warlenius (V) är lektor i humanekologi och forskare inom klimat och energifrågor. Han är även ledamot i Stockholms stadsfullmäktige och vice ordförande i dess trafiknämnd.

Elia Elia
Född: 1984
Invald: 2019
Titel: Arbetstagarrepresentant

Elia Elia har arbetat på Stockholm Exergi sedan 2018 och jobbade dessförinnan på Fortum sedan 2012. Elia har gått fysiklinjen på Stockholms universitet och arbetar idag som distributionsledare.

Mehrdad Keshtkar
Född: 1981
Invald: 2017
Titel: Arbetstagarrepresentant

Mehrdad Keshtkar började i bolaget i 2012 och jobbar idag som produktionsledare. Mehrdad har en utbildning som energiingenjör men har även läst ekonomi med inriktning på finansiell redovisning.

Katarina Karlsson
Född: 1966
Invald: 2019
Titel: Suppleant för arbetstagarrepresentant

Katarina Karlsson började på Stockholm Exergi 2018 som logistik- och förrådschef. Katarina har en utbildning inom Industriell Ekonomi.

Jan Persson
Född: 1958
Invald: 2002
Titel: Suppleant för arbetstagarrepresentant

Jan Persson har arbetat i olika roller i företaget i drygt 40 år och arbetar idag med arbetsmiljöfrågor på Högdalenverket. Jan har förutom mekanik och svetsutbildning även en högskolekurs i arbetsmiljö rätt.

Styrning

Bolagsstyrningsrapport

Stockholm Exergi Holding AB (publ) är ett svenskt publikt aktieföretag med ett obligationsprogram noterat på Nasdaq Stockholm. Styrelsen lämnar här 2019 års bolagsstyrningsrapport.

Allmänt om Stockholm Exergi Holding AB:s bolagsstyrning och verksamhet

Stockholm Exergi Holding AB (publ) är ett svenskt aktieföretag med säte i Stockholm. Styrelsen består dels av stämmevalda ägarrepresentanter, dels av arbetstagarrepresentanter valda av de fackliga organisationerna. Styrelsen utser i sin tur vd, som sköter den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Bolagets verksamhet består dels i att äga aktier i det operativa företaget Stockholm Exergi AB, dels i att svara för koncernens finansieringslösningar.

Regelverk

Externa regelverk

- Svensk rätt och EU-rätt, särskilt aktieföretagslagen och årsredovisningslagen, Market Abuse Regulation och Lag om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden
- Börsregler: Bolaget följer reglerna för företag med räntebärande instrument noterade på Nasdaq Stockholm

Interna regelverk

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning, inklusive vd-instruktion och instruktioner om rapportering till styrelsen
- Av styrelsen fastställd uppförandekod
- Av styrelsen fastställda interna delegations- och beslutsregler, policyer och instruktioner

Ägarförhållanden

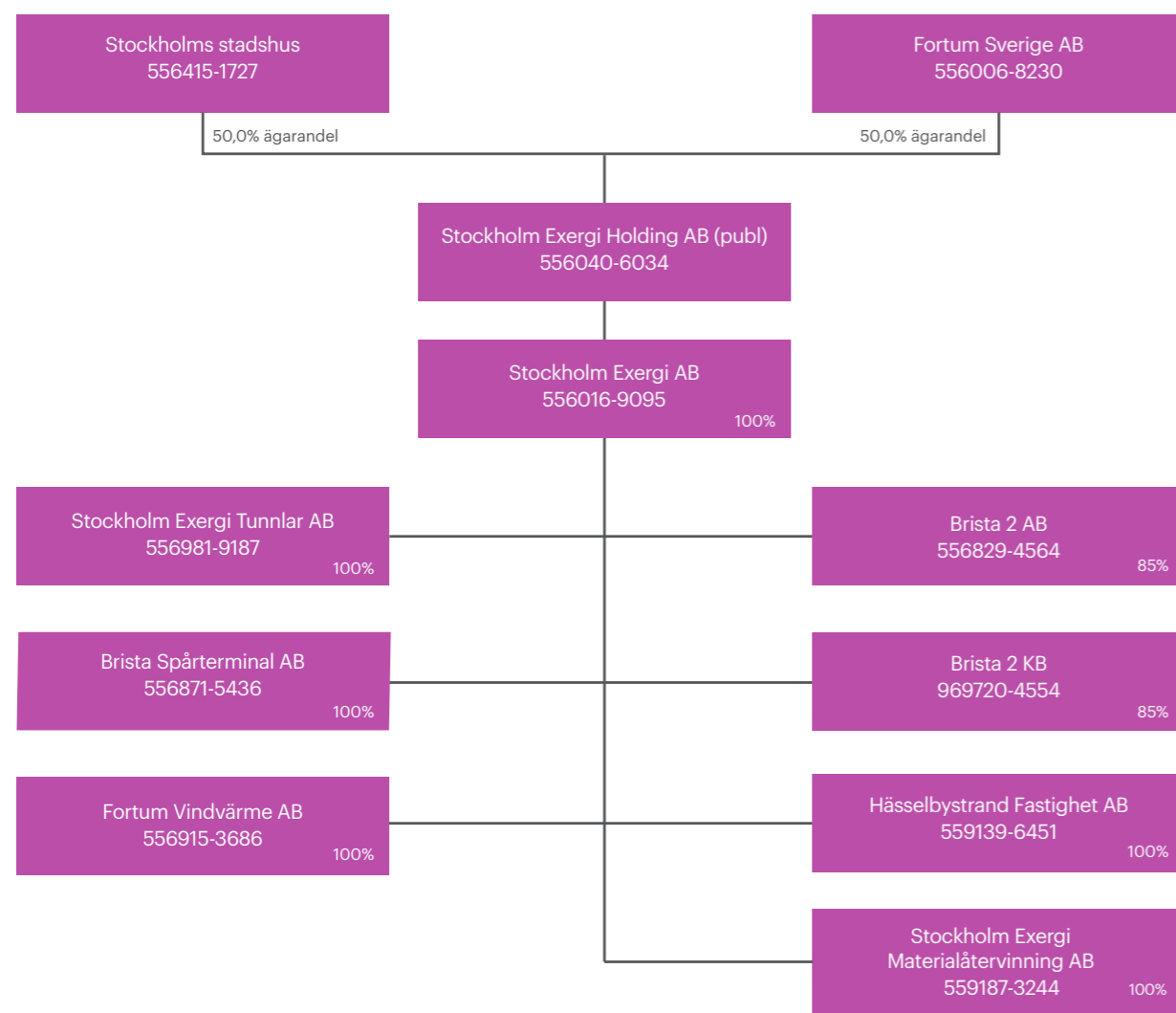
Stockholm Exergi Holding AB (publ) är hälftenägt av Fortum Sverige AB och Stockholms Stadshus AB. Samtliga aktier är stamaktier och berättigar till lika antal röster och lika andel utdelning.

Ägarna reglerar sin ägarsamverkan genom ett konsortialavtal.

Bolagsstämma

Årsstämma i Stockholm Exergi Holding AB (publ) ska hållas årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Årsstämman väljer styrelse (förutom vad avser arbetstagarrepresentanter) och revisorer samt beslutar om ersättning till dem, fastställer resultat- och balansräkning, beslutar om disposition av företagets resultat, beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och vd, samt beslutar i andra ärenden enligt lag och bolagsordning. Bolaget höll sin årsstämma den 23 april 2019. Inga andra ärenden behandlades än de som förekommer på den stående agendan enligt bolagsordningen.

Koncernstruktur

Styrelsen

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen till den del den utses av årsstämman bestå av åtta styrelseledamöter utan styrelsesuppleanter. Styrelseledamöterna väljs årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Styrelseordföranden har inte utslagsröst. De fackliga organisationerna utser i särskild ordning två ordinarie arbetstagarrepresentanter och två suppleanter för dessa. De fackliga organisationerna meddelar bolaget vilka representanter som valts i samband med årsstämman.

På årsstämman 2019 valdes följande styrelseledamöter nominerade av Stockholms Stadshus AB: Alexandra Grimfors (omval), Fredrik Adolfsson (nyval), Ingela Lindh (nyval) och Rickard Hjorth Warlenius (nyval). Följande styrelseledamöter nominerade av Fortum Sverige AB valdes: Ola Hökstrand (omval), Per Langer (omval), Andreas Tiedtke (omval) och Hanna Masala (nyval). De fackliga organisationerna utsåg följande arbetstagarrepresentanter: Elia Elia (ordinarie, nyval), Mehrdad Keshtkar (ordinarie, omval), Mohammed Al-Kaisi (suppleant, omval) och Jan Persson (suppleant, omval).

Mohammed Al-Kaisi har efter stämman avträtt ur styrelsen. De fackliga organisationerna meddelade därefter att Katarina Karlsson ersätter som suppleant och tillträdde sitt uppdrag i augusti.

Styrelsens uppgifter

Styrelsens grundläggande uppgifter framgår av aktiebolagslagen. Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning och ett antal instruktioner. Arbetsordningen och instruktionerna reglerar bland annat rapporteringen till styrelsen, arbetsfördelningen mellan styrelse och vd, ordförandens uppgifter, formerna för styrelsemötena samt formerna för utvärderingen av styrelsens och vd:s arbete.

I arbetsordningen framgår att styrelsen ska godkänna bolagets och koncernens målsättningar, väsentliga policyer, strategiska planer samt större investeringar. Styrelsens arbetsordning omfattar även instruktioner för styrelsens revisions- och ersättningsutskott (se nedan).

Styrelsesammanträden

Styrelsen håller sitt konstituerande sammanträde i direkt anslutning till årsstämman. Styrelsen har under 2019, utöver det konstituerande sammanträdet, avhållit sju styrelsemöten.

Styrelsens utskott

Styrelsens övergripande ansvar kan inte delegeras, men styrelsen har inrättat ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott. Dessa utskott bereder, följer upp och utvärderar frågor inom sina respektive områden inför behandling i styrelsen. Utskottens ledamöter utses vid det konstituerande styrelsemötet och arbetet följer styrelsens arbetsordning och instruktioner.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet bereder inför styrelsens behandling ärenden inom områdena revision, internkontroll och finansiell rapportering. Revisionsutskottet har också till uppgift att övervaka den finansiella rapporteringen samt effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision

och riskhantering. Vidare ska revisionsutskottet utvärdera externa revisionsinsatser, informera ägarna om resultatet samt biträda vid framtagande av förslag till revisor. Revisionsutskottet ska också granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet.

Revisionsutskottet sammanträder inför varje rapporttillfälle och därutöver vid behov. Revisionsutskottet utgörs av styrelseledamöterna Alexandra Grimfors (utskottets ordförande) och Ola Hökstrand. Ledamöterna i utskottet har särskild kompetens och erfarenhet i ekonomi- och redovisningsfrågor. På mötena deltar även vd och ekonomi- och finansdirektören. Revisionsutskottet avrapporterar löpande sitt arbete till styrelsen. Utskottet sammanträdde åtta gånger under 2019.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet bereder inför styrelsens behandling ärenden vad gäller ersättning och övriga anställningsvillkor för vd. Utskottet tillstyrker på förslag från vd även ersättningar och övriga anställningsvillkor för koncernledningen. Utskottet tar vidare fram förslag till ersättningsprinciper för vd och koncernledningen, vilka styrelsen sedan beslutar om. Tillämpningen av riktlinjerna samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget följs också upp av utskottet.

Ersättningen till koncernledningen redovisas i not 10. Ersättningsutskottet avrapporterar löpande sitt arbete till styrelsen. Ersättningsutskottet utgörs av Per Langer (utskottets ordförande) och Alexandra Grimfors. På mötena deltar även vd och HR-direktören. Utskottet höll tre möten under 2019.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

Styrelsen utvärderar styrelsens och vd:s arbete en gång per år i syfte att utveckla och effektivisera arbets- och beslutsrutiner. 2019 års utvärdering föranledde inga förändringar av gällande rutiner och arbetssätt.

Organisation och koncernledning

Koncernens operativa bolag Stockholm Exergi AB, är organiserat i tre kärnfunktioner med utgångspunkt i värdekedjan: försörjning, produktion och distribution samt marknad.

Till stöd för kärnverksamheterna finns ett antal funktioner som leder, styr och stödjer affärsverksamheten. Bolaget har även en affärsutvecklingsenhet. Bolagets vd, som också är koncernchef, ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen. Vd har inrättat beslutsorgan för styrningen av bolaget och fattar beslut självständigt eller med stöd av beslutsorganen. Det viktigaste av dessa är koncernledningen.

Revisorer

Enligt bolagsordningen ska bolaget ha en eller två revisorer med eller utan revisorssuppleanter. På årsstämman 2017 valdes Deloitte AB, med auktoriserade revisorn Daniel Wassberg, till bolagets revisor för en period om fyra år, det vill säga för tiden intill slutet av 2021 års årsstämma.

Revisorn avrapporterade sin bokslutsgranskning för 2019 vid styrelsemötet den 20 februari 2020.

Finansiell rapportering, intern kontroll och riskhantering

Styrelsen är ytterst ansvarig för att tillse att det finns en god internkontroll inom Stockholm Exergikoncernen i enlighet med gällande direktiv, lagar och föreskrifter. Bolaget omfattas inte av kraven i Svensk kod för bolagsstyrning.

Inom koncernen bedrivs ett internt kontrollarbete som syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt, säkert och effektivt sätt. Den interna kontrollen för finansiell rapportering ska säkerställa att koncernen upprättar en tillförlitlig finansiell redovisning och rapportering samt följer tillämpliga lagar och förordningar. Den interna kontrollen bedrivs i enlighet med av styrelsen beslutad riskpolicy. Riskpolicyn baseras på de principer som anges av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

Riskbedömning och kontrollmiljö

Vd svarar för att ärenden om intern kontroll och finansiell rapportering bereds åt styrelsen. Kontrollarbetet utgår från den ansvarsfördelning mellan styrelse och vd som fastställts i vd-instruktionen samt från de rapporteringskrav som styrelsen uppställer.

Styrelse och vd arbetar i en strukturerad årscykel för strategisk affärsplanering och verksamhetsuppföljning. Processen utgår från koncernens vision och verksamhetsidé, som i sin tur bygger på ägarnas konsortialavtal. Arbetet inom koncernen sker i enlighet med styrelsebeslutade uppförandekoder och värderingar; nyfikenhet, initiativkraft och ansvarstagande.

Riskhanteringen är en integrerad och löpande del i koncernens verksamhetsplanering, utveckling och resultatstyrning. För varje riskkategori följer riskhanteringen följande steg: identifiering, bedömning, hantering, kontroll och uppföljning. Styrelsen beslutar om riskpolicy och vd:s riskmandat. Riskhanteringen och dess processer utvecklas kontinuerligt och anpassas till förändrade marknadsvillkor och förändringar i verksamheten.

Styrdokument och rutiner

För koncernens olika verksamhetsområden finns policyer och delegationsordningar. Dessa fastställs och revideras löpande i styrelsen. Därtill finns olika styrdokument som fastställs och revideras löpande av vd samt olika handböcker och rutinbeskrivningar som fastställs och revideras av respektive verksamhetsansvarig. Sammantaget täcker detta interna regelverk på ett ändamålsenligt sätt in alla relevanta verksamhetsområden.

Granskning

Koncernens riskstyrning utvecklas ständigt och internrevisionen granskar löpande verksamheten. Även Revisionsutskottet granskar internrevisionens arbete samt riskhanteringen och de interna kontrollerna. Läs mer om risker och riskhantering på sidorna 72-75.

Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Stockholm Exergi Holding AB (publ)
organisationsnummer 556040-6034

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31 på sidorna 61-64 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsingar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 23 mars 2020
Deloitte AB

Daniel Wassberg
Auktoriserad revisor

Hållbarhetsstyrning

Stockholm Exergis vision och långsiktiga verksamhetsmål beskriver företagets riktning mot en hållbar utveckling. I vår affärsplan, som beslutas av styrelsen, bryts de långsiktiga verksamhetsmålen ned till mål på medel och kort sikt med tillhörande handlingsplaner och nyckeltal. Dessa följs upp av styrelsen och ledningen månadsvis. Hela verksamheten genomlysas vid ledningens genomgång årligen.

Varje team/enhet inom Stockholm Exergi har ett så kallat teamuppdrag där de kortsiktiga målen i affärsplanen konkretiseras med förflyttningar, ansvar, mål och nyckeltal för året.

Vår hållbarhetspolicy som omfattar miljö, arbetsmiljö, kvalitet, socialt ansvar och HR är beslutad av styrelsen. Det gäller även vår interna uppförandekod och vår uppförandekod för leverantörer. De styrande dokumenten ses över en gång per år och revideras vid behov. 2018 uppdaterades våra uppförandekoder. Stockholm Exergis hållbarhetsutbildning, som alla kollegor ska göra, är ett viktigt led i att implementera våra policyer i verksamheten.

Stockholm Exergis ledningssystem är certifierat enligt OHSAS 18001, ISO 14001 och ISO 9001.

Kollektivavtal: Stockholm Exergi har också kollektivavtal med Seko, Unionen, Sveriges Ingenjörer och Ledarna. Alla anställda utom vd omfattas.

Övergripande ansvar för hållbarhet

Vd är ytterst ansvarig för bolagets arbete med hållbarhetsfrågor. Inom verksamheten finns team med fokus på hållbarhetsfrågor som utvecklar, samordnar och stöttar organisationen i frågor som rör hållbarhet.

Väsentlighetsanalys

Vi genomför systematiska och omfattande väsentlighetsanalyser med tre års mellanrum, för att veta att vi fokuserar på rätt saker. Läs mer om hur analysen går till på nästa sida. Den senaste analysen gjorde vi 2017 och 2019 verifierade vi dess innehåll. Vilka hållbarhetsfrågor, som identifierades som viktigast, och hur vi styr dessa beskriver vi på kommande sidor. Den övergripande frågan "skapat

ekonomiskt värde" beskriver vi först, därefter har frågorna sorterats utifrån var i vår värdekedja de uppstår.

Skapat ekonomiskt värde

Vi måste skapa ekonomiskt värde åt våra ägare, kunder, leverantörer, anställda och samhället för att veta att vi kan finnas kvar långsiktigt och för att vi ska kunna ha råd att fortsätta utveckla Stockholms energisystem.

Hur ekonomiska frågor styrs beskrivs i bolagsstyrningsrapporten och förvaltningsberättelsen, där redovisas också ekonomiska nyckeltal och resultat.

Så går våra väsentlighetsanalyser till

Vår senaste väsentlighetsanalys var en process i fyra steg:

1 Identifiering

Vi började med att identifiera vilka hållbarhetsfrågor som skulle kunna vara viktiga för oss. Vi utgick ifrån hållbarhetsområden som finns med i riktlinjerna från GRI och kompletterade med specifika frågor för vår bransch.

2 Vilka frågor har störst betydelse för intressenterna?

I steg två bad vi ett antal personer, med olika relation till oss, berätta om sina förväntningar på oss och vilka frågor som de tycker att det är viktigast att vi arbetar med. År 2017 genomförde vi totalt 27 djupintervjuer och fick enkätsvar från 825 personer som på olika sätt påverkar oss eller påverkas av vad vi gör. Vi viktade svaren och vägde samman dem. Det gav oss en prioritering av hur höga förväntningar intressenterna har på vårt arbete med respektive fråga. Resultaten validerades under 2019.

3 Vilken påverkan har vi på en hållbar utveckling?

I nästa steg gick vår ledningsgrupp tillsammans med ytterligare några nyckelpersoner igenom de 21 viktigaste hållbarhetsfrågorna för att gradera hur stor faktisk påverkan Stockholm Exergi har. Vi bedömde både vilka risker som finns av att inte hantera frågan väl och vilka möjligheter som finns om vi gör ett bra arbete.

Resultatet blev en prioritering av var vi har möjlighet att göra störst skillnad.

4 Sammanställning

Slutligen sammanförde vi de två perspektiven till en gemensam väsentlighetsanalys i två dimensioner: betydelse och påverkan. De 17 frågor som har allra störst betydelse för våra intressenter, där vi dessutom har stor faktisk påverkan, är också de som vi ska prioritera allra högst. De är utgångspunkten för hur vi formulerar våra strategiska, övergripande mål.

Djupintervjuer	Enkäter
Stora kunder	Allmänhet
Intresseorganisationer	Beslutsfattare
Placerare, banker, bilaterala långgivare och ratinginstitut	Intresseorganisationer
Vår ledningsgrupp	Kunder
Samarbetspartners produktion	Medarbetare
Samarbetspartners Öppen Fjärrvärme	Närboende

Produktion, distribution och restprodukter

Viktiga hållbarhetsfrågor:

- Avfall från verksamheten
- Energiåtervinning
- Störningar i närmiljö vid produktionsanläggningar
- Utsläpp till luft och klimatpåverkan
- Utsläpp till vatten

Vår hållbarhetspolicy styr övergripande våra betydande miljöfrågor. För att ställa om till en fossilfri produktion och minimera störningar i närmiljön vid våra anläggningar har vi lång- och kortsiktiga miljömål. Genom vårt miljöledningssystem arbetar vi strukturerat för att nå målen och ständigt förbättra verksamheten. Anläggningarnas miljöprestanda följs upp dagligen vid driftmöten. Arbetet med uppföljning och förbättring av det operativa miljöarbetet samordnas i ett miljöteam med representanter från miljöcontrollers, miljöspecialister och produktionsanalytiker ingår. Alla anställda måste gå igenom en grundläggande hållbarhetsutbildning. Varje år genomförs externa och interna revisioner där vi kontrollerar att processer, rutiner och instruktioner följs.

Avfall från verksamheten

Produktion genererar stora mängder avfall. Det är både det avfall som uppstår vid drift och underhåll av anläggningarna och de restprodukter som bildas vid förbränning. Det är organisationen för drift och underhåll som ansvarar för att hantering och rapportering av avfallet sker enligt lagkrav. Enheten för inköp av bränslen ansvarar för att hitta användningsområden för askor och slagg och att de omhändertas på ett korrekt sätt.

Klimatpåverkan och energiåtervinning

För att uppnå en fossilfri produktion har vi en utarbetad systemstrategi. Ansvar för strategin ligger på Stockholm Exergis ledning men

genomförandet av den berör flera delar av organisationen. Exempelvis arbetar projektorganisationen med inriktningen att bygga ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta. Avdelningen för affärsutveckling fokuserar på att öka energiåtervinningen från nya datahallar medan ansvar för effektivisering av den befintliga produktionen ligger på organisationen för drift och underhåll. Marknadsavdelningen i sin tur arbetar med att minska kundernas värmeanvändning.

Utsläpp till luft och vatten samt miljöstörningar

Merparten av vår produktion sker i tillståndspliktig verksamhet och regleras av lagar och miljötillstånd. Miljötillstånden har lämnats av Mark- och miljödomstolen som gjort bedömningen att den miljöbelastning som uppstår från verksamheten inte ska skada människor och miljö. Anläggningarnas miljötillstånd styr bland annat vilka halter av ämnen som får släppas ut till luft och vatten samt vilka ljudnivåer som våra anläggningar och transporter kring dessa får ge upphov till. Organisationens för drift och underhåll ansvarar för att anläggningarna följer gällande miljötillstånd, lagar och rutiner inom miljö.

Organisationen för drift och underhåll ansvarar för att utreda och åtgärda miljöstörningar. Med miljöstörningar menas överskridanden av lagkrav eller miljötillståndens villkor. Det kan gälla utsläpp av miljöstörande ämnen till vatten och luft eller förhöjda bullernivåer. Miljöteamet följer regelbundet upp miljöstörningarna och sprider information om hantering och förebyggande åtgärder inom organisationen. På så sätt kan insatser vid behov implementeras i hela företaget eller för den enskilda enheten där en störning eller avvikelse inträffat. Riskbedömningar och utvärdering av miljöprestanda är också underlag för beslut om förebyggande åtgärder.

Även inom projektverksamheten finns risk för att miljöstörningar uppstår. För att hantera detta finns rutiner för att fånga upp och styra de miljörisker som är förknippade med projektet.

Kunder och samhälle

Viktiga hållbarhetsfrågor:

- Ansvarfullt agerande utifrån Stockholm Exergis ställning på värmemarknaden
- Erbjudande av hållbara produkter och tjänster
- Sysselsättning med fokus på grupper i utanförskap

Ansvarfullt agerande på marknaden

Stockholm Exergi har en stark ställning på fjärrvärmemarknaden i de områden som bolaget har ett utbyggt fjärrvärmennät. Bolaget iakttar därför relevant antitrust- och konkurrenslagstiftning. Stockholm Exergis fjärrvärmeverksamhet omfattas också av regler om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna. Bolaget följer även reglerna i Fjärrvärmelagen ifråga om informationslämning och relationer till kunder. Även bolagets uppförandekod innehåller regler om ansvarfullt agerande mot kunder och andra intressenter i samhället. För att åstadkomma en rimlig, förutsägbar och stabil prisutveckling, och därigenom stärka fjärrvärmekundernas ställning på värmemarknaden, är Stockholm Exergi medlem i Prisdialogen. Prisdialogen är en modell, framtagen av Riksbyggen, SABO och Energiföretagen Sverige, som innefattar både lokal dialog och central prövning av bolagets prisändringmodell för fjärrvärme.

Erbjudande av hållbara produkter och tjänster

Vår hållbarhetspolicy styr hur vi ska uppnå nöjda kunder och vi har ett kvalitetsledningssystem som styr hur vi tillgodoser våra kunders behov. Marknadsavdelningen ansvarar för kundnöjdhet och mäter den inklusive Stockholm Exergis anseende bland allmänheten regelbundet. Marknadsavdelningen och avdelningen för affärsutveckling arbetar också med att ta fram nya produkter och tjänster som motsvarar kundernas behov och exempelvis hjälper dem att minska energianvändning. Intelligy och Klimatneutral värme och är några hållbara kunderbjudanden.

Sysselsättning av personer i utanförskap

Vår hållbarhetspolicy beskriver övergripande riktningen för vårt samhällsansvar och vår strategi för social hållbarhet med mål och aktiviteter hjälper oss att göra arbetet konkret. Enheten för HR och hållbarhet är ansvarig för vårt arbete med utveckling och implementering av strategin.

Leverantörer

Viktiga hållbarhetsfrågor:

- Anti-korruption
- Förnybara bränslen
- Hållbara inköp och investeringar
- Transporter
- Uttag av jordens resurser

För att genomföra ansvarsfulla inköp och investeringar har vi flera olika sätt att styra både hur vi gör själva inköpen och hur vi krävställer och följer upp leverantörer.

Antikorruption

Frågor om affäretik som exempelvis mutor och intressekonflikter regleras av lagstiftning och bolaget tillämpar i dessa frågor dessutom Näringlivskoden samt vår egen uppförandekod med tillhörande instruktioner. Stockholm Exergi har myndighetskontakter, gör inköp från delar av världen där risken för korruption är hög samt lyder under lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna vilket medför att bolaget har ett strikt förhållningssätt till gåvor, representation och liknande. Utöver obligatorisk webb-utbildning i uppförandekoden som alla medarbetare ska genomföra, genomförs även riktade utbildningsinsatser för personer inom riskgrupper. Det är Juristheten som ansvarar för framtagande och implementeringen av affäretiska riktlinjer i organisationen.

Om en medarbetare vill rapportera en allvarlig överträdelse mot uppförandekoden eller våra affäretiska riktlinjer ska denne i första hand vända sig till sin chef eller Juristheten, men

det går också att rapportera anonymt via vår visselblåsarfunktion. Den är tillgänglig för såväl medarbetare, bolagets leverantörer som andra avtalsparter. Juristenheten ansvarar för att utreda anmälningar och vidta åtgärder.

Hållbara inköp, investeringar och förnybara bränslen

Stockholm Exergis uppförandekod för leverantörer bygger på FN:s Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och antikorrruption. Den ingår i avtal med våra leverantörer. Vi har även mer specifika hållbarhetsrelaterade krav i avtal, som exempelvis handlar om spårbarhet på biobränsle och arbetsmiljöfrågor för entreprenadtjänster. Enheterna för inköp av varor, tjänster och bränslen ansvarar för att våra betydande leverantörer följer Stockholm Exergis hållbarhetskrav. De målsätter och följer regelbundet upp andelen granskade leverantörer och andelen biobränsle som verifierats (controlled wood, PEFC) och certifierats (FSC®) av tredje part.

Inför stora investeringar görs också en hållbarhetsbedömning för att lämpliga miljö- och arbetsmiljöåtgärder ska kunna genomföras under investeringsprojektets genomförande. Hantering av väsentliga hållbarhetsfrågor i projekt sker genom projektspecifika miljö- och arbetsmiljöplaner som projektledaren ansvarar för att ta fram och implementera. De olika teamen som arbetar med hållbarhetsfrågor stöttar inköps- och projektorganisationerna i kravställning och uppföljning av krav.

Uttag av jordens resurser

Vår verksamhet förbrukar bränslen och andra varor vilket tär på jordens begränsade resurser. Stockholm Exergis mål att ha en resursneutral fjärrvärmeproduktion är en del av vår systemstrategi som ska öka användningen av restprodukter och minska användningen av jungfruliga produkter.

Transporter

Transporter av bränsle och varor till våra anläggningar sker med båt, tåg eller lastbil. Påverkan från dessa handlar om utsläpp till luft

och vatten av olika ämnen som kan skada miljön. Det handlar också om att människorna som utför transporten gör det på ett säkert sätt och med rättvisa anställningsvillkor. Enheten för inköp av bränslen ansvarar för att arbetet med att säkra ansvarsfulla och miljöriktiga transporter av våra bränslen och askor. Det regleras bland annat genom vår uppförandekod och specifika avtalskrav kopplat till båttransporter.

Medarbetare

Viktiga hållbarhetsfrågor:

- Friskvård och hälsa
- Mångfald
- Säker arbetsmiljö

Stockholm Exergi vill vara en öppen och inkluderande arbetsplats. Vi vill att medarbetare trivs, mår bra och stannar kvar.

Friskvård och hälsa

Vi har en hållbarhetspolicy som utgör grunden för bolagets arbete med att rekrytera, behålla kollegor och skapa välmående bland alla som arbetar hos oss. Organisationen för HR stödjer verksamheten genom att utveckla och förändra hur vi arbetar med ledar- och medarbetarskap utifrån nutida och framtida behov. Enheten tar bland annat fram processer och strukturer för anställningens livscykel, där bland annat friskvårds- och hälsoinsatser är en viktig del.

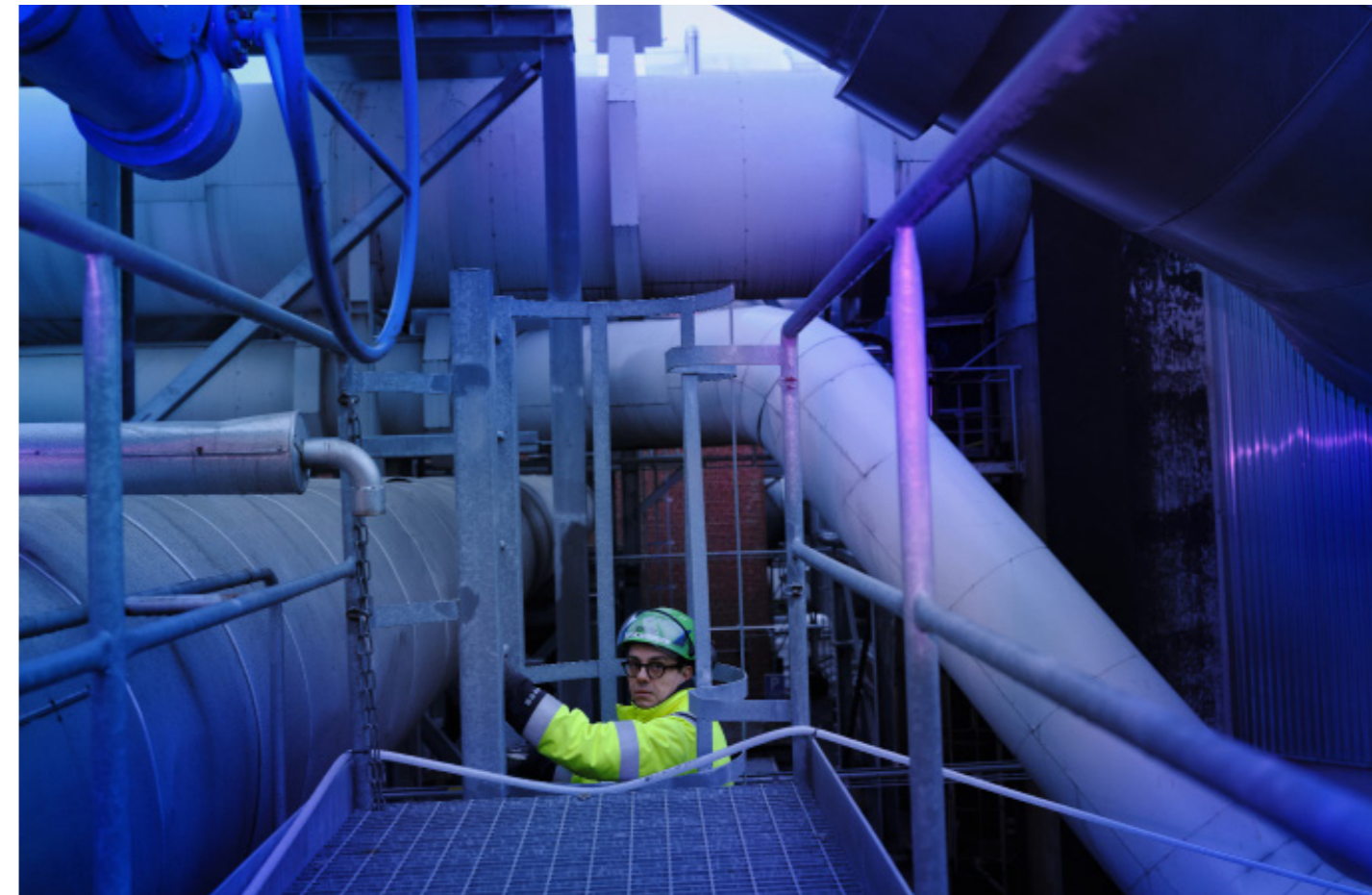
Mångfald och inkludering

Det är enheten för HR och hållbarhet som övergripande ansvarar för Stockholm Exergis arbete med mångfald och inkludering. Vi har en strategi för vårt arbete med mål och aktiviteter för att nå målen. När det gäller kränkningar eller diskriminering kan medarbetare vända sig till närmaste chef eller till HR-funktionen. Det går även att rapportera anonymt till vår visselblåsarfunktion. Hur engagerade och stolta medarbetarna är mäts regelbundet, analyseras och genererar en handlingsplan. Det är varje chefs ansvar att arbeta med resultatet från medarbetarundersökningen.

Säker arbetsmiljö

Stockholm Exergis hållbarhetspolicy, lagar och föreskrifter styr bolagets arbete med arbetsmiljö. Vi har strukturerat arbetsmiljöarbetet genom vårt ledningssystem som omfattar alla medarbetare och entreprenörer. Vi strävar efter en sund och säker arbetsplats med noll arbetsplatsolyckor. Därför är interna ledningssystemrevisioner, skyddsronder, riskbedömningar och hantering av avvikelser viktiga aktiviteter i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi mäter också regelbundet förekomsten av lindriga respektive allvarliga olycksfall. Exempel på allvarliga olyckor är fall från hög höjd, påkörning, bränn- eller klämskada. Vi har en struktur för våra dagliga möten där arbetsmiljö alltid är först på agendan – det gäller såväl våra operativa möten som de med mer strategisk karaktär. I vårt Arbetsmiljöforum följer vi upp arbetsmiljöarbetet samt beslutar och prioriterar övergripande åtgärder.

Arbetsmiljöchefen ansvarar för att driva utveckling av arbetsmiljöarbetet och stödjer linjeverksamheten i frågor som rör hälsa och säkerhet. Arbetsmiljöorganisationen består av centrala expertresurser i form av en Arbetsmiljöchef, Arbetsmiljöspecialist, Säkerhetschef, Brandingenjör och Elingenjör. Lokalt finns Arbetsmiljökoordinatorer som även ingår i ett operativ tvärorganisatoriskt team som löpande arbetar med övergripande förbättringsåtgärder och stödjer genomförandet inom respektive enhet. Organisationen för drift och underhåll ansvarar för att anläggningarna följer gällande regelverk, föreskrifter och rutiner inom arbetsmiljö. Stockholm Exergi har en obligatorisk arbetsmiljöutbildning som måste vara godkänd innan en person, anställd eller entreprenör, får tillträde till en anläggning. Utbildningen ska göras regelbundet för bibehållen behörighet. Alla medarbetare får dessutom kontinuerligt grundläggande arbetsmiljöutbildning.

Riskhantering

Stockholm Exergi tillämpar en metodik för den fortlöpande riskhanteringen i syfte att parera för förändringar i omvärlden och på bolagets marknader, som kan påverka dess mål. Riskhanteringsprocessen är väl integrerad i verksamhetens planeringen, styrningen och uppföljningen av affären.

Målsättning, process och ramverk

Syftet med Enterprise Risk Management (ERM) är att ha en fullständig, strukturerande och transparent riskhantering inom Stockholm Exergi.

Enterprise Risk Management används för att identifiera, analysera och hantera alla risker, som kan påverka våra mål såväl negativt som positivt. Genom ett värdeskapande stöd, säkerställa riskmedvetenheten, skapa transparens så finns förutsättningarna för att maximalt värde uppnås och samtidigt åstadkomma en optimal balans mellan tillväxt, vinstmål, relaterade risker samt använda resurserna effektivt för att uppnå Stockholm Exergis mål.

Vi använder oss av riskramverket Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission (COSO) inom Stockholm Exergi och dess modell med de tre ansvarslinjerna samt dess riskprocess. Ramverket bygger på principen att den operativa verksamheten ansvarar för att identifiera, analysera, hantera, kontrollera, följa upp och kommunicera status för riskerna.

Verksamhetsrisker

Stockholm Exergi bedriver en kapitalintensiv verksamhet på konkurrensutsatta marknader med ett stort inslag av politisk och miljömässig styrning och kontroll, både indirekt och direkt. Verksam-

heten är därmed exponerad mot olika typer av risker. De mest kritiska risktyperna för Stockholm Exergis verksamhet är strategiska-, marknads-, finansiella-, operativa- och hållbarhetsrisker samt risker kopplat till oegentligheter och korruption.

Strategiska risker

Strategiska risker är främst risker som påverkar Stockholm Exergis långsiktiga planer och dess förutsättningarna på värme-, kyla- och elmarknaden. Politiska beslut så som marknadsregleringar kan påverka Stockholm Exergis förmåga att nå uppsatta mål. Utveckling av konkurrerande alternativ är en annan strategisk risk. I de strategiska riskerna ingår också de legala efterlevnadsriskerna. Stockholm Exergis verksamhet omfattas av många lagar, direktiv och förordningar, varför potentiella ändringar alltid är en risk.

Dessa risker hanteras genom väl utvecklade interna ramverk och beslutsstöd, som bland annat anger när legalt stöd ska inhämtas. Stockholm Exergis tillämpar en egen uppförandekod för att säkerställa god kontroll och hög affärsetik i det dagliga arbetet.

Marknadsrisker

Med marknadsrisker avses risker kopplade förändringar i volym eller pris.

Volymrisker:

Utöver normala marknadsrisker i form av vunna och förlorade kundkontrakt är försäljningsvolymen kortsiktigt främst beroende av normal variation i temperatur. På längre sikt påverkas den även av kundernas ändrade förbrukningsmönster och av klimatförändringarna. Dessa risker hanteras främst genom att erbjuda kunderna olika prismodeller.

Elpriserisker:

Stockholm Exergi producerar el i kraftvärmeverk och förbrukar el främst i värmepumpsanläggningar. Det begränsar nettoexponeringen. Riskhanteringen sker med finansiella derivatinstrument.

Bränslepriserisker:

Verksamheten använder bränslen som anskaffas på internationella och nationella marknader. Stockholm Exergis flexibla produktionsmöjligheter begränsar till viss del prisriskerna för bränsle. I övrigt används fast prisavtal för fysiska leveranser och finansiella derivat där det är möjligt.

Valutarisker:

Dessa risker uppstår framför allt vid investeringar och bränsleinköp. Policyn är att avtalade kassaflöden ska säkras fullt ut med valutaterminer.

Styrmedelsrisker:

EU har inrättat ett system för handel med utsläppsrätter. På nationell nivå har ett elcertifikatssystem inrättats, som stödjer produktion av förnyelsebar el. Stockholm Exergis produktionsenheter omfattas av dessa system. Dessa risker hanteras med finansiella derivatinstrument samt genom att ta hänsyn till styrmedelspriserna vid produktionsplaneringen.

Finansiella risker

Stockholm Exergis finansiella risker avser främst likviditet, refinansiering och räntor.

Likviditets- och refinansieringsrisk:

Avser den risk som kan uppstå om Stockholm Exergi inte har tillgång till kassalikviditet eller lånefinansiering för att möta investeringsbehov och andra finansiella åtaganden. Styrelsen fattar årligen beslut om krav på kapitalbindning och begränsningar i förfalloprofilen på externa lån. I den löpande finansieringsverksamheten strävar Stockholm Exergi efter en jämn förfallostruktur och en diversifiering mellan olika finansieringskällor.

Ränterisker:

Beskriver hur förändringar i marknadsräntan påverkar Stockholm Exergis finansnetto. Höjningar av marknadsräntan kan öka Stockholm Exergis räntekostnader, vilket kan inverka negativt på bolagets kassaflöde, finansiella ställning och resultat. Ränteriskerna styrs främst genom av styrelsen fastställda normer och mandat för genomsnittlig räntebindning. Räntederivat används också i viss utsträckning.

Kreditrisker:

Stockholm Exergi exponeras för kreditrisker varje gång bolaget ingår avtal. Kreditrisker hanteras med rutiner för identifiering, bedömning och uppföljning av riskerna. Här ingår också hantering av eventuella garantier och begränsningar.

Operativa risker

Med operativa risker menas negativa konsekvenser av bristfälliga processer, systemfel, oönskat beteende eller externa händelser som påverkar verksamhetens mål. Operativa risker hanteras bland annat genom dokumentation och automatisering av processer, tydliga beslutsprocesser samt åtskillnad mellan beslutande och kontrollerande funktioner. Ett riskområde som har ökat under senare år är informations- och IT-säkerhet, varför vi under det senaste året har fokuserat en del av vårt riskarbete extra mycket på detta. För de operativa risker vilka är försäkringsbara så finns det etablerade försäkringsprogram, som vi använder oss av för att minska riskexponeringen. Stockholm Exergis internkontroll syftar också till att reducera de operativa riskerna. Riskerna utvärderas regelbundet internt och av externa parter. Korrigerande åtgärder vidtas löpande.

Miljörisker

På en övergripande nivå finns risker för Stockholm Exergi kopplat till klimatförändringarna. Det handlar till exempel om bränslebrist till följd av extremväder. Det kan också handla om översvämning av företagets dagvattensystem

vid stora skyfall, vilket kan leda till läckage av miljöstörande ämnen.

Det finns även risker kopplade till miljömotiverade styrmedel, såsom avgifter, skatter och utsläppspriser. Företagets affärsplanering på både kort och lång sikt baseras på prognoser för den utveckling avseende befintliga såväl som nya styrmedel som bedömts som mest sannolik. Produktionssystemet är dessutom utformat för att vara både ekonomiskt och miljömässigt robust genom sin diversifiering på olika energiråvaror och produktionsslag.

Stockholm Exergis verksamhet har betydande miljöpåverkan, vilket kan innebära stora risker om Stockholm Exergi brister i miljöarbetet. Utsläpp av ämnen sker till luft och vatten och produktionen genererar också avfallsprodukter såsom askor från förbränning.

Verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken och bolagets miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001. Stockholm Exergi arbetar strukturerat med efterlevnad då miljö-tillstånd och miljöregler är grundläggande för verksamheten. Tydlig information och samråd med närboende är också viktigt i samband med byggen och nya anläggningar. Försiktighetsprincipen beaktas i riskanalyser och miljökonsekvensutredningar.

Miljörisker relaterade till bränsleförsörjning och bränsleimport och övriga inköp hanteras genom krav och uppföljning i inköpsprocessen.

Risker kopplat till arbetsmiljö, diskriminering och trakasserier

Det finns psykosociala och fysiska risker kopplat till arbetsmiljön på Stockholm Exergi, där den fysiska arbetsmiljön på Stockholm Exergis anläggningar ständigt utvecklas för att få en säker arbetsplats. Stockholm Exergi utbildar medarbetare och andra som deltar i bolagets verksamhet samt vidtar andra åtgärder för att förebygga olyckor. Bolaget granskar också leverantörer och arbetsprocesser, där arbetet utförs av både egna medarbetare och externa partners.

Riskerna hanteras bland annat genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt OHSAS 180001, utbildning i arbetsmiljöfrågor och åtgärder för att förebygga olyckor och ohälsa.

I verksamheten finns också risk för diskriminering eller trakasserier utifrån någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på hur dessa risker minskas är utbildning av medarbetare i företagets uppförandekod som innehåller riktlinjer för medarbetarna ska uppträda mot varandra.

Risk för oegentligheter och korruption

Stockholm Exergi är väl medvetet om risken för korruption och andra oegentligheter. Samtliga verksamheter har analyserats avseende detta och bolagets uppförandekod syftar till att minska riskerna. Hösten 2018 lanserades en ny uppförandekod för Stockholm Exergi. Alla medarbetare ska gå en webbaserad utbildning i uppförandekoden och hittills har 83 procent av medarbetarna genomfört den. Resterande andel medarbetare kommer att gå utbildningen under 2020.

Områden som identifierats som särskilt exponerade med en förhöjd risk för oegentligheter och korruption är bränsleinköp och övriga inköp. Dessa delar av verksamheten genomgår mer omfattande och särskilda utbildningar i Affärsetik än övriga medarbetare i Affärsetik.

Därtill finns rutiner och processer för rapportering och hantering av misstänkta fall av korruption och oegentligheter.

IT och informationssäkerhet

Stockholm Exergis affärsverksamhet och kundrelaterade tjänster är beroende av välfungerande IT- och informationshanteringssystem samt processer. På grund av verksamhetens karaktär behandlas stora mängder data, ofta i realtid, som används för beslutsfattande, betjäning av kunder och intern såväl som extern kommunikation och rapportering. Att säkra information och

tillgänglighet av systemen är därmed väsentlig för Stockholm Exergis verksamhet. Cyber-säkerhetsrisker, inklusive risker relaterade till information, industriella kontrollsystem, digitalisering och integritet, hanteras centralt av Säkerhetschefen i samarbete med verksamheten. Befintliga instruktioner och rutiner innefattar krav på hantering och lindring av cybersäkerhetsrisker.

Allmänna databeskyddsförordningen trädde i kraft den 25 maj 2018. Förordningen innehåller ett antal krav relaterade till behandling av personuppgifter. Stockholm Exergi upprätade ett bolagsövergripande program för att säkerställa uppfyllandet av kraven. Programmet i stort genomfördes under 2017-2018 och det fortsatta arbetet fortsätter under ledning av Stockholm Exergis Dataskyddsbud i samverkan med verksamheten.

IT-funktionerna i bolaget, som supportfunktioner och outsourcingpartner, är ansvariga för att identifiera och mildra riskerna relaterade till den operativa IT-säkerheten samt hantering av IT-incidenter.

Den nya säkerhetsskyddslagen trädde i kraft den 1 april 2019. Den nya säkerhetsskyddslagen tydliggör skyldigheterna för den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och vikten av att verksamhetsutövaren genomför säkerhets-skyddsanalyser för sin verksamhet. Stockholm Exergi har gjort bolagsövergripande säkerhetsanalyser för att ha en god grund för att säkerställa uppfyllandet av de nya kraven och uppfylla lagen. Programmet att genomföra de åtgärder som säkerhetsanalyserna pågår och kommer att fortgå under 2020-2021 under ledning av Stockholm Exergis säkerhetsskyddschef i samverkan med verksamheten.

Rapportering och noter

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Stockholm Exergi Holding AB (publ) får härmed avge sin årsredovisning för verksamhetsåret 2019.

Ägarförhållanden

Stockholm Exergi Holding AB (publ) ägs med 50 procent vardera av Fortum Sverige AB och Stockholms Stadshus AB. Ägarna reglerar sin ägarsamverkan genom konsortialavtal vars senaste revidering trädde i kraft den 1 januari 2016.

Förändringar i koncernen

I januari startades ett dotterbolag som har till uppgift att etablera en anläggning och en verksamhet för sortering av restavfall vid kraftvärmeverket i Brista, Sigtuna. Bolaget har namnet Stockholm Exergi Materialåtervinning AB.

Verksamheten

Stockholm Exergi Holding AB (publ) är ett moderbolag i en koncern. Koncernen producerar och levererar miljöanpassad fjärrvärme, fjärrkyla och el till företag och privatpersoner i Stockholmsregionen. Moderbolagets verksamhet består i att äga aktier i det operativa bolaget Stockholm Exergi AB och att svara för koncerngemensamma finansieringslösningar.

Nettoomsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning uppgick under 2019 till 6 864 MSEK (7 003). Försäljningen uppgick till 9 814 GWh (10 194) varav 8 094 GWh (8 176) avser värme, 1 370 GWh (1 598) avser el och 346 GWh (420) avser fjärrkyla samt 4 GWh (0) avser övrig försäljning. Totalt minskade försäljningen med 380 GWh jämfört med föregående år. Nyförsäljningen av fjärrvärme under året uppgick till 113 GWh (117).

Rörelseresultatet för koncernen uppgick till 737 MSEK (1 381). I december fattade styrelsen beslutet att även stänga den sista koleldade pannan vid kraftvärmeverk 6 i Värtan. Som en konsekvens av beslutet gjordes en nedskrivning

av värdet på tillgångar kopplade till kraftvärmeverk 6 som inte bedöms ha någon fortsatt användning. Nedskrivningen belastade rörelseresultatet med -582 MSEK.

Justerat för nedskrivningen utföll rörelseresultatet till 1 319 MSEK vilket är något lägre än föregående år. Till största delen beror detta på ett genomsnittligt varmare år med lägre såld volym värme samt högre bränslepriser. Något högre försäljningspriser på värme och el kompenserade detta till viss del.

Koncernens resultat före skatt uppgick till 547 MSEK (1 213) och efter skatt till 433 MSEK (1 164). Förra årets redovisade skattekostnad var påverkad av en positiv engångseffekt om 216 MSEK hänförlig till omvärdering av uppskjutna skatter.

Likviditet och finansiell ställning

Koncernen

Likvida medel uppgick per 31 december 2019 till 2 MSEK (152). Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 2 299 MSEK (2 228), medan använda medel i investeringsverksamheten uppgick till -1 809 MSEK (-1 548). Kassaflödet före finansieringsverksamheten var 489 MSEK (680).

Koncernen hade den 31 december 2019 räntebärande skulder om sammanlagt 12 595 MSEK (11 779). Räntebärande nettoskuld uppgick till 12 593 MSEK (11 627). Eget kapital uppgick vid årets utgång till 11 762 MSEK (12 355), vilket ger en soliditet på 40 procent (42).

Den 31 december 2019 uppgick externa outnyttjade kreditfaciliteter till 3 225 MSEK (3 370), bestående av en checkräkningskredit samt en kreditfacilitet.

I september återbetalades obligationslån om 1 500 MSEK. Ramverket för gröna obligationer uppdaterades och nya 7-åriga, gröna obligationslån upptogs om 2 000 MSEK. Under året har även banklån amorterats med 532 MSEK. Kortsiktiga rörelsekapitalbehov har finansierats med checkkredit, penningmarknadslån och certifikatlån.

Moderbolaget

Likvida medel uppgick per 31 december 2019 till 1 MSEK (150). Per balansdagen var 75 MSEK (130) av koncernkontokrediterna ianspråktagen. Eget kapital uppgick till 5 865 MSEK (6 153) vid årets utgång, vilket motsvarar en soliditet på 33 procent (35).

Utdelning till ägarna kommer att – under förutsättning att kommande årsstämma godkänner förslaget – lämnas med 345 MSEK i enlighet med fastställd utdelningspolicy samt en engångsutdelning om 505 MSEK, sammanlagt 850 MSEK. För mer information hänvisas till Not 4.

Personal

Medelantalet anställda uppgick under januari–december 2019 till 739 (712). Nettopensionsförpliktelsen, såsom den värderas enligt IAS 19, har ökat med 231 MSEK och effekten redovisas inom övrigt totalresultat. Merparten av skuldökningen är hänförlig till anpassning av diskonteringsräntan med anledning av sänkta långa marknadsräntor.

Investeringar

Stockholm Exergi investerar kontinuerligt i produktion och distribution för säkerställd tillgänglighet, ökad energieffektivitet samt förbättrad miljöprestanda. Investeringarna i koncernen uppgick till 1 550 MSEK (1 817) varav 0 (0) i moderbolaget.

Framtida utveckling

Omställningen till förnybar och återvunnen energi behöver ske i hela Europa och globalt, och många hinder ska övervinnas på vägen. Genom goda relationer med våra kunder, satsningar på digitalisering, samarbeten som innebär delad nytta samt

genom att återvinna resurser som annars går till spillo, säkrar Stockholm Exergi fjärrvärmens och fjärrkylans framtida konkurrenskraft. Stockholm Exergis produkter ska bidra till att samhället utvecklas i en hållbar riktning. Utvecklingen mot en fossilfri produktion med allt lägre miljöpåverkan pågår och under året togs flera viktiga steg på vägen för att förverkliga visionen om en resurs- och klimatneutral fjärrvärme i Storstockholm.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Med fjärrvärme-, fjärrkylverksamhet följer olika typer av risker, såsom finansiella, operativa och strategiska. De finansiella riskerna är relaterade till prisförändringar på el och bränslen i relation till det pris som koncernens produkter betingar på marknaden. Beskrivning av exponering och principer för hantering av finansiella risker finns i not 3 Riskhantering. Med ägande och drift av anläggningar för värme-, kyla- och elproduktion samt tillhörande distributionsnät följer operativa risker, främst avseende olika typer av produktionsstörningar. Förändringar i skatte- och styrmedelssystem har stor inverkan på verksamheten exempelvis vad avser produktens värde samt lönsamhet i såväl genomförda som planerade investeringar och utvecklingsprojekt.

Miljöinformation

Koncernen bedriver flera tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalkens 9 respektive 11 kapitel. Verksamhetens miljöpåverkan består främst av utsläpp i luft och vatten, dels från energiomvandlingen i produktionsanläggningarna och dels från utvinning och transport av bränslen till anläggningarna.

Stockholm Exergi har upprättat en hållbarhetsredovisning enligt GRI (Global Reporting Initiative). Hållbarhetsredovisningen har upprättats i en från årsredovisningen avskild rapport för att uppfylla kraven på lagstadgad hållbarhetsrapport i enlighet med ÅRL 6 kap 11§. Hållbarhetsredovisningens innehåll framgår av det GRI-index som presenteras på sida 138-140 i denna rapport och omfattar Stockholm Exergi Holding AB (publ) och dess dotterföretag om inte annat anges.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel jämte årets resultat i moderbolaget, 4 862 694 291 SEK, disponeras enligt följande:

Förslag till resultatdisposition SEK	
Utdelning	850 000 000
Balanseras i ny räkning	4 012 694 291
Summa	4 862 694 291

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Utdelning till aktieägarna kommer att – under förutsättning att årsstämman godkänner förslaget – lämnas med 345 MSEK i enlighet med fastställd utdelningspolicy (se också Not 4) samt en engångsutdelning om 505 MSEK, sammanlagt 850 MSEK. Utdelningen kommer att utbetalas under 2020.

Moderbolagets soliditet uppgår till 33 procent och koncernens soliditet uppgår till 40 procent. Efter en sammanlagd utdelning om 850 MSEK

skulle moderbolagets soliditet uppgå till 28 procent och koncernens soliditet till 37 procent. Denna soliditet bedöms som betryggande. Likviditeten i bolaget bedöms kunna upprätthållas på en likaledes betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, och inte heller hindrar bolaget från att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st (försiktighetsregeln).

Koncernen - fem år i sammandrag

MSEK	2019 ¹⁾	2018	2017	2016	2015
Nettoomsättning	6 864	7 003	6 639	6 608	6 175
Rörelseresultat före avskrivningar	2 835	2 800	3 043	2 792	2 736
Operativt resultat	783	1 323	1 637	1 541	1 610
Rörelseresultat	737	1 381	1 702	1 607	1 547
Finansiella poster - netto ²⁾	-190	-168	-159	-123	-526
Resultat före skatt	547	1 213	1 543	1 484	1 020
Inkomstskatt ³⁾	-114	-48	-340	-313	-232
Årets resultat	433	1 164	1 203	1 171	788
Summa tillgångar	29 740	29 673	28 618	28 298	28 350
Summa eget kapital	11 762	12 355	11 969	11 236	10 430
Räntebärande skulder	12 595	11 779	11 648	12 114	12 796
Nettolåneskuld	12 593	11 627	11 500	11 991	12 795
Sysselsatt kapital	24 357	24 134	23 617	23 349	23 226
Rörelsekapital	1 626	1 298	1 361	1 182	1 266
Investeringar	1 550	1 817	1 614	1 960	2 788
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	489	680	897	1 064	-573
Avkastning eget kapital	3,6%	9,6%	10,4%	10,8%	7,7%
Avkastning sysselsatt kapital	3,0%	5,8%	7,2%	6,9%	6,9%
Soliditet	40%	42%	42%	40%	37%
Skuldsättningsgrad	1,5	1,4	1,4	1,5	1,7
Nettoskuld/EBITDA	4,4	4,2	3,8	4,3	4,7

¹⁾ Resultaten efter avskrivningar är belastade av en nedskrivning om -582 MSEK pga beslutad stängning av KVV6 i Värtan.

²⁾ Finansiella poster innehåller en engångskostnad om -346 MSEK år 2015, för förtidslösen av ägarlån vid övergången till externfinansiering.

³⁾ Inkomstskatt innehåller en engångseffekt om 216 MSEK år 2018 hänförlig till omvärdering av uppskjutna skatter pga framtida sänkta skattesatser.

Siffror i årsredovisningen redovisas som regel i MSEK avrundat uppåt eller nedåt. Detta medför att vid summering kan avrundningsdifferenser förekomma med +/- 1 MSEK. I de fall ett underliggande tal avrundat blir 0 MSEK skrivs detta som 0. Då inget tal finns att redovisa lämnas detta blankt.

Stockholm Exergi använder sig av alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, eller APM). Nyckeltalen som presenteras är inte i enlighet med IFRS men anses underlätta för intressenter att analysera resultat och finansiell ställning. Definitioner och avstämningar av de alternativa nyckeltalen återfinns på sidorna 135-136.

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2019	2018
Nettoomsättning	5	6 864	7 003
Aktiverat arbete för egen räkning		42	30
Övriga intäkter	7	188	116
Råvaror och förnödenheter		-2 375	-2 437
Övriga externa kostnader	8, 9	-1 160	-1 324
Personalkostnader	10	-677	-646
Rörelseresultat före avskrivningar		2 835	2 800
Avskrivningar- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	11	-2 098	-1 419
Operativt resultat		783	1 323
Värdoförändringar vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder	6	-46	59
Reavinster / Reaförluster			-2
Rörelseresultat		737	1 381
Finansiella intäkter	12	1	1
Finansiella kostnader	6, 12	-191	-169
Resultat före skatt		547	1 213
Inkomstskatt	13	-114	-48
Årets resultat		433	1 164
Resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		430	1 164
Innehav utan bestämmande inflytande		3	0
Årets resultat		433	1 164

Koncernens rapport över totalresultatet

MSEK	2019	2018
Årets resultat	433	1164
Övrigt totalresultat:		
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen		
Omvärdering av nettopensionsförpliktelsen	-231	-46
Skatteeffekt	48	4
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		
Kassaflödessäkringar		
Årets verkligt värde vinster/förluster	16	59
Återföring till resultaträkningen	-13	18
Återföring till varulager/materiella anläggningstillgångar	3	8
Skatteeffekt	1	-21
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	-177	22
Summa totalresultat för året	257	1187
Summa totalresultat hänförligt till:		
Moderbolagets aktieägare	254	1186
Innehav utan bestämmande inflytande	3	0
Summa totalresultat för året	257	1187

Koncernens balansräkning

MSEK	Not	31 dec 2019	31 dec 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	15	105	81
Materiella anläggningstillgångar	16	26 418	26 304
Förvaltningstillgångar (pensionstillgångar)	25	3	1
Derivatinstrument	3, 14	25	84
Summa anläggningstillgångar		26 550	26 470
Omsättningstillgångar			
Varulager	17	1 010	798
Derivatinstrument	3, 14	82	99
Kundfordringar	18	1 582	1 630
Övriga fordringar	18	489	475
Aktuella skattefordringar		26	49
Likvida medel	19	2	152
Summa omsättningstillgångar		3 190	3 202
Summa tillgångar		29 740	29 673
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderbolagets aktieägare			
Aktiekapital	20	2	2
Reserver		-467	-290
Balanserad vinst		12 222	12 642
Summa		11 757	12 353
Innehav utan bestämmande inflytande	21	5	2
Summa eget kapital		11 762	12 355
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	22	10 266	9 256
Derivatinstrument	3, 14	32	53
Uppskjutna skatteskulder	23	3 028	3 129
Övriga avsättningar	24	64	80
Avsättningar för pensioner	25	777	518
Övriga långfristiga skulder		61	3
Summa långfristiga skulder		14 229	13 038
Kortfristiga skulder			
Räntebärande kortfristiga skulder	22	2 329	2 523
Derivatinstrument	3, 14	11	32
Leverantörsskulder	26	637	1 033
Övriga skulder	26	767	690
Övriga avsättningar	24	5	0
Summa kortfristiga skulder		3 749	4 279
Summa skulder		17 978	17 317
Summa eget kapital och skulder		29 740	29 673

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

SEK miljoner	Balanserad vinst inklusive		Reserver		Totalt eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	årets resultat	Kassaflödes-säkringar	Pensions-förpliktelser			
Ingående balans per 1 januari 2018	2	12 278	-37	-276	11 967	2	11 969
Årets resultat		1 164			1 164	0	1 164
Övrigt totalresultat för året			65	-43	22		22
Summa totalresultat		1 164	65	-43	1 186	0	1 187
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning		-800			-800		-800
Utgående balans per 31 December 2018	2	12 642	28	-318	12 353	2	12 355
Ingående balans per 1 januari 2019	2	12 642	28	-318	12 353	2	12 355
Årets resultat		430			430	3	433
Övrigt totalresultat för året			7	-183	-177		-177
Summa totalresultat		430	7	-183	254	3	257
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning		-850			-850		-850
Utgående balans per 31 December 2019	2	12 222	35	-502	11 757	5	11 762

Koncernens rapport över kassaflöden

MSEK	Not	2019	2018
Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)		2 835	2 800
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet ¹⁾		-40	-42
Erhållen ränta		0	1
Betald ränta		-183	-134
Betald skatt		-143	-216
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		2 469	2 410
Förändringar i rörelsefordringar		-174	-460
Förändringar i rörelseskulder		4	278
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 299	2 228
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	15, 16	-1 809	-1 549
Avyttring av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar			0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 809	-1 548
Kassaflöde före finansieringsverksamheten			
		489	680
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Upptagna lån	22	2 647	1 056
Amortering av lån	22	-2 382	-1 062
Förändring koncernkonto	22	-55	130
Utbetald utdelning		-850	-800
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-639	-676
Total ökning (+)/minskning (-) i likvida medel		-150	3
Likvida medel vid årets början		152	149
Likvida medel vid årets slut	19	2	152

1) Ej kassaflödespåverkande poster avser främst justeringar för realiserade vinster och förluster hänförliga till värdeförändringar vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder som säkrar framtida kassaflöden samt förändringar i avsättningar

Tilläggsupplysningar till koncernens kassaflödesanalys

Förändring i rörelsekapital

MSEK	2019	2018
Förändring av räntefria fordringar, minskning (+)/ökning (-)	99	-365
Förändring i varulager minskning (+)/ökning (-)	-213	-95
Förändring i räntefria skulder, minskning (-)/ökning (+)	-56	278
Total	-170	-182

Förvärv av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar

MSEK	Not	2019	2018
Investeringar	15, 16	-1 550	-1 817
Förändring i ännu ej betalda investeringar		-264	267
Aktiverade lånekostnader		4	1
Total		-1 809	-1 549

Investeringar i immateriella tillgångar och materiella tillgångar i balansräkningen var 1 550 MSEK (1 817). Investeringar i kassaflödet -1 809 MSEK (1 549) presenteras utan ännu ej betalda investeringar, d.v.s förändringar i leverantörsskulder relaterade till investeringar och uppbokade upplupna investeringar om sammanlagt -264 MSEK (267) samt aktiverade lånekostnader på 4 MSEK (1), vilka även justeras i posten betald ränta.

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not	2019	2018
Rörelsens kostnader			
Övriga rörelsekostnader		-1	0
Rörelseresultat		-1	0
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	37	12	10
Räntekostnader och liknande kostnader	37	-158	-149
Resultat efter finansiella poster		-146	-139
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag		861	773
Resultat före skatt		714	634
Inkomstskatt	38	-153	-140
Årets resultat		561	495

I moderbolaget förekommer inget övrigt totalresultat varför summa totalresultat för moderbolaget överensstämmer med årets resultat.

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	31 Dec 2019	31 Dec 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	39	11 888	11 888
Övriga långfristiga fordringar hos koncernföretag	40	3 734	3 734
Summa anläggningstillgångar		15 622	15 622
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag		2 102	1 930
Aktuella skattefordringar		24	60
Övriga fordringar		0	6
Likvida medel	42	1	150
Summa omsättningstillgångar		2 128	2 146
Summa tillgångar		17 750	17 768
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (10 000 aktier)		2	2
Reservfond		1000	1 000
Summa bundet eget kapital		1002	1 002
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		4 301	4 657
Årets resultat		561	495
Summa fritt eget kapital		4 863	5 151
Summa eget kapital		5 865	6 153
Långfristiga skulder			
Lån	41	9 544	9 101
Summa långfristiga skulder		9 544	9 101
Kortfristiga skulder			
Lån	41	2 282	2 461
Skulder till koncernföretag		12	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		47	53
Summa kortfristiga skulder		2 341	2 514
Summa skulder		11 885	11 615
Summa eget kapital och skulder		17 750	17 768

Moderbolagets rapport över förändringar i eget kapital

MSEK	Not	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst inklusive årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2018					
		2	1 000	5 457	6 458
Årets resultat					
				495	495
Transaktioner med aktieägare					
Utdelning					
				-800	-800
Utgående balans per 31 December 2018		2	1 000	5 151	6 153
Ingående balans per 1 januari 2019					
		2	1 000	5 151	6 153
Årets resultat					
				561	561
Transaktioner med aktieägare					
Utdelning					
				-850	-850
Utgående balans per 31 December 2019		2	1 000	4 863	5 865

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-146	-139
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-1	27
Summa		-148	-112
Betald skatt		-117	-222
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-265	-334
Förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		6	-4
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-259	-338
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		-259	-338
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Upptagna lån	41	2 647	1 056
Amortering av lån	41	-2 332	-1 044
Erhållna koncernbidrag		773	1 103
Extern förändring koncernkonto	41	-55	130
Skuld/Fordran dotterbolag koncernkonto		-73	-105
Utbetald utdelning		-850	-800
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		110	341
Årets kassaflöde		-149	3
Likvida medel vid årets början		150	147
Likvida medel vid årets slut		1	150

Tilläggsupplysningar till moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	2019	2018
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av upplupna räntetäckter/räntekostnader mm.	-1	27
	-1	27

Notförteckning

Koncernen

Not 1	Redovisningsprinciper	92
Not 2	Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål	99
Not 3	Finansiell riskhantering	100
Not 4	Hantering av kapitalrisk	104
Not 5	Segmentinformation	104
Not 6	Förändringar i verkligt värde på derivat-instrument	105
Not 7	Övriga rörelseintäkter	105
Not 8	Övriga externa kostnader	106
Not 9	Ersättningar till revisorerna	106
Not 10	Ersättningar till anställda	107
Not 11	Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	109
Not 12	Finansiella intäkter och kostnader	109
Not 13	Inkomstskatt	110
Not 14	Finansiella instrument per kategori	111
Not 15	Immateriella tillgångar	114
Not 16	Materiella anläggningstillgångar	115
Not 17	Varulager	116
Not 18	Kundfordringar och övriga fordringar	117
Not 19	Likvida medel	117
Not 20	Aktiekapital	117
Not 21	Innehav utan bestämmande inflytande	118
Not 22	Räntebärande skulder	118
Not 23	Uppskjuten skatt	120
Not 24	Övriga avsättningar	121
Not 25	Pensionsförpliktelser	121
Not 26	Leverantörsskulder och övriga skulder	124
Not 27	Ställda säkerheter	124
Not 28	Leasing	124
Not 29	Investeringsåtaganden	125
Not 30	Eventualförpliktelser	125
Not 31	Rättsliga åtgärder och myndighetsförfaranden	125
Not 32	Transaktioner med närstående	125
Not 33	Händelser efter balansdagen	126
Not 34	Koncernens innehav av andelar i koncernföretag, 31 december 2019	126

Moderbolaget

Not 35	Ersättningar till revisorerna	127
Not 36	Ersättningar till anställda	127
Not 37	Finansiella intäkter och kostnader	127
Not 38	Inkomstskatt	128
Not 39	Andelar i koncernföretag	128
Not 40	Fordringar hos koncernföretag	128
Not 41	Räntebärande skulder	129
Not 42	Likvida medel	129
Not 43	Derivatinstrument	129
Not 44	Vinstdisposition	130

Koncernen

NOT 1 Redovisningsprinciper

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper.

1.1 Verksamheten i sammandrag

Stockholm Exergi Holding AB (publ) (Moderbolaget) är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm. Koncernen Stockholm Exergi Holding AB (publ), fortsatt benämnd koncernen, producerar och levererar miljöanpassad fjärrvärme, fjärrkyla och el till företag och privatpersoner i Stor-Stockholm. För ytterligare information om verksamheten, se förvaltningsberättelsen. Moderbolagets verksamhet består dels i att äga aktier i det operativa bolaget Stockholm Exergi AB, dels i att svara för koncerngemensamma finansieringslösningar. Dessa finansiella rapporter godkändes av styrelsen den 20 mars 2020.

1.2 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS (International Financial Reporting Standards) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) och i enlighet med tolkningsutlåtanden av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för Finansiell Rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, samt Årsredovisningslagen tillämpats.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden, förutom vad beträffar derivatinstrument, som värderats till verkligt värde via resultaträkningen. Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2 Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

1.2.1 Användning av uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av finansiella rapporter i enlighet med IFRS kräver användning av vissa viktiga redovisningsändamål. Det kräver också att ledningen har rutiner för att göra erforderliga bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar högre grad av bedömning eller komplexitet, eller områden där antaganden och uppskattningar och bedömningar är betydelsefulla för koncernredovisningen redovisas i Not 2 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål.

1.2.2 Nya standarder, ändringar och tolkningar avseende befintliga standarder

Bolaget tillämpar från och med 1 januari 2018 nya eller ändrade IFRS standarder avseende IFRS 9 Finansiella instru-

ment samt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. Gällande säkringsredovisning för derivatkontrakt övergick bolaget från IAS 39 till IFRS 9 den 1 juli 2018.

Den nya redovisningsstandard för leasing, IFRS 16, tillämpas från och med 1 januari 2019

- IFRS 16 Leasing: Standarden ersätter tidigare standarder och tolkningsuttalanden om leasing och trädde i kraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare. Begreppen finansiell och operationell leasing har försvunnit. Istället redovisas en leasingsskuld för leasingavtal i en nyttjanderättsmodell ("right-of-use asset"). Synsättet baseras på att en leasetagare har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod men också en skyldighet att betala för rättigheten. Tillgångar och skulder hänförliga till leasingavtal enligt IFRS 16 redovisas i balansräkningen.

Praktiska lättnadsregler har tillämpats för nyttjanderättsavtal kortare än 12 månader eller som upphör inom 12 månader från övergångstidpunkten vilka därmed inte ingår i de redovisade skulderna eller nyttjanderätterna. Därutöver har också nyttjanderättsavtal med ett nyanskaffningsvärde understigande 5 000 USD klassificerats som lågvärdeavtal och ingår inte i de redovisade skulderna eller nyttjanderätterna. Som diskonteringsränta för beräkningarna har bolagets marginella låneränta för olika löptider använts. Den vägda genomsnittliga marginella låneräntan som tillämpades på leasingsskulderna vid övergången per den 1 januari var ca 2,9 procent

Vid övergången den 1 januari 2019 ökade bolagets ingående balans för anläggningstillgångar och räntebärande skulder med 601 MSEK (enligt övergångsalternativ 2b). Merparten av de större avtalen avser markarrenden och tomträtter vilkas löptider och och sannolikheter för förlängningar har bedömts med särskilt beaktande av livslängden på de anläggningar som är uppförda och långsiktigheten i verksamheten som bedrivs i dessa samt de särskilda kostnader ett avtalsupphörande därigenom skulle medföra för avtalsparterna.

Nyttjanderättstillgången ingår under rubriken Materiella anläggningstillgångar i balansräkningen medan leasingsskulden ingår under rubriken Räntebärande skulder. Beräknade räntekostnader på leasingsskulderna redovisas under Finansiella kostnader i resultaträkningen. I kassaflödet presenteras amorteringsdelen av leasingbetalningen under rubriken Amortering av lån i Finansieringsverksamheten medan räntedelen presenteras under rubriken Betald ränta i den Löpande verksamheten.

Standarden har inte haft någon väsentlig påverkan på de finansiella rapporterna i övrigt, varken vid övergången eller vid tillämpningen under året.

1.2.3 Klassificering av omsättningstillgångar, anläggningstillgångar samt kortfristiga och långfristiga skulder

En tillgång klassificeras som omsättningstillgång och en skuld klassificeras som kortfristig om den förväntas bli realiserad inom den normala verksamhetscykeln eller inom tolv månader eter balansdagen. Alternativt klassificeras de som finansiell tillgång eller skuld som innehas till verkligt värde via resultaträkningen. Likvida medel klassificeras som kortfristiga tillgångar. Alla andra tillgångar och skulder klassificeras som anläggningstillgångar respektive långfristiga skulder.

1.3 Upprättande av koncernredovisning

1.3.1 Dotterbolag

Koncernredovisningen innefattar moderbolaget Stockholm Exergi Holding AB (publ) och för alla de bolag moderbolaget har rätt att utforma finansiella och operativa strategier och vanligen innehar, direkt eller indirekt, mer än 50 procent av rösterna. Förekomsten och effekten av potentiella röster som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras beaktas vid bedömningen av huruvida koncernen har bestämmande inflytande över ett annat företag. Upplysning om koncernens dotterföretag lämnas i not 34. Förvärvsmetoden har använts för redovisning av förvärv av dotterbolag. Köpeskillingen för förvärv av ett dotterföretag värderas till nettot av verkliga värdet av överlämnade tillgångar och de skulder som uppstått eller antagits per överlåtelsedagen.

Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. De identifierbara förvärvade tillgångarna och antagna skulderna i ett företagsförvärv värderas inledningsvis till deras verkliga värden per förvärvsdagen, oavsett omfattningen av eventuella minoritetsandelar.

Anskaffningsvärde utöver koncernens andel av verkligt värde på förvärvade identifierbara nettotillgångar bokförs som goodwill. Om anskaffningsvärdet är lägre än det verkliga värdet av det förvärvade dotterbolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Interna transaktioner, tillgodohavanden och orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernbolag elimineras. Även orealiserade förluster elimineras såvida inte transaktionen klart indikerar en värdeminskning av den överförda tillgången. Där så erfordras, har dotterbolagets redovisningsprinciper ändrats för att säkerställa överensstämmelse med de principer som koncernen har antagit.

1.3.2 Intresseföretag

Intresseföretag är företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vanligen på grund av ett innehav av mellan 20 och 50 procent av rösterna.

Koncernens innehav i intresseföretag redovisas genom tillämpning av kapitalandelsmetoden. De förvärvade tillgångarna och antagna skulderna i investeringen i intresseföretag redovisas inledningsvis till deras verkliga värde på förvärvsdagen. Om anskaffningsvärdet är lägre än det verkliga

värdet av det förvärvade intresseföretagets nettotillgångar, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen. Koncernens andel av resultat som uppkommit efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i övrigt totalresultat efter förvärvet redovisas i övrigt totalresultat med motsvarande ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

1.3.3 Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande i dotterbolag redovisas separat från eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas inledningsvis till minoritetsaktieägarens andel av det verkliga värdet av det förvärvade företagets identifierbara nettotillgångar. Efter förvärvet förändras innehav utan bestämmande inflytande av dess andel av förändringar i det egna kapitalet.

1.4 Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som vd. Stockholm Exergi Holding AB (publ) rapporterar sin verksamhet som ett segment i den interna rapporteringen. För ytterligare information om segmentrapporteringen, se not 5 Segmentinformation.

1.5 Omräkning av utländsk valuta

1.5.1 Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den primära ekonomiska miljö där företaget bedriver sin verksamhet ("den funktionella valutan"). I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK) som är koncernens rapportvaluta. Funktionell valuta för samtliga bolag ingående i koncernen är också svenska kronor (SEK).

1.5.2 Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländska valutor omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen eller den dag då posterna omvärderas. Utestående fordringar och skulder i utländska valutor på balansdagen omräknas med balansdagens valutakurs.

Valutakursdifferenser har redovisats i resultaträkningen.

1.6 Intäktsredovisning

Intäkter värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas, och motsvarar de belopp som erhålls vid tiden för leverans av produkter. Koncernens intäkter består huvudsakligen av levererad energi till

slutkund. Intäkter redovisas reducerade för rabatter och prisavdrag samt exklusive mervärdesskatt och punktskatter, t.ex. energiskatt. Intäkterna redovisas enligt följande:

1.6.1 Försäljning av fjärrvärme, fjärrkyla, och elektricitet

Försäljning av fjärrvärme, fjärrkyla och elektricitet redovisas vid leveranstidpunkten. Försäljning till industri- och företagskunder och till slutkonsumenter redovisas baserad på värdet av levererad volym, inklusive beräknat värde av leveransvolym till kunder mellan senaste mätaravläsning och årets slut. Nettoleverans av fysisk elektricitet sker till Nord Pool men säljs respektive köps via Fortum till marknadspris.

1.6.2 Elcertifikat

I syfte att främja elproduktionen med användning av förnybara energikällor har ett kvotsystem införts.

Producenter av förnybar energi tilldelas elcertifikat i förhållande till produktion av förnybar energi. Tilldelade elcertifikat för produktion av förnybar el redovisas som nettoomsättning och värderas genom en kombination av marknadsvärdet vid elproduktionstidpunkten och försäljningsintäkter för sålda elcertifikat.

1.6.3 Anslutningsavgifter

Avgifter som betalas av kunden vid anslutningen till fjärrvärme redovisas som intäkt i den mån avgiften inte täcker framtida åtaganden. Anslutningsavgifter avseende fjärrkyla redovisas som intäkt fördelad på kundens avtalsperiod.

1.6.4 Övriga intäkter

Intäkter från aktiviteter utanför den normala verksamheten redovisas i övriga intäkter. Här ingår återkommande poster, t.ex. hyresintäkter och vinster från försäljning av utsläppsrätter.

1.7 Statliga bidrag

Bidrag från staten redovisas till verkligt värde då det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Statliga bidrag periodiseras och redovisas i resultaträkningen som minskade kostnader över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att täcka. Statliga bidrag avseende inköp av materiella anläggningstillgångar dras av från tillgångens anskaffningsvärde och redovisas som intäkt genom att reducera avskrivningarna för tillgången de avser.

1.8 Utsläppsrätter

Utsläppsrätter redovisas baserat på gällande IFRS-standards inom vilka köpta utsläppsrätter redovisas som immateriella tillgångar till anskaffningsvärde, medan utsläppsrätter mottagna kostnadsfritt redovisas till nominellt värde. En avsättning redovisas för att täcka förpliktelsen att returnera utsläppsrätter. I den utsträckning som Koncernen redan innehar rättigheter som möter åtagandet redovisas åtagandet till bokfört värde av dessa rättigheter. Eventuella utsläppsrättsunderskott innehållna utöver skulden värderas

till utsläppsrätternas innevarande marknadsvärde. Kostnaden för avsättningen redovisas i resultaträkningen i posten ”Råvaror och förnödenheter”. Vinster från försäljningar av utsläppsrätter redovisas i posten ”övriga intäkter”.

1.9 Låneutgifter

Låneutgifter direkt hänförlbara till förvärv, konstruktion eller produktion av kvalificerade tillgångar redovisas som en del av tillgångarnas anskaffningsvärde, tills tillgångarna är färdigställda för dess avsedda användning eller försäljning.

Kvalificerade tillgångar är tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning. Alla andra låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommit.

1.10 Kostnader för forskning och utveckling

Kostnader för forskning och utveckling redovisas som kostnader när de uppstår och inkluderas bland övriga externa kostnader i resultaträkningen. Om utvecklingskostnader kommer att generera framtida ekonomiska fördelar aktiveras dessa och redovisas som immateriella tillgångar i balansräkningen och skrivs av över tillgångens nyttjandeperiod.

1.11 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består främst av fjärrvärmeanläggningar och maskiner, överföringsledningar, tunnlar, och fjärrvärmenät. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet innefattar utgifter som är direkt hänförlbara till förvärvet av tillgången och låneutgiter aktiverade i enlighet med Koncernens redovisningsprinciper. I anskaffningsvärdet kan också ingå vinster eller förluster som förts över från eget kapital avseende kvalificerade kassaflödessäkringar som tagits för köp av materiella anläggningstillgångar i utländsk valuta. Förvärvade tillgångar som tillkommer via förvärv av dotterbolag redovisas till verkligt värde vid förvärvsdatumet. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer. Dessutom ingår i anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång uppskattad utgift för nedmontering, bortforsling och återställande av plats där tillgången finns när sådana uttryckliga krav finns ställda mot tredje man. Se även del 1.22.2 Skyldigheter att ta hand om uttjänta tillgångar. Mark och tunnlar skrivs inte av då de har obestämbara nyttjandeperioder. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-50 år
Markanläggningar	20 år
Fjärrkylaledningar	30 år
Fjärrvärmeledningar	40 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5–30 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder prövas, och justeras om behov finns, vid varje rapportperiods slut. En tillgångs redovisade värde skrivs direkt ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde är större än dess uppskattade återvinningsvärde.

1.12 Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar, om tillämpligt, och skrivs av linjärt under deras beräknade nyttjandeperiod.

1.12.1 Datorprogram

Förvärvade programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstått då den aktuella programvaran förvärvats och satts i drift. Dessa aktiverade kostnader skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden på tre till fem år. Kostnader hänförliga till utveckling eller underhåll av dataprogram kostnadsförs när de uppstår.

Utvecklingskostnader som är direkt hänförliga till utveckling och testning av identifierbara och unika programvaruprodukter som kontrolleras av koncernen, och som kommer att generera framtida ekonomiska fördelar som överstiger kostnaderna under ett år, redovisas som immateriella tillgångar. Direkta kostnader som balanseras som en del av programvaran innefattar kostnader för anställda programutvecklare och en skälig andel av indirekta kostnader. Programutvecklingskostnader redovisade som tillgångar skrivs av under deras beräknade nyttjandeperiod. Beräknad nyttjandeperiod uppgår till mellan 3–5 år.

1.13 Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

De enskilda tillgångarnas redovisade värde bedöms med avseende på värdenedgång vid varje balansdag för att fastställa huruvida det ska ske någon form av nedskrivning. En tillgångs redovisade värde skrivs ner omedelbart till återvinningsvärdet om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet. När man överväger behovet av nedskrivning bedömer Koncernen om händelser eller förändrade omständigheter indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. Denna bedömning dokumenteras en gång om året i samband med Afärsplansprocessen. Indikationer för nedskrivning analyseras och innefattar risker såsom förändringar i priset på bränsle, föreskrivande/politiska förändringar kopplade till energiskatter, etc. Om indikation på nedskrivning föreligger ska nedskrivningsprövning utföras. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen med det belopp som tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. I syfte att bedöma nedskrivningsbehov grupperas tillgångar utifrån de minsta

nivåerna för vilka det finns identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). Nyttjandevärdet fastställs genom att diskontera de framtida kassaflöden som tillgången eller den kassagenererade enheten förväntas generera. Kassaflödesprognoser baseras på den senaste Afärsplanen som godkänts av ledningen.

Kassaflöden som härrör från framtida större utvecklingsinvesteringar, som exempelvis nya produktionsanläggningar, exkluderas om inte ett projekt har påbörjats. Kassautflödet som krävs för att färdigställa tillgången tas med. Perioden som täcks av kassaflöden relaterar till nyttjandeperioden av tillgångarna som granskas för nedskrivning. Normalt sett borde prognoser täcka en maximal period om fem år men så länge nyttjandeperioden av kraftanläggningar och andra stora tillgångar är över 20 år är prognosperioden längre.

Kassalödesprognoser längre än ett år efter perioden som täcks av den senaste afärsplanen uppskattas genom att generalisera prognoserna med hjälp av stadiga eller avtagande tillväxttakter för nästkommande år. För icke-finansiella tillgångar som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

1.14 Finansiella tillgångar

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar inom följande kategorier: upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultaträkningen.

Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen av dess finansiella tillgångar vid första redovisningstillfället och utvärderar denna klassificering vid varje balansdag.

1.14.1 Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen

En finansiell tillgång klassificeras inom denna kategori om den anskaffades huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Även derivat kategoriseras som avsedda för handel om de inte är identifierade som säkringar. Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de innehas för handel eller om de förväntas bli reglerade inom tolv månader efter rapportperiodens slut.

1.15 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuellt nedskrivning. En förenklad matrismodell används för nedskrivning av fakturerade kundfordringar med anpassade nedskrivningsnivåer beroende på riskklassning av kundgrupper och förfallostruktur i kundfordringsportföljen. I kundfordringar inkluderas även intäkter baserade på uppskattningar av redan levererad, men ej avläst, elektricitet, värme, nedkylning och distribution av elektricitet som ännu inte är fakturerad.

1.16 Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med en löptid om högst tre

månader. Värdering sker till upplupet anskaffningsvärde. Ingen kreditreservering sker på kassa och banktillgodohavanden. För övriga korta placeringar sker reservering utifrån förväntad kreditförlust per motpart.

Utnyttjade belopp på koncernkontokredit redovisas som låneskulder under kortfristiga skulder i balansräkningen.

1.17 Upplåning

Låneskulden redovisas initialt till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. I efterföljande perioder redovisas denna till upplupet anskaffningsvärde och eventuella skillnader mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas som räntekostnad i resultaträkningen fördelat över låneperioden med hjälp av effektivräntemetoden.

1.18 Leasing

Från 1 januari 2019 tillämpas reglerna för leasing enligt IFRS 16 där en leasingskuld redovisas för leasingavtal i en ”right-of-use asset” modell. Synsättet baseras på att en leasetagare har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod men också en skyldighet att betala för rättigheten. Tillgångar och skulder hänförliga till leasingavtal enligt IFRS 16 redovisas i balansräkningen.

Nyttjanderättsavtal kortare än 12 månader eller som upphör inom 12 månader från balansdagen är klassificerade som korttidsavtal och ingår därmed inte i de redovisade skulderna eller nyttjanderätterna. I tillägg har också nyttjanderättsavtal med ett nyanskaffningsvärde understigande 5 000 USD klassificerats som lågvärdeavtal och ingår inte i de redovisade skulderna eller nyttjanderätterna. Som diskonteringsränta för beräkningarna används bolagets marginella låneränta. Bolaget tillämpade vid införandet den förenklade övergångsmetoden, vilket innebär att jämförelsetal inte räknas om. Vid fastställande av leasingperioden för ett kontrakt och längden för den icke uppsägningsbara delen iaktas särskilt IFRS 16 punkt B34 vid bedömning av kontraktets verkställighet.

Klassificering i resultaträkningen har ändrats då leasekostnaden redovisas som avskrivningar på tillgången och räntekostnader på skulden, vilket medför att rörelseresultatet ökar medan finansnettot minskar. Omklassificering sker även i kassaflödesanalysen.

Koncernen är också leasegivare till en mindre omfattning främst i genom uthyrning av vissa kontorslokaler vid huvudkontoret i Värtaverket samt upplåtande av utrymme i ledningstunnlar.

1.19 Varulager

Varulager hos Stockholm Exergi består främst av bränsle som används i produktionsprocessen. Varulager redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset för slutprodukten med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader och andra tillverkningskostnader.

Anskaffningsvärdet fastställs med hjälp av först in, först ut- principen (FIFU). I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta kostnader.

1.20 Inkomstskatt

Aktuell skatt baseras på årets skattepliktiga vinst. Den beskattningsbara vinsten skiljer sig från vinsten som rapporteras i koncernresultaträkningen på grund av intäkts- och kostnadsposter som är beskattningsbara eller avdragsgilla under andra år och poster som aldrig är beskattningsbara eller avdragsgilla. Skulden som uppstår för Koncernen i samband med den aktuella skatten beräknas med hjälp av skattesatser som har antagits eller aviserats vid slutet av rapporteringsperioden. Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värde i koncernredovisningen. Om den uppskjutna skatten härrör från den initiala redovisningen av en tillgång eller skuld i en transaktion annat än ett företagsförvärv som vid tidpunkten för transaktionen varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat, redovisas den emellertid inte.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga mot vilken de temporära skillnaderna kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar kvittas mot uppskjutna skatteskulder när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som härrör från andelar i dotterbolag och intresseföretag, förutom för uppskjutna skatteskulder där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av Koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

1.21 Ersättningar till anställda

Koncernen har olika planer för ersättningar efter avslutad anställning inklusive förmåns- och avgiftsbestämda pensionsplaner.

1.21.1 Pensioner

Koncernens väsentliga förmånsbestämda plan är ITP-planen (ITP2), tryggad genom Fortums pensionsstiftelse avseende ålderspensionen samt avgifter till Alecta avseende familjepensionen. Planen, avseende familjepension, redovisas som avgiftsbestämd i enlighet med IAS 19 (för ytterligare information se not 25). En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytter-

ligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

För förmånsbestämda planer, ålderspensionen i ITP2 som tryggas genom Fortums pensionsstiftelse, beräknas pensionsförpliktelsen årligen av oberoende aktuarier med användning av PUC metoden (projected unit credit-metoden). Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för statsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningen kommer att betalas i, med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsen. Kostnaden för att tillhandahålla pensioner belastar resultaträkningen för att sprida servicekostnaden över de anställdas bedömda tjänstgöringstid. Förvaltningstillgångar värderas till marknadsvärde. Den skuld som redovisas i balansräkningen är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen per balansdagen med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar. Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat i den period då de uppstår.

1.21.2 Bonusplaner

Koncernen redovisar en skuld och en kostnad för bonus baserat på de beräkningsgrunder som gäller för bonusprogrammen. I de fall det finns en legal eller informell förpliktelse redovisas en avsättning. För ytterligare information kring bonus se not 10 Ersättningar till anställda.

1.22 Avsättningar

Avsättningar för miljöåterställande åtgärder av miljön, skyldigheter att ta hand om uttjänta tillgångar, omstruktureringskostnader och rättsliga anspråk redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse gentemot tredje part som ett resultat av tidigare händelser, när det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och när beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Avsättningar värderas till nuvärdet av det belopp som förväntas krävas för att reglera förpliktelser. Härvid används en diskonteringsränta före skatt som avspeglar nuvarande marknadsbedömningar av tidsvärdet och de risker som är specifika för förpliktelser. Ökningen av avsättningen på grund av att tid förflyter redovisas som en räntekostnad.

1.22.1 Miljöavsättningar

Miljöavsättningar redovisas baserat på nuvarande tolkning av miljölagar och regler när det är troligt att en nuvarande förpliktelse har uppstått och summan av ett sådant åtagande kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Miljöutgifter

som uppkommer av åtgärdande av ett befintligt problem som orsakats av tidigare verksamhet och som bidrar till nuvarande eller framtida intäkter kostnadsförs när de uppstår.

1.22.2 Skyldighet att ta hand om uttjänta tillgångar

En skyldighet att ta hand om uttjänta tillgångar redovisas antingen när det finns en kontraktsskyldighet gentemot tredje part eller en rättslig skyldighet och summan därav kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. En förpliktigande händelse är t.ex. när en anläggning byggs på hyrd mark med en skyldighet att avveckla och avlägsna tillgången i framtiden eller när en rättslig skyldighet gentemot koncernen förändras. Skyldigheten att ta hand om uttjänta tillgångar redovisas som en del av kostnaden för ett fastighetsobjekt och en anläggning när tillgången tas i drift eller när förening sker. Kostnaderna skrivs ner över tid under återstoden av tillgångens nyttjandeperiod.

1.23 Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns en möjlig förpliktelse som uppkommer vid vissa händelser och vars förekomst endast bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns en förpliktelse som inte uppfyller kriterierna för att redovisas som en skuld eller avsättning eftersom det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller när summan för förpliktelser inte kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

1.24 Utdelning

Utdelning som föreslås av styrelsen redovisas inte i årsredovisningen förrän det har godkänts av företagets aktieägare på årsstämman.

1.25 Redovisning av derivatinstrument och säkringsåtgärder

Inom ramen för den ordinarie verksamheten ingås omfattande försäljnings- och inköpstransaktioner avseende råvaror. Majoriteten av dessa transaktioner är i form av kontrakt som ingås med syfte att gälla fram till fysiskt mottagande eller leverans av råvaran i enlighet med koncernens förväntade försäljnings-, inköps- eller användningskrav. Kontrakt avseende fysisk leverans omfattas inte av IFRS 9. Alla övriga nettoredovisade råvarukontrakt värderas till verkligt värde där vinster och förluster redovisas i resultaträkningen. Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktsdagen och värderas till verkligt värde både initialt och vid efterföljande omvärderingar.

Metoden för att redovisa vinster eller förluster som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifieras som ett säkringsinstrument, och om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som säkrar mycket troliga prognostiserade transaktioner (kassaflödessäkring). Då transaktionen ingås dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten samt sitt mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen. Koncernen dokumenterar även sin bedömning, både när säkringen ingås

och fortlöpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att motverka förändringar i kassalöden som är hänförliga till de säkrade posterna.

Derivatinstrument klassificeras som långfristiga eller kortfristiga baserat på dess löptid. Vad gäller derivat hänförliga till el, vilka har kassaflöden som faller ut olika år, fördelas dessa derivats verkliga värden mellan långfristiga och kortfristiga tillgångar eller skulder.

1.25.1 Säkring av kassaflöde

Den effektiva delen av förändringar av det verkliga värdet på ett derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen i posten Värdeförändring vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder. Belopp som ackumulerats i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder när den säkrade posten påverkar resultatet (till exempel när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). Om en säkring av en prognostiserad transaktion därefter resulterar i redovisning av en icke-finansiell tillgång (till exempel varulager) eller skuld överförs de vinster och förluster som tidigare redovisats i eget kapital från eget kapital och inkluderas i det första anskaffningsvärdet för tillgången eller skulden. När en säkring inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster finns i eget kapital kvarstår dessa i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske överförs de ackumulerade vinsterna eller förlusterna som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

1.25.2 Derivatinstrument som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning

Vissa derivatinstrument som säkrar framtida kassaflöden uppfyller inte kraven för säkringsredovisning. Förändringar av verkligt värde för dessa derivatinstrument redovisas i resultaträkningen.

1.26 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar RFR 2 Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. Moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen i de fall som anges nedan.

1.26.1 Uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens (ÅRL) uppställningsform. Rapport över förändring av eget kapital följer koncernens uppställningsform men innehåller de kolumner som anges i ÅRL. Uppställningsformerna för moderbolaget ger skillnad i benämningar, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende poster inom eget kapital.

1.26.2 Andelar i dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvär-

det inkluderas förvävsrelaterade kostnader och eventuella tilläggsköpeskillingar. När det finns en indikation på att andelar i dotterföretag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posten ”Resultat från andelar i koncernföretag”.

1.26.3 Koncernbidrag

Både lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen.

1.26.4 Uppskjuten inkomstskatt

Belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisas emellertid i en juridisk person den uppskjutna skatteskulden på obeskattade reserver som en del av de obeskattade reserverna. Även bokslutsdispositionerna i resultaträkningen redovisas inklusive uppskjuten skatt.

1.26.5 IFRS 9 och IFRS 16

Moderbolaget tillämpar undantagen enligt RFR 2 och värderar inte finansiella instrument enligt IFRS 9 och tillämpar heller inte IFRS 16 för leasing.

NOT 2 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Utarbetandet av en koncernredovisning i enlighet med IFRS kräver att ledningen gör beräkningar och bedömningar som påverkar de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, redovisning av eventualtillgångar och eventualskulder och redovisning av intäkter och kostnader för perioden som koncernredovisningen avser. Beräkningar och bedömningar utvärderas ständigt och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntade framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Faktiska resultat och timing kan skilja sig åt från dessa beräkningar. Nedan anges områden där ledningens uppskattningar och bedömningar är avgörande för de rapporterade resultaten och den finansiella positionen.

2.1 Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar

Koncernen har betydande bokförda värden i materiella anläggningstillgångar som testas för nedskrivning enligt de redovisningsprinciper som anges i Not 1 Redovisningsprinciper. Återvinningsvärde för de kassagenererande enheterna har fastställts baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar baseras på beräknade framtida kassaflöden. Utarbetandet av dessa beräkningar kräver att ledningen gör antaganden i fråga om framtida förväntningar. Antagandena skiljer sig åt beroende på i vilken verksamhet de testade tillgångarna finns. För värmeverksamheten relaterar de huvudsakliga antagandena till beräknade framtida kassaflöden för driften och de diskonteringsräntor som används för att presentera deras värde. Koncernen har inte redovisat några nedskrivningar under 2019 baserat på ett nedskrivningstest som gjordes i slutet av året. I testet användes antagandet om en årlig inflation på 2 procent (2) och en diskonteringsränta (koncernens WACC före skatt) på 6,5 procent (7,6).

Koncernen har också beaktat känsligheten för förändringar i de viktigaste antagandena som en del av nedskrivningstestet. Som ett led i detta har även följd effekter av förändringen av andra variabler beaktats. Beräkningarna påverkas främst av förändringar i prognostiserat rörelseresultat och förändringar i diskonteringsräntan.

Känslighetstestet har utförts med en 10 procents sänkning av rörelseresultatet respektive en 10 procents höjning av diskonteringsräntan. Nedskrivningstesterna visade att inget nedskrivningsbehov föreligger och innebar en större marginal jämfört med året innan, främst beroende på en sänkt WACC.

2.2 Uppskjuten skatt och aktuell skatt

Stockholm Exergi har uppskjutna skattefordringar och -skulder som förväntas realiseras i resultaträkningen under längre tidsperioder i framtiden. Vid beräkning av uppskjuten skatt måste koncernen göra vissa antaganden och beräkningar i fråga om de framtida skattekONSEKVENSERNA för temporära skillnader mellan de skattemässiga och redovisningsmässiga värdena för tillgångar och skulder.

Se not 13, 23 och 38.

2.3 Pensionsåtaganden

Nuvärdet av pensionsåtagandena är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariella grunder med hjälp av ett antal antaganden. Alla förändringar av dessa antaganden kommer att påverka det bokförda värdet på pensionsförpliktelserna. Antaganden som används och känslighets-

NOT 3 Finansiell riskhantering

Syftet med riskhantering, liksom dess principer och ramar, fastställs av styrelsen i den årligt reviderade riskpolicyn. Se även avsnittet Information om risker och osäkerhetsfaktorer i förvaltningsberättelsen.

3.1 Rörelserelaterade marknadsrisker

Med rörelserelaterade marknadsrisker menas de negativa effekterna av pris- eller volymförändringar för kärnprodukterna värme och kyla, samt elektricitet, bränslen och miljövärden. Endast ett fåtal av dessa riskdrivare är möjliga att riskhantera med finansiella instrument. Riskhanteringen sker därför till stor del genom att utnyttja den produktionsflexibilitet som produktionsanläggningarna har samt fysiska leveransavtal och lagerhållning av bränslen. Den kvarvarande exponeringen för bränslepriser mildras genom köp till fasta priser som täcker prognostiserade förbrukningsnivåer. Köp med fasta priser sker antingen genom fysiska leveranser eller i form av finansiella säkringar. Koncernens verksamhet faller inom EU:s ramverk för handel med utsläppsrätter. Koncernen hanterar sin exponering mot förändringar i priser på CO2-terminer och genom att försäkra sig om att kostnaderna för utsläppsrätter tas med i beräkningen under produktionsplaneringen. De flesta av dessa CO2-terminer är avtal för egen räkning, värderade till anskaffningsvärde och några behandlas i vissa fall som derivat i redovisningen.

Riskanalyser görs fortlöpande för att kvantifiera marknadsriskerna, med hänsyn tagen till dessa riskers beroende av

varandra. Stresstester används för att bedöma effekterna av extrema prisförändringar på koncernens resultat. Risktagandet begränsas genom riskmandat som har godkänts av styrelse och delegerats till vd. I sin verksamhet utsätts koncernen även för flera finansiella risker. Dessa omfattar likviditets- och finansieringsrisk, ränterisk, valutarisk och kreditrisk. Riskerna följs upp och rapporteras till styrelsen varje månad. Koncernens användning av finansiella instrument för riskhantering begränsas av riskpolicyn till säkringar av exponeringar. Tillåtna instrument är terminer, swappar och optioner.

3.1.1 Känslighet som uppstår från finansiella instrument för rörelserelaterade marknadsrisker

Känslighetsanalyser visar känsligheten som uppstår genom finansiella elderivat såsom de definieras i IFRS 7. Dessa derivat används som säkringar. Känsligheten kalkyleras på positionen den 31 december 2019 (31 december 2018). Samtliga utestående kontrakt 2019 kvalificerar för säkringsredovisning varför prisökningar inte får någon påverkan på Vinst före skatt i tabellen nedan. Positioner sköts aktivt inom den dagliga verksamheten. Känslighetsanalysen omfattar bara marknadsrisker som uppstår från derivat vilket innebär att de underliggande fysiska inköpen och försäljningarna av elektricitet inte är inkluderade. Känslighetsanalysen kalkyleras med antagande om att framtida el-, olje- och kolterminalspriser på NASDAQ Commodities respektive ICE skulle ändra sig enligt nedan.

Känslighet enligt IFRS 7

Känslighetsanalys, MSEK	Effekt	2019	2018
+/- 1 EUR förändring i elterminalsnoteringar - Påverkan på Vinst före skatt	-/+	0,0	3,6
+/- 1 EUR förändring i elterminalsnoteringar - Påverkan på Eget kapital	-/+	8,8	0,2

3.1.2 El- och kolderivat

Tabellerna nedan visar koncernens el- och kolderivat som används för att säkra kassaflödena på elinköp, elproduktion och kolinköp. För 2019 finns enbart säkringar gjorda för kassaflöden för el. Derivatet är klassificerade som ett säkringsinstrument i en kassaflödessäkring enligt IFRS 9. De säkrade inköpen av respektive råvara förväntas med hög sannolikhet inträffa löpande under den säkrade perioden och de värden som har redovisats i säkringsreserven kom-

mer att redovisas i resultaträkningen i takt med att motsvarande inköp inträffar. I tabellen nedan redovisas respektive derivat, totalt och per tidsperiod.

Se även not 1: Redovisningsprinciper, bedömning av verkligt värde och not 6: Förändring i verkligt värde på derivatinstrument och de underliggande posterna i resultaträkningen för effekterna i resultaträkningen när elderivat inte får säkringsstatus i redovisningen.

Elderivat och kolderivat per instrument, klassificering och förfallotid

	Volym		Totalt	Verkligt värde, SEK miljoner		
	Under 1 år	1-5 år		Positiv	Negativ	Netto
Derivat 2019						
El - Försäljningsswappar (GWh)	902	295	1 197	59	14	45
El - Inköpswappar (GWh)	905	1 139	2 043	79	21	57
Totalt	1 806	1 434	3 240	138	35	103

Derivat 2018						
El - Försäljningsswappar (GWh)	1 188	527	1 715	2	210	-209
El - Inköpswappar (GWh)	1 028	1 053	2 081	346	2	344
Kol - Försäljningsswappar (kton)	60	0	60	1	0	1
Kol - Inköpswappar (kton)	60	0	60	11	0	11
Totalt	2 336	1 580	3 915	360	212	147

Derivat klassificering 2019						
Elderivat som uppfyller krav på säkringsredovisning (GWh)	1 806	1 434	3 240	138	35	103
Totalt	1 806	1 434	3 240	138	35	103

Derivat klassificering 2019						
Elderivat- långfristiga				25	1	25
Elderivat- kortfristiga				113	35	78
Totalt				138	35	103

Derivat klassificering 2018						
Elderivat som uppfyller krav på säkringsredovisning (GWh)	2 216	1 580	3 795	301	212	88
Elderivat som ej uppfyller krav på säkringsredovisning (GWh) *)	0	0	0	47		47
Kolderivat som uppfyller krav på säkringsredovisning (kton)	120	0	120	12	0	12
Kolderivat som ej uppfyller krav på säkringsredovisning (kton)	0	0	0	0	0	0
Totalt	2 336	1 580	3 915	360	212	147

*) Beloppet om 47 MSEK avser det verkliga värdet av elsäkringar som ej uppfyllde kravet på säkringsredovisning vid övergången från IAS 39 till IFRS 9.

Derivat klassificering 2018						
Elderivat- långfristiga				116	34	82
Elderivat- kortfristiga				232	178	54
Kolderivat- långfristiga				0	0	0
Kolderivat- kortfristiga				12	0	12
Totalt				360	212	147

3.1.3 Bränsle- och utsläppsderivat

Oljederivat och utsläppsrätter redovisade som derivatinstrument.

	2019		2018	
	Volym	Verkligt värde netto MSEK	Volym	Verkligt värde netto MSEK
Oljederivat - Försäljningsswappar och terminskontrakt (1 000 bbl)			0	0
Oljederivat - Inköpswappar och terminskontrakt (1 000 bbl)			0	0
Utsläppsrätter redovisade som derivatinstrument - Sält (ktonCO2)			200	-14
Utsläppsrätter redovisade som derivatinstrument - Köpt (ktonCO2)			200	32

3.2 Finansiella risker

3.2.1 Likviditets- och finansieringsrisk

Koncernens verksamhet är kapitalintensiv och är i behov av en långsiktig och flexibel finansiering. Finansieringen är en mix av långsiktiga obligationslån i SEK under ett MTN-program samt övriga lån, i huvudsak från EIB och NIB. Säsongsmässiga variationer i rörelsekapitalet har under 2019 finansierats genom upplåning på den svenska företagscertifikatmarknaden.

Likviditets- och finansieringsrisk avser den risk som kan uppstå genom att Stockholm Exergi ej har tillgång till kassalikviditet och eller lånefinansiering för att möta investeringsbehov, låneförfall eller övriga finansiella åtaganden. Finansieringsstrategin utgår från att minimera likviditets- och finansieringsrisken genom att ha en jämn låneförfallstruktur

tur över tid samt att alltid ha tillgång till kassalikviditet och eller kommitterade lånelöften för att möta alla finansiella åtaganden. Följande mandat extisterar för styrning och uppföljning av dessa risker: i) den genomsnittliga kapitalbindningen för lån skall vid varje tillfälle uppgå till lägst 3 år. ii) de totala låneförfallen över en tolv månadersperiod får maximalt uppgå till 3 000 MSEK, och iii) Stockholm Exergi skall vid varje tidpunkt ha tillgång till likvida medel och kommitterade lånelöften inklusive outnyttjade kontokrediter motsvarande refinansieringsbehovet för den kommande tolv månadersperioden, dock minst 500 MSEK.

Den avtalade kreditfaciliteten i form av koncernkontolimit uppgick till 150 MSEK av vilken ett belopp om 75 MSEK var utnyttjat på balansdagen. Utöver koncernkontolimiten har koncernen avtalat om revolverande kreditfaciliteter på 3 150 MSEK vilka var utnyttjade på balansdagen. Den totala likviditetsreserven vid årsskiftet var 3 225 MSEK (3 522).

Analys av förfallotidpunkter för finansiella skulder och derivatinstrument

Belopp nedan är icke-diskonterade förväntade kassaflöden (framtida räntebetalningar och amorteringar) av räntebärande skulder och valutaderivat.

MSEK	2019				2018			
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Totalt	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Totalt
Räntebärande skulder	2 433	5 946	4 213	12 592	2 645	6 492	3 269	12 406
Leverantörsskulder	637			637	1 033			1 033
Bruttoderivat (skulder)	775	287	0	1 063	539	275	0	814
Bruttoderivat (fordringar)	-770	-283	0	-1 053	-535	-272	0	-807
Nettoderivat (skulder)	30	32	0	62	51	61	1	113
Nettoderivat (fordringar)	-15	-14	0	-29	-16	-33	-1	-50
Totalt	3 091	5 969	4 213	13 272	3 717	6 523	3 269	13 510

För upplysning om räntebärande skulder se not 22 Räntebärande skulder.

3.2.2 Ränterisk

Koncernens finanspolicy föreskriver begränsningar i tillåtna ränterisk, dvs. hur förändringar i räntesatserna ska kunna påverka koncernens nettoräntebetalningar. Ränterisken mäts som genomsnittlig räntebindning och tillåts ligga inom intervallet 12-36 månader, samt som flödesrisk dvs. förändringen av ränteutgifterna under den kommande 12-månaders perioden, givet oförändrad skuldsättning samt en parallell förskjutning av räntekurvan med 1 procentenhet. Vid årsskiftet 2019 var den tillåtna flödesrisken maximalt 75 mkr. Inom dessa mandat utvärderas och utvecklas strategierna för att finna en optimal balans mellan risk och finansieringskostnad. För att uppfylla dessa krav har koncernen tecknat räntederivat som omvandlar den rörliga räntan på delar av skulden till fast ränta. Ränteflödena på swapparna och på skulderna förväntas inträffa samtidigt och påverkar därmed resultaträkningen samtidigt. Tidpunkterna visas i tabellen "Valutaderivat och ränteswappar per instrument och efter användning" nedan.

Den 31 december 2019 var den genomsnittliga räntebindningen i skuldportföljen 24,0 månader (20,4). Cirka 53 procent (56) av skuldportföljen var till rörlig ränta eller fasta

räntelån som förföll inom den närmaste 12-månadersperioden. Effekten av en procents förändring på räntesatsen på den nuvarande skuldportföljen var 48 MSEK (46).

Den genomsnittliga räntesatsen på lån och derivat den 31 december 2019 var 1,22 procent (1,24).

3.2.3 Valutarisk

Stockholm Exergis valutarisk uppstår genom transaktionsexponeringen, dvs när inköp sker i olika valutor vilket påverkar årets resultat. Transaktionsexponering definieras som redan kontrakterade transaktioner eller poster som är beroende av prognostiserad utländsk valuta och kassaflöde och är uppdelad i balansexponering och kassaflödesexponering. Balansexponering återspeglar valutadenominerade skulder som betalas i en annan valuta än företagets basvaluta. Kassaflödesexponering avspeglar framtida prognostiserade eller avtalade valutaflöden i utländsk valuta som kommer från affärsverksamhet såsom inköp eller investeringar. Nettoomräkningsskillnader från transaktionsexponering redovisas under finansiella intäkter eller utgifter när de hör till finansiella poster eller kundfordringar/skulder

som redovisas under poster som ingår i den operationella vinsten. Omräkningsskillnader relaterade till kassaflödessäkringar som uppfyller kraven för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat och balanseras i eget kapital.

Koncernens policy är att säkra transaktionsexponeringar med ett motvärde överstigande 3 MSEK. Dessa exponeringar

ar uppstår främst vid bränsleinköp och investeringar. Balanspositioner i utländsk valuta kan förekomma i samband med kassa- och banksaldon och för att begränsa valutarisken i dessa positioner får saldon för utländska valutor på bankkonton inte överstiga motsvarande 30 MSEK sammanlagt för alla konton per valuta.

Koncernens transaktionsexponering

MSEK	2019			2018		
	Exponering	Säkringar	Öppet	Exponering	Säkringar	Öppet
EUR	1 033	-939	94	934	-807	126
Totalt	1 033	-939	94	934	-807	126

Valutasäkringar består av valutaderivatavtal som matchas mot de underliggande kassaflödena på förfallodagen.

MSEK	Nominellt belopp, återstående löptid				Verkligt värde		
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Totalt	Positiv	Negativ	Netto
Derivat per instrument och användning 2019							
Valutaterminkontrakt	776	288		1 064	4	-10	-6
Ränteswappar	600	1 250		1 850		-33	-33
Totalt	1 376	1 538	0	2 914	4	-43	-39
Av vilka är							
- långfristiga					0	-32	-32
- kortfristiga					4	-11	-7
Derivat per instrument och användning 2018							
Valutaterminkontrakt	535	272	0	807	1	-6	-5
Ränteswappar	1 000	1 100	917	3 017	0	-63	-63
Totalt	1 535	1 372	917	3 824	1	-69	-68
Av vilka är							
- långfristiga					0	-52	-51
- kortfristiga					0	-17	-16

Alla valutaderivat och största delen av räntederivaten uppfyller kraven på säkringsredovisning.

3.2.4 Motpartsrisiker

Koncernen är utsatt för kreditrisker i varje avtalsmässig förpliktelse med en extern motpart. Koncernen har åtgärder på plats för att försäkra sig om att totala kreditrisker hålls på en godtagbar nivå i förhållande till storleken på koncernens verksamhet och rörelsemarginalerna i affären. Kreditriskhanteringen omfattar analys av motparter, limitsättning, rapportering av kreditexponering samt förslag på riskminskande åtgärder, exempelvis genom krävande av säkerheter, etc.

Koncernens försäljning och därmed också dess kreditrisker, är väl diversifierad över ett stort antal kunder. Ingen enskild kund står för mer än 3 procent av intäkterna och de tio största kunderna står för ca 19 procent av intäkterna. Kre-

ditförlusterna har historiskt varit mycket små och kreditvalditeten bedöms som mycket god.

Kreditkvalitet av finansiella tillgångar

Koncernen har den 31 december 2019 inga räntebärande fordringar förutom likvida medel och derivatinstrument. Likvida medel uppgår per balansdagen till 2 MSEK (152) och derivatinstrument som redovisas som tillgångar uppgår till 4 MSEK (1) varav kortfristiga 4 MSEK (1). Vad gäller kundfordringar se not 20 Kundfordringar och övriga fordringar.

NOT 4 Hantering av kapitalrisk

Koncernen eftersträvar en trygg och effektiv kapitalstruktur som stödjer bolagets strategi. Att bibehålla en stark balansräkning och en flexibel kapitalsammansättning har prioritet. Koncernen styr kapitalstrukturen baserad på nettolåneskuld gentemot EBITDA-kvoten med en målnivå på ca 4. Nettolåneskuld beräknas på räntebärande skulder minus likvida medel. EBITDA beräknas genom att lägga tillbaka avskrivningar och nedskrivningar till rörelseresultatet EBIT.

Bolaget har en fastställd utdelningspolicy som skall säkerställa att ägarna erhåller en marknadsmässig utdelning

med beaktande av bolagets intresse av sund och långsiktig finansiering. Stockholm Exergis mål är att utdelningen ska uppgå till 40 - 80 procent av årets resultat efter skatt med beaktande av soliditet, nettolåneskuld gentemot EBITDA-kvot samt kreditvärdighet.

Stockholm Exergis kreditvärdighet (rating) är oförändrad. Standard & Poor's ger rating BBB+ på lång sikt och A-2 på kort sikt; ratingutsikten är stabil (stable outlook).

Nettoskuld / EBITDA kvot

MSEK	Not	2019	2018
Räntebärande skulder	22	12 595	11 779
Minus: Likvida medel	19	2	152
Nettoskuld		12 593	11 627
Rörelseresultat		737	1 381
Plus: Avskrivning och nedskrivningskostnader		2 098	1 419
EBITDA		2 835	2 800
Nettoskuld / EBITDA		4,4	4,2

NOT 5 Segmentinformation

5.1 Stockholm Exergi

Stockholm Exergis affärsverksamhet bedrivs inom ett väsentligt segment, värme. Huvudverksamheten består i att producera och leverera fjärrvärme, fjärrkyla och el till företag och privatpersoner. Den interna rapporteringen följer denna indelning.

5.2 Segmentsinformation

IFRS 8, Rörelsesegment, kräver att rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som VD och hela verksamheten rapporteras som ett segment i den interna rapporteringen och således görs ej heller någon uppdelning på segment i årsredovisningen.

Koncernens nettoomsättning fördelad per väsentlig produkt

MSEK	2019	2018
Värme	5 719	5 808
El	650	697
Kyla	220	244
Elcertifikat	97	60
Övrig nettoomsättning	178	194
Totalt	6 864	7 003

Ingen enskild extern kund står för intäkter som uppgår till mer än 10 procent av koncernens nettoomsättning. Koncernen har sitt säte i Sverige och samtliga intäkter härrör från externa kunder i Sverige. Samtliga tillgångar och anställda är lokaliserade i Sverige

Intäkter redovisas när varor levererats eller tjänster är utförda, dvs när leveransåtaganden är uppfyllda och kontrollen av varan eller tjänsten ingående i leveransåtagandet har övergått till kunden. Enbart en marginell del av intäkterna redovisas över tid. Intäkten upptas till det pris som bolaget förväntas få enligt avtal och redovisas reducerade för

rabatter och prisavdrag, mervärdesskatt och punktskatter, exempelvis energiskatt. **Värme- och kylintäkter** uppstår ur avgifter direkt till kund och består i regel av en fast månadsavgift samt en rörlig avgift utifrån den värme- och kylvolym som levererats aktuell period. **Elintäkter** uppstår vid nettoleverans av el till Nord Pool, vilket sker via Fortum till marknadspris. Som nettoomsättning redovisas tilldelade **elcertifikat** för produktion av förnybar el. Värdering sker genom en kombination av marknadsvärdet vid elproduktionstidpunkten samt försäljningsintäkter för sålda elcertifikat.

NOT 6

Förändring i verkligt värde på derivatinstrument och de underliggande posterna i resultaträkningen

De förändringar av verkligt värde i rörelseresultatet som redovisas nedan, uppkommer från derivatinstrument som säkrar framtida kassaflöden men som inte uppfyller kraven för att tillämpa säkringsredovisning i enlighet med IFRS 9 samt den ineffektiva delen av kassaflödessäkringar.

Ett fåtal av räntesäkringskontrakten uppfyller inte längre kraven för att tillämpa säkringsredovisning. Värdeförändringar för dessa kontrakt redovisas över finansnettot.

MSEK	2019	2018
I rörelseresultatet		
Förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som inte uppfyller kraven på säkringsredovisning		
Derivat och valutaterminkontrakt	-46	60
Den ineffektiva delen i kassaflödessäkringar	0	0
Summa effekt på rörelseresultatet	-46	59
I finansnettot		
Räntesäkringskontrakt	1	3
Summa effekt på resultat före skatt	-45	62

NOT 7 Övriga rörelseintäkter

MSEK	2019	2018
Hysesintäkter	45	42
Övriga poster	143	75
Totalt	188	116

Intäkter från aktiviteter utanför normal verksamhet redovisas som övrig intäkt. Detta omfattar återkommande poster som hyresintäkter och icke återkommande poster som försäkringsersättningar.

NOT 8 Övriga externa kostnader

MSEK	2019	2018
Hyrda anläggningar och fastighetskostnader	-153	-179
Reparationer och underhåll	-495	-574
Marknadsföring, PR och andra försäljningskostnader	-17	-34
IT och telekommunikationskostnader	-117	-113
Övriga externa tjänster	-67	-80
Konsulttjänster	-122	-151
Övriga rörelsekostnader	-189	-194
Totalt	-1 160	-1 324

Av ovan har under året -5 MSEK (-5) kostnadsförts för forskning och utveckling.

NOT 9 Ersättningar till revisorerna

TSEK	2019	2018
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	-1 118	-902
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-321	-330
Övriga tjänster	-57	-58
Totalt	-1 496	-1 290

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

I posten revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget ingår arvode för granskning av hållbarhetsredovisningen om -321 TSEK (-330). Övriga tjänster avser andra uppdrag.

NOT 10 Ersättningar till anställda

MSEK	2019	2018
Löner	-435	-416
Pensioner		
Avgiftsbestämda planer	-41	-36
Förmånsbestämda planer (se not 25)	-31	-27
Sociala avgifter	-152	-148
Summa ersättningar till anställda	-658	-626
Övriga personalrelaterade kostnader	-19	-20
Totala personalkostnader	-677	-646

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader

MSEK	2019		2018	
	Löner och andra ersättningar	Pensionskostnader	Löner och andra ersättningar	Pensionskostnader
Styrelseledamöter, verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	-18	-6	-18	-6
Övriga anställda	-417	-65	-398	-57
Koncernen totalt	-435	-72	-416	-63

Medelantalet anställda	2019		2018	
	Totalt	Varav män	Totalt	Varav män
Sverige	739	80%	712	81%
Koncernen totalt	739	80%	712	81%

Könsfördelning i koncernen	2019		2018	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	10	7	10	7
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	9	7	8	6
Koncernen totalt	19	14	18	13

Ersättning till vd och andra ledare

Koncernens ledningsgrupp bestod på balansdagen av nio medlemmar, inklusive den verkställande direktören. Följande tabell visar den totala ersättningen till verkställande direktör och koncernens ledningsgrupp och tar hänsyn till förändringar i ledningsgruppen under året.

Vd är anställd i Stockholm Exergi AB och har i det företaget erhållit ersättningar som framgår av tabellerna nedan. Övriga ledande befattningshavare och styrelsemedlemmar har erhållit följande ersättningar:

Ersättningar och övriga förmåner 2019

TSEK	Grundlön/ styrelse- arvode	Övriga förmåner ¹⁾	Pensions- kostnad ²⁾	Aktie- relaterade ersättningar	Summa av ersättningar och förmåner	Kapitalvärde av pensions- åtagande
Per Erik Langer (Styrelsens ordförande)						
Alexandra Grimfors (Vice ordförande)	98				98	
Fredrik Adolfsson (Styrelseledamot) invald 2019	23				23	
Johan Ekwall (Styrelseledamot) utträde 2019	23				23	
Vivanne Gunnarsson (Styrelseledamot) utträde 2019	23				23	
Ola Hökstrand (Styrelseledamot)						
Ingela Lindh (Styrelseledamot) invald 2019	23				23	
Göran Långsved (Styrelseledamot) utträde 2019	74				74	
Hanna Masala (Styrelseledamot) invald 2019						
Andreas Tiedtke (Styrelseledamot)						
Rickard Hjort Warlenius (Styrelseledamot) invald 2019	23				23	
Anders Egelrud (Verkställande direktör)	4 326	52	1 362	0	5 740	8 211
Andra ledande befattningshavare (8 befattningar) ³⁾	13 051	277	4 877	0	18 205	
Summa	17 664	329	6 239	0	24 232	8 211

Ersättningar och övriga förmåner 2018

TSEK	Grundlön/ styrelse- arvode	Övriga förmåner ¹⁾	Pensions- kostnad ²⁾	Aktie- relaterade ersättningar	Summa av ersättningar och förmåner	Kapitalvärde av pensions- åtagande
Per Erik Langer (Styrelsens ordförande)						
Göran Långsved (Vice ordförande)	147				147	
Therese Carlborg (Styrelseledamot)	22				22	
Johan Ekwall (Styrelseledamot) invald 2018	23				23	
Alexandra Grimfors (Styrelseledamot) invald 2018	23				23	
Vivanne Gunnarsson (Styrelseledamot)	45				45	
Ola Hökstrand (Styrelseledamot)						
Susanne Jonsson (Styrelseledamot)						
Sten Nordin (Styrelseledamot)	22				22	
Andreas Tiedtke (Styrelseledamot)						
Anders Egelrud (Verkställande direktör)	3 887	57	1 245	0	5 189	7 546
Andra ledande befattningshavare (8 befattningar) ³⁾	14 261	264	4 775	156	19 458	5 557
Summa	18 430	321	6 021	156	24 929	13 103

¹⁾ Övriga förmåner avser främst tjänstebil.

²⁾ Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

³⁾ Ledande befattningshavare definieras som som koncernledningen.

Bonus

Koncernens bonussystem omfattar alla medarbetare utom koncernledningen och beräknas utifrån uppfyllnad på gemensamma finansiella resultatmål för Stockholm Exergi koncernen.

Systemet är uppdelat på två bonusklasser där maximal bonus kan utgöras av 10-20% av en medarbetares årslön. Maximal bonus för nominerade nyckelpersoner är 20% av årslönen och för övriga anställda 10% av årslönen. Vid precis måluppfyllelse erhålles 10% respektive 5% av årslönen i bonus, vilket motsvarar precis hälften av den maximala bonusen enligt ovan.

Avgångsvederlag

För vd gäller uppsägningstid 6 månader från vds sida samt 12 månader från bolagets sida varav 6 månader utgör avgångsvederlag.

Vad gäller övriga ledande befattningshavare föreligger inte några avgångsvederlag utöver avtalad uppsägningstid. För

övriga ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid på 6 månader.

Pensionsplaner

Alla i koncernen omfattas av kollektivavtal. Det innebär ITP1 (premiebestämd) och ITP2 (förmånsbestämd) plan. ITP2 tryggas via Fortums pensionsstiftelse.

Koncernen har två pensionsplaner för alternativ ITP. Birkaplanen (förmånsbestämd) och Över 10 (premiebestämd trappa). Den förmånsbestämda Birkaplanen är försäkrad i Skandia. I Över 10 finns två försäkringsgivare, Skandia och AMF. Båda pensionsplanerna är stängda för nyteckning.

Pensionsålder för vd är 65 år. Vd omfattas av en alternativ ITP-plan, Birkaplanen. Utöver Birkaplanen omfattas vd av ett premiebestämt pensionslöfte. Premierna motsvarar 20% av den pensionsmedförande lönen i intervallet 30 - 50 inkomstbasbelopp.

NOT 11 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

MSEK	2019	2018
Avskrivning på materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och markanläggningar	-250	-232
Maskiner, andra tekniska anläggningar, inventarier och verktyg	-1 210	-1 169
Nyttjanderättstillgångar	-41	
Avskrivningar av immateriella tillgångar	-16	-18
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar och reservdelar	-582	
Summa av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-2 098	-1 419

NOT 12 Finansiella intäkter och kostnader

MSEK	2019	2018
Finansiella kostnader		
Räntekostnader lån	-127	-106
Aktiverade lånekostnader	4	1
Räntekostnader förmånsbestämda pensioner	-14	-12
Övriga räntekostnader	-29	-43
Övrigt	-9	-9
Totalt	-191	-169
Finansiella intäkter		
Övriga ränteintäkter	1	1
Totalt	1	1
Finansiella intäkter och kostnader - netto	-190	-168

NOT 13 Inkomstskatt

MSEK	2019	2018
Aktuell skatt på årets resultat	-162	-155
Justeringar i aktuell skatt avseende tidigare år	-4	10
Total aktuell skatt	-166	-146
Uppskjutna skatter		
Uppkomst och återföring av uppskjutna skatter	54	-118
Effekt av förändring i framtida skattesatser	-1	216
Total uppskjuten skatt	53	98
Summa inkomstskatt	-114	-48

Inkomstskattesatser

Tabellen nedan förklarar skillnaden mellan den teoretiska antagna skattesatsen i Sverige jämfört med skattesatsen i resultaträkningen

MSEK	2019	%	2018	%
Resultat före skatt	547		1 213	
Skatt som beräknats enligt gällande skattesats för moderföretaget, 22%	-117	-21,4%	-267	-22,0%
Ej avdragsgilla kostnader	-12	-2,3%	-2	-0,2%
Ej skattepliktiga intäkter	10	1,9%	1	0,1%
Omvärdering av uppskjuten skatt - förändring i den svenska skattesatsen	-1	-0,2%	216	17,8%
Justering avseende tidigare år	5	0,8%	4	0,3%
Övrigt	2	0,3%	.-1	-0,1%
Skattekostnad	-114	-20,8%	-48	-4,0%

Den vägda genomsnittliga skattesatsen var 21,4 procent (22,0). Samtliga bolag inom koncernen verkar i Sverige varför den skattesats som gäller för moderföretaget även gäller för samtliga koncernföretag. Den effektiva skattesatsen var 20,8 procent (4,0). 2018 års värde har påverkats av en omvärdering av uppskjutna skatter på grund av ändrade framtida skattesatser.

NOT 14 Finansiella instrument per kategori

Finansiella tillgångar och skulder som visas nedan i tabellerna är uppdelade efter de kategorier som IFRS 9 föreskriver. Kategorierna är vidare uppdelade i klasser som är basen för värdering av respektive tillgång eller skuld.

Finansiella tillgångar per kategori 2019

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via resultaträkningen	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Summa finansiella tillgångar
	Derivat icke säkringsredovisning	Derivat säkringsredovisning		
Finansiella tillgångar, långfristiga				
Derivatinstrument		12	13	25
Finansiella tillgångar, kortfristiga				
Derivatinstrument		12	69	82
Kundfordringar	1 582			1 582
Övriga kortfristiga fordringar	489			489
Likvida medel	2			2
Totalt	2 073	25	82	2 180

Finansiella tillgångar per kategori 2018

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via resultaträkningen	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Summa finansiella tillgångar
	Derivat icke säkringsredovisning	Derivat säkringsredovisning		
Finansiella tillgångar, långfristiga				
Derivatinstrument		20	64	84
Finansiella tillgångar, kortfristiga				
Derivatinstrument		55	44	99
Kundfordringar	1 630			1 630
Övriga kortfristiga fordringar	475			475
Likvida medel	152			152
Totalt	2 257	75	108	2 440

Finansiella skulder per kategori 2019

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Övriga finansiella skulder	
	Innehav för handel	Derivat i säkringsredovisning	Upplupet anskaffningsvärde	Totala finansiella skulder
MSEK				
Långfristiga skulder				
Räntebärande skulder			10 266	10 266
Derivatinstrument		32		32
Kortfristiga skulder				
Räntebärande skulder			2 329	2 329
Derivatinstrument		11		11
Leverantörsskulder			637	637
Totalt		43	13 232	13 275

Finansiella skulder per kategori 2018

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Övriga finansiella skulder	
	Innehav för handel	Derivat i säkringsredovisning	Upplupet anskaffningsvärde	Totala finansiella skulder
MSEK				
Långfristiga skulder				
Räntebärande skulder			9 256	9 256
Derivatinstrument		53		53
Kortfristiga skulder				
Räntebärande skulder			2 523	2 523
Derivatinstrument	1	31		32
Leverantörsskulder			1 033	1 033
Totalt	1	84	12 812	12 897

Finansiella tillgångar och skulder enligt hierarkin för verkligt värde

Tabellen nedan visar finansiella instrument värderade till verkligt värde samt poster för vilka upplysning om verkligt värde ska lämnas, utifrån hur klassificeringen i verkligt värdehierarkin gjorts. De olika nivåerna definieras enligt följande:

Nivå 1: Avser noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Inga tillgångar eller skulder som hänför sig till nivå 1 återfinns i Stockholm Exergi Holding AB (publ).

Nivå 2: Avser att det verkliga värdet för finansiella instrument är beräknat med en värderingsmodell vars indata består av observerbar marknadsdata. Det verkliga värdet beräknas för samtliga instrument med hjälp av diskontering

av kontraktuella kassaflöden och kurser per balansdagen på respektive marknad. För valutaterminer har terminskurser för motsvarande löptider använts, för elterminer terminskurser på NASDAQ-OMX, för oljederivat och kolderivat terminskurser på ICE och för räntederivat avkastningskurvor. Poster i utländsk valuta har räknats om till kurser på balansdagen och för poster med rörlig ränta har antagits att balansdagens räntor kvarstår oförändrade.

Det verkliga värdet för finansiella skulder beräknas genom att diskontera de framtida avtalsenliga kassaflödena till den räntesats inklusive kreditmarginal som skulle vara tillgänglig för bolaget på balansdagen.

Nivå 3: Avser data för tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (d v s ej observerbara data). Inga tillgångar eller skulder som hänför sig till nivå 3 återfinns i Stockholm Exergi Holding AB.

Finansiella tillgångar

MSEK	Nivå 2	
	2019	2018
I anläggningstillgångar		
Derivatinstrument		
Säkringsredovisning	13	64
Ej säkringsredovisning	12	20
I omsättningstillgångar		
Derivatinstrument		
Säkringsredovisning	69	44
Ej säkringsredovisning	12	55
Totalt	107	183

Finansiella skulder

SEK miljoner	Nivå 2	
	2019	2018
I långfristiga skulder		
Räntebärande skulder	10 266	9 256
Derivatinstrument		
Säkringsredovisning	32	53
Ej säkringsredovisning		
I kortfristiga skulder		
Räntebärande skulder	2 329	2 523
Derivatinstrument		
Säkringsredovisning	11	18
Ej säkringsredovisning		14
Totalt	12 638	11 864

NOT 15 Immateriella tillgångar

MSEK	Balanserade utgifter för programvaror		Utsläppsrätter och Goodwill		Pågående arbete av immateriella tillgångar		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Anskaffningsvärde den 1 januari	338	302	38	14	11	11	387	327
Investeringar								
Omklassificeringar	46	36		0			46	36
Förändring av emissionsrätter			-6	23			-6	23
Anskaffningsvärde den 31 december	384	338	32	38	11	11	426	387
Akkumulerade avskrivningar den 1 januari	-305	-287	0	0	0	0	-305	-287
Årets avskrivning	-16	-18	0	0			-16	-18
Akkumulerade avskrivning den 31 december	-321	-305	0	0	0	0	-321	-305
Redovisat värde den 31 december	63	33	31	38	11	11	105	81

NOT 16 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar 2019

MSEK	Mark och tunnlar	Byggnader, anläggningar och mark-anläggningar	Maskiner och utrustning	Pågående nyanläggningar och förskott	Nyttjanderättstillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2019	2 854	7 814	35 190	1 942		47 800
Effekt ingående balans IFRS 16					601	601
Investeringar		4	2	1 544		1 550
Avyttringar och utrangeringar		-31	-37		-3	-71
Omfört från pågående nyanläggningar		64	1 642	-1 706		0
Omklassificeringar				-46		-46
Anskaffningsvärde den 31 december 2019	2 854	7 852	36 797	1 734	597	49 834
Akkumulerad avskrivning den 1 januari 2019	0	-2 901	-18 595	0	0	-21 496
Avyttringar och utrangeringar		31	37		3	71
Årets av- och nedskrivningar		-268	-1 682		-41	-1 991
Akkumulerad avskrivning den 31 december 2019	0	-3 137	-20 241	0	-37	-23 416
Redovisat värde den 31 december 2019	2 854	4 714	16 556	1 734	560	26 418

Materiella anläggningstillgångar 2018

MSEK	Mark och tunnlar	Byggnader, anläggningar och mark-anläggningar	Maskiner och utrustning	Pågående nyanläggningar och förskott	Nyttjanderättstillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2018	2 854	7 120	34 258	1 892	0	46 124
Investeringar		320	0	1 496		1 817
Avyttringar och utrangeringar			-103			-103
Omfört från pågående nyanläggningar		374	1 035	-1 409		0
Omklassificeringar och fusionseffekt				-37		-37
Anskaffningsvärde den 31 december 2018	2 854	7 814	35 190	1 942	0	47 800
Akkumulerad avskrivning den 1 januari 2018	0	-2 668	-17 528	0	0	-20 196
Avyttringar och utrangeringar			95			95
Årets av- och nedskrivningar		-232	-1 163			-1 395
Akkumulerad avskrivning den 31 december 2018	0	-2 901	-18 595	0	0	-21 496
Redovisat värde den 31 december 2018	2 854	4 913	16 595	1 942	0	26 304

16.1 Aktiverade låneutgifter

MSEK	Aktiverade anläggningar samt pågående nyanläggningar	
	2019	2018
1 januari	266	278
Ökningar	4	1
Avskrivning	-12	-13
31 december	258	266

Upplåningskostnader på ytterligare 4 MSEK aktiverades under 2019 (1) för pågående större anläggningsprojekt i Stockholm. Den viktade räntesatsen för aktiveringen uppgick till 1,32 procent (1,23).

16.2 Investeringar

I investeringar inkluderas både immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar. Investeringar under 2019 och 2018 bestod främst i investeringar i förnybar el och värme. Underhållsinvesteringar under 2019 var 505 MSEK (766). Investeringar beroende på krav enligt lag var 214 MSEK (182). Investeringar som ökade produktiviteten var 401 MSEK (643). Tillväxtinvesteringar var 430 MSEK (225) och förvärvsinvesteringar 0 MSEK (0). Varken under

2019 eller 2018 har det förekommit väsentliga investeringar i immateriella tillgångar.

Större pågående projekt 2019 bestod bland annat av utbyte av Panna 1 och 2 i Högdalen samt renovering av Tenstaledningen. Totala investeringar 2019 i förnybar produktion, inklusive distributionsnätverk, var 1 264 MSEK (1 453), vilket ger en andel av totala investeringar på 82 procent (80).

16.3 Tillgångar som tidigare leasats genom finansiella leasingavtal

MSEK	2019	2018
Anskaffningsvärde	-10	-10
Akkumulerad avskrivning den 1 januari	-13	-17
Årets avskrivningar	4	4
Totalt	-20	-24

NOT 17 Varulager

MSEK	2019	2018
Olja	100	115
Biobränsle	423	267
Flis och Pellets	244	110
Kol	26	62
Övrigt bränsle	0	0
Material och reservdelar	216	244
Totalt	1 010	798

Under 2019 har nedskrivningar av reservdelar skett med -91 MSEK (0) på grund av beslutet att lägga ner den sista koleldade pannan i KVV6 Värtan.

Inkuransavsättning har gjorts med -21 MSEK 2019 för bränsle som ej bedöms kunna förbrukas eller få annan avsättning under kommande år. Inga inkuransavsättningar gjordes 2018.

NOT 18 Kundfordringar och övriga fordringar

MSEK	2019	2018
Kundfordringar	1 582	1 630
Övriga kortfristiga fordringar	86	21
Elcertifikat	50	61
Övriga förutbetalade kostnader och upplupna intäkter	353	393
Totalt	2 071	2 105

Åldersanalys av kundfordringar

MSEK	2019		2018	
	Netto kundfordringar	Förväntad kreditförlust (ECL)	Netto kundfordringar	Förväntad kreditförlust (ECL)
Ej förfallna	1 581	1	1 622	1
Förfallna 1-90 dagar	1	0	8	0
Förfallna 91-180 dagar	0	0	0	0
Förfallna mer än 181 dagar	0	0	0	0
Totalt	1 582	1	1 630	1

Det verkliga värdet på kundfordringar och övriga fordringar, exklusive interimfordringar bedöms överensstämma med ovan redovisat värde.

18.1 Kundfordringar

Nedskrivningar av fakturerade kundfordringar sker med en modell för förväntad kreditförlust (ECL) enligt IFRS9. Nedskrivningsbelopp som redovisats i resultaträkningen var -1 MSEK (-1) och reservbeloppets IB och UB ligger i stort sett på samma nivå.

Koncernen hade inte erhållit några bankgarantier som säkerhet för kundfordringar år 2019 (0).

För ytterligare information om hantering av kreditrisker se not 3.2.4

NOT 19 Likvida medel

MSEK	2019	2018
Kassa och bank	2	152
Totalt	2	152

Koncernen har ett koncernkontosystem genom Nordea. Till koncernkontot har anslutits en kontokredit på 150 MSEK. Tillgodohavanden på balansdagen redovisas under Likvida medel medan ett utnyttjande av krediten redovisas under

Övriga kortfristiga räntebärande skulder. Utnyttjandet av krediten var på balansdagen 75 MSEK (130). Utöver koncernkontot i Nordea finns ett fåtal fristående bankkonton såväl i Nordea som i andra affärsbanker.

NOT 20 Aktiekapital

MSEK	2019		2018	
	Antal aktier	Aktiekapital	Antal aktier	Aktiekapital
Registrerade aktier den 1 januari	18 020	2	18 020	2
Registrerade aktier den 31 december	18 020	2	18 020	2
Aktierna utgörs av:				
Utgivna stamaktier, röstvärde 1	18 020		18 020	

Fortum Sverige AB och Stockholms Stadshus AB innehar precis hälften var av aktiekapitalet och röstandelarna i bolaget.

NOT 21 Innehav utan bestämmande inflytande

Brista 2 bolagen samägs med Sollentuna Energi och Miljö AB som har en 15%-ig andel i båda bolagen. Tabellen visar minoritetens andel av Eget Kapital på balansdagen.

MSEK		2019	2018
Brista 2 KB	Sverige	5	2
Brista 2 AB	Sverige	0	0
Summa innehav utan bestämmande inflytande		5	2

NOT 22 Räntebärande skulder

MSEK	2019	2018
Obligationslån	6 495	5 496
Lån från kreditinstitut	3 049	3 605
Leasingskulder	537	
Övriga långfristiga räntebärande skulder	184	155
Summa långfristiga räntebärande skulder	10 266	9 256
Obligationslån	1 000	1 499
Kortfristig del av lån från kreditinstitut	557	532
Kortfristig del av övriga långfristiga räntebärande skulder	18	62
Leasingskulder	30	
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	725	430
Summa kortfristiga räntebärande skulder	2 329	2 523
Summa räntebärande skulder	12 595	11 779

Den 31 december uppgick externa outnyttjade kreditfaciliteter till 3 225 MSEK (3 370), bestående av en checkräkningskredit samt en kreditfacilitet.

I september återbetalades obligationslån om 1 500 MSEK. Ramverket för gröna obligationer uppdaterades och nya 7-åriga, gröna obligationslån upptogs om 2 000 MSEK. Under året har även banklån amorterats med 532 MSEK. Kortsiktiga rörelsekapitalbehov har finansierats med checkkredit, penningmarknadslån och certifikatlån.

Koncernen hade den 31 december 2019 räntebärande skulder om sammanlagt 12 595 MSEK (11 779). Räntebärande nettoskuld uppgick till 12 593 MSEK (11 627). Den 31 december 2019 var den genomsnittliga löptiden på skuldportföljen 40,4 månader (39,9). Cirka 53 procent (56) av skuldportföljen var till rörlig ränta eller fasta räntelån som förföll inom den närmaste 12 månadersperioden. Den genomsnittliga räntesatsen på lån och räntederivat den 31 december 2019 var 1,22 procent (1,24). Vid årsskiftet uppgick externa outnyttjade krediter till 3 225 MSEK, bestående av en kontolimit i cash poolen samt en kreditfacilitet.

22.1 Räntebärande skulder exklusive leasingskulder

MSEK	Effektiv ränta, %	Redovisat värde 2019	Ränteomförhandling			Verkligt värde 2019	Redovisat värde 2018	Verkligt värde 2018
			Under 1 år	1-5 år	Över 5 år			
Obligationslån	1,2	6 495	2 300	1 497	2 698	6 593	5 496	5 580
Lån från Kreditinstitut	0,9	3 049	3 049			3 139	3 605	3 726
Långfristiga räntebärande skulder	3,3	184		183	2	200	155	175
Summa långfristiga räntebärande skulder	1,2	9 729	5 349	1 680	2 700	9 932	9 256	9 481
Kortfristiga räntebärande skulder	0,7	2 299	2 299	0	0	2 320	2 523	2 548
Summa kortfristiga räntebärande skulder	0,7	2 299	2 299			2 320	2 523	2 548
Summa räntebärande skulder¹⁾	1,1	12 028	7 649	1 680	2 700	12 251	11 779	12 029

¹⁾ Den genomsnittliga räntan på lån och räntederivat den 31 december 2019 var 1,22 procent (1,24).

Den räntebärande låneskulden exklusive leasingskulder ökade under 2019 till 12 028 MSEK (11 779). Mängden kortfristig finansiering minskade och uppgick i slutet av året till 2 299 MSEK (2 523).

Räntebärande skulder (exklusive leasing) som förfaller:

MSEK	2019
2020	2 299
2021	1 606
2022	2 170
2023	1 144
2024	661
2025 eller senare	4 148
Totalt	12 028

För mer information se not 3 Finansiell riskhantering.

22.2 Kompletterande information till Kassaflöde från Finansieringsverksamheten

MSEK	Ingående balans 1 januari 2019	Effekt Ingående balans IFRS 16	Kassaflödes- påverkande förändringar		Ej kassaflödespåverkande förändringar		Utgående balans 31 december 2019
			Periodisering av låne-kostnader	Omklassifi-ceringar	Periodisering av låne-kostnader	Omklassifi-ceringar	
Obligationslån	5 496		1 997	2	-1 000		6 495
Lån från kreditinstitut	3 605			2	-557		3 049
Leasingskulder		554			-17		537
Övriga långfristiga räntebärande skulder	155				29		184
Summa långfristiga räntebärande skulder	9 256	554	1 997	4	-1 545		10 266
Obligationslån	1 499		-1 499		1 000		1 000
Kortfristig del av lån från kreditinstitut	532		-532		557		557
Kortfristig del av övriga långfristiga räntebärande skulder	62		-15		-29		18
Leasingskulder		47	-34		17		30
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	430		295				725
Summa kortfristiga räntebärande skulder	2 523	47	-1 786	0	1 545		2 329
Summa räntebärande skulder	11 779	601	211	4	0		12 595

MSEK	Ingående balans 1 januari 2018	Kassaflödes- påverkande förändringar	Ej kassaflödespåverkande förändringar	Kassaflödes- påverkande förändringar		Utgående balans 31 december 2018
				Periodisering av låne-kostnader	Omklassifi-ceringar	
Obligationslån	6 235	756	4	-1 499		5 496
Lån från kreditinstitut	4 134		3	-532		3 605
Övriga långfristiga räntebärande skulder	174			-18		155
Summa långfristiga räntebärande skulder	10 543	756	7	-2 050		9 256
Obligationslån	252	-252		1 499		1 499
Kortfristig del av lån från kreditinstitut	241	-241		532		532
Kortfristig del av övriga långfristiga räntebärande skulder	62	-19		18		62
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	550	-121				430
Summa kortfristiga räntebärande skulder	1 105	-632	0	2 050		2 523
Summa räntebärande skulder	11 648	124	7	0		11 779

NOT 23 Uppskjuten skatt

Förändringar i uppskjutna skattefordringar och skulder under 2019

MSEK	1 jan 2019	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	31 dec 2019
Uppskjutna skattefordringar				
Derivatinstrument	63	-63		0
Pensionsförpliktelser	98	6	48	151
Övrigt	25	-20		4
Summa uppskjutna skattefordringar	186	-78	48	155
Kvittning mot uppskjutna skatteskulder				0
Netto uppskjutna skattefordringar	186	-78	48	155
Uppskjutna skatteskulder				
Byggnader och mark	88	-13		75
Maskiner och inventarier	3 109	-26		3 082
Derivatinstrument	92	-73	-1	19
Övrigt	26	-18		7
Summa uppskjutna skatteskulder	3 314	-130	-1	3 183
Kvittning mot uppskjuten skattefordran	-186	78	-48	-155
Netto uppskjutna skatteskulder	3 128	-52	-48	3 028

Förändringar uppskjutna skattefordringar och skulder under 2018

MSEK	1 jan 2018	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	31 dec 2018
Uppskjutna skattefordringar				
Derivatinstrument	31	53	-21	63
Pensionsförpliktelser	95	-1	4	98
Övrigt	21	4	0	25
Summa uppskjutna skattefordringar	147	56	-17	186
Kvittning mot uppskjutna skatteskulder				0
Netto uppskjutna skattefordringar	147	56	-17	186
Uppskjutna skatteskulder				
Byggnader och mark	96	-8		88
Maskiner och inventarier	3 205	-96		3 109
Derivatinstrument	29	63		92
Övrigt	26	0		26
Summa uppskjutna skatteskulder	3 356	-42	0	3 314
Kvittning mot uppskjuten skattefordran	-147	-56	17	-186
Netto uppskjutna skatteskulder	3 210	-98	17	3 129

NOT 24 Övriga avsättningar

MSEK	2019			2018		
	Miljöskuld	Övrigt	Summa	Miljöskuld	Övrigt	Summa
1 januari	80	0	81	79	0	79
Avsättningar för perioden		5	5	2	0	2
Utnyttjat under året	-14	-2	-16	-1		-1
31 december	66	3	69	80	0	81
Varav kortfristiga avsättningar		5	5		0	0
Varav långfristiga avsättningar	66	-2	64	80	0	80

Miljöskuld innefattar återställande av miljö. Övrigt avser rivning av byggnader och konstruktioner på förorenad mark. Huvuddelen av avsättningen beräknas användas inom tio år.

NOT 25 Pensionsförpliktelser

Samtliga anställda omfattas av kollektivavtal och företagets pensionsåtaganden omfattar både premiebestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. Anställda födda 1978 eller tidigare omfattas av ITP 2 som är förmånsbestämd, anställda födda 1979 eller senare omfattas av ITP 1 som är premiebestämd. Ålderspensionen i ITP 2 tryggas via Fortum gemensam pensionsstiftelse.

Utöver ITP 2 har koncernen två pensionsplaner för alternativ ITP. Birkaplanen, som är förmånsbestämd samt "Över 10" planen som är premiebestämd. Den förmånsbestämda Birkaplanen är försäkrad i Skandia. I "Över 10" finns två försäkringsgivare, Skandia och AMF. Båda Birkaplanen och "Över 10" plan är stängda för nyteckning.

För medarbetare i koncernen tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt uttalande från Rådet för finansiell rapportering UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Familjepensionen inom ITP2 som tryggas genom försäkring i Alecta redovisas dock, för koncernens räkning, som en premiebestämd plan i enlighet med IAS 19.

Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad

återstående tjänstgöringstid. Förväntade premier nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar, dvs. familjepensionen, som är tecknade i Alecta uppgår till 3 MSEK.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtaganden beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2019 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 procent (142).

Totalt 490 (520) av koncernens anställda omfattas av förmånsbestämda planer som tillhandahåller pensionsförmåner. Pensioner eller liknande förmåner har utgått till sammanlagt 1 091 (1 402) personer. Kostnader som redovisas i resultaträkningen avseende förmånsbestämda pensioner uppgick till 43 MSEK (38). Kostnader som utöver dessa ingår i totalresultatet (värdeförändring av nettopensionsförpliktelser) uppgår till 231 MSEK (46).

Belopp som redovisas i resultaträkningen

MSEK	2019	2018
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-30	-27
Reduceringar	-1	
Summa poster som redovisas som ersättningar till anställda	-31	-27
Netto Ränteintäkter/Räntekostnader	-12	-11
Total belopp som redovisas i resultaträkningen hänförligt till pensioner	-43	-38

Belopp som redovisas i balansräkningen

MSEK	2019	2018
Nuvärdet av fonderade förpliktelser inklusive särskild löneskatt	1 436	1 160
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-661	-642
Underskott (+) / överskott (-) i fonderade planer	775	518
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser		
Nettotillgångar (-) / nettoskulder (+) i balansräkningen	775	518
Förmånsbestämda balansförda tillgångar		
Förmånsbestämda förpliktelser	775	518

Avgifter till planer för ersättningar efter avslutad anställning förväntas för räkenskapsåret 2020 uppgå till 8 MSEK. Kostnader för premiebestämda pensioner som redovisats i resultaträkningen uppgår till -41 MSEK (-36)

Förändringar i nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser

MSEK	2019	2018
1 januari	1 160	1 097
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	30	27
Räntekostnader	27	26
Aktuariella vinster/förluster till följd av förändrade finansiella antaganden	253	39
Regleringar	-3	
Utbetalda ersättningar från planen	-30	-30
31 december	1 436	1 160

Förändringar i verkligt värde på förvaltningstillgångar

MSEK	2019	2018
1 januari	642	650
Ränteintäkter	15	15
Aktuariella vinster/förluster på förvaltningstillgången	21	-7
Regleringar	-4	
Uttag	-21	-23
Insättning	7	7
31 december	661	642

Verkligt värde på förvaltningstillgångar

MSEK	2019	2018
Eget kapitalinstrument	172	148
Räntebärande värdepapper	421	438
Likvida medel och andra likvida medel än kassa och bank	2	9
Fastigheter	49	33
Andra tillgångar	16	16
Summa	661	642

Per 31 december 2019 uppgick förvaltningstillgångarna till 661 MSEK (642) och motsvarande pensionsförpliktelser till 1 436 MSEK (1 160), vilket motsvarar en konsolideringsnivå om 46% (55%).

Övergripande risker

Stiftelsen är en separat enhet särskild från de bolag som fonderas. Koncernen har inget åtagande att göra ytterligare utbetalningar till pensionsstiftelsen för det underskott som föreligger. Dock, då tillgångarna är lägre än pensionsförpliktelsens värde beräknad enligt svenska redovisningsregler, betalar koncernen en högre försäkringskostnad till PRI.

Förändring i diskonteringsränta

Pensionsplanens skulder beräknas genom användning av en diskonteringsränta som utgår från statsobligationer med en likvärdig duration som pensionsförpliktelsen och företaget har därmed en risk hänförligt till utvecklingen av marknaden för statsobligationer. Om marknadsräntan ökar kommer skulden att minska och vice versa.

De viktigaste aktuariella antaganden som använts

	2019	2018
Diskonteringsränta, %	1,2	2,3
Framtida löneökningar, %	2,8	2,9
Framtida pensionsökningar, %	1,8	1,9
Inflationstakt, %	1,8	1,9

Planens skulder är beräknade genom användning av en diskonteringsränta som fastställs på grundval av marknadsräntan på förstklassiga obligationer med underliggande säkerhet, med en återstående löptid som är jämförbar med den förmånsbestämda pensionsförpliktelsens löptid. Koncernen har använt bostadsobligationer för fastställandet av diskonteringsräntan och har därmed en risk hänförlig till utvecklingen av marknaden för bostadsobligationer.

Risk hänförlig till använda antaganden

I de aktuariella beräkningarna används antaganden om framtida inflation och lönenivåer och livslängd. Skulle verkligt utfall skilja sig från de gjorda antagandena kan det leda till att skulden blir högre eller lägre.

När pensionsplanen har finansierats genom ett försäkringsbolag, har en specification av förvaltningstillgångarna inte varit tillgänglig. I dessa fall har det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna inkluderats i övriga tillgångar.

Antagande beträffande livslängd baseras på de antaganden som gjorts i den senaste dödlighetsundersökningen av Försäkringstekniska Forskningsnämnden och går under arbetsnamnet DUS14. Antagandena baseras på Makeham modellen. Förändringar i antagande om livslängd baseras på deras nya dödlighetstabeller. Dessa påverkas främst av ålder och kön. Dessa antaganden innebär följande genomsnittliga återstående levnadsår för en person som går i pension vid 65 års ålder.

	2019	2018
Män - 45 år	23	23
Kvinnor - 45 år	25	25
Män - 65 år	22	22
Kvinnor - 65 år	24	24

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen uppgår till 20,0 år.

Diskonteringsräntan, inflationstakten och lönetillväxttakten som används utgör de viktigaste antaganden som används vid beräkning av förmånsbestämda förpliktelser. Påverkan

av 0,5 procentenheter förändring i diskonteringsränta, inflationstakt eller lönetillväxttakt på den förmånsbestämda förpliktelsen den 31 december 2019, andra antaganden konstanta, presenteras i tabellen nedan.

Påverkan på förmånsbestämd förpliktelse av förändringar i antaganden, känslighetsanalys

Förändring av antagande	2019	2018
0.5% ökning av diskonteringsräntan	-10,4%	-10,7%
0.5% minskning av diskonteringsräntan	12,0%	10,0%
0.5% ökning av inflationstakten	9,7%	9,3%
0.5% minskning av inflationstakten	-8,6%	-8,3%
0.5% ökning av lönetillväxttakten	3,7%	3,3%
0.5% minskning av lönetillväxttakten	-3,0%	-3,9%

NOT 26 Leverantörsskulder och övriga skulder

MSEK	2019	2018
Leverantörsskulder	637	1 033
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna personalkostnader	104	90
Upplupna räntekostnader	51	47
Elcertifikat	28	47
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	310	325
Övriga skulder		
Momsskulder	96	66
Energiskatter och punktskatter	74	59
Erhållna förskott och övriga skulder	71	18
Utsläppsrätter	34	38
Summa	1 404	1 723

Redovisat värde på leverantörsskulder och övriga skulder bedöms motsvara dessas verkliga värde.

NOT 27 Ställda säkerheter

MSEK	2019	2018
Ställda säkerheter	Inga	Inga

För mer information om eventualförpliktelser se not 30.

NOT 28 Leasing

Den nya redovisningsstandarden för leasing, IFRS 16, tillämpas från och med 1 januari 2019

Standarden ersätter tidigare standarder och tolkningsuttalanden om leasing och trädde i kraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare. Begreppen finansiell och operationell leasing har försvunnit. Istället redovisas en leasingskuld för leasingavtal i en nyttjanderättsmodell ("right-of-use asset"). Synsättet baseras på att en leasetagare har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod men också en skyldighet att betala för rättigheten. Tillgångar och skulder hänförliga till leasingavtal enligt IFRS 16 redovisas i balansräkningen.

Vid övergången den 1 januari 2019 ökade bolagets ingå-

ende balans för anläggningstillgångar och räntebärande skulder med 601 MSEK (enligt övergångsalternativ 2b). Merparten av de större avtalen avser markarrenden och tomträtter vilkas löptider och sannolikheter för förlängningar har bedömts med särskilt beaktande av livslängden på de anläggningar som är uppförda och långsiktigheten i verksamheten som bedrivs i dessa samt de särskilda kostnader ett avtalsupphörande därigenom skulle medföra för avtalsparterna.

Nyttjanderättstillgången ingår under rubriken Materiella anläggningstillgångar i balansräkningen, för upplysning om redovisat värde se not 16. Leasingskulden ingår under rubriken Räntebärande skulder, för upplysning om redovisat värde se Not 22.

Avstämning mellan framtida minimileaseavgifter för operationell leasing enligt IAS 17 per 31 december 2018 och leasingskuld enligt IFRS 16 per 1 januari 2019

Minimileaseavgift operationella leasingavtal 31 december 2018	MSEK	679
Anpassad bedömning av löptider på hyresavtal		375
Kategorisering av kontrakt enligt IFRS 16		-144
Diskonteringseffekt		-275
Övriga förändringar		-34
Summa		601

NOT 29 Investeringsåtaganden

MSEK	2019	2018
Fastigheter, maskiner och inventarier	615	612
Summa	615	612

Investeringsåtaganden är investeringar kontrakterade på balansdagen, men som ännu inte redovisas i de finansiella rapporterna. Investeringsåtaganden har ökat något jämfört med slutet av år 2019. Åtagandena avser främst investeringar i kraftvärmeanläggningar i Stockholm.

För mer information om investeringar, se Not 16 Materiella anläggningstillgångar

NOT 30 Eventualförpliktelser

MSEK	2019	2018
Garantiåtaganden, FPG/PRI	8	7
Ansvarsförbindelse såsom handelsbolagsdelägare i Brista 2 KB	706	706
Summa	713	713

NOT 31 Rättsliga åtgärder och myndighetsförfaranden

Myndigheter

Det föreligger osäkerhet kring tolkningen av bestämmelserna i Lag (1994:1776) om skatt på energi avseende skattskyldighet för Fortum Vindvärme AB. Skatteverket har efter omprövning beslutat att påföra Fortum Vindvärme ytterligare energiskatt på el om ca 60 MSEK avseende år 2015 och 2016. Bolaget anser emellertid att Fortum Vindvärme inte är skattskyldigt i enlighet med Skatteverkets beslut.

Bolagets inställning, vilken delas av externa jurister och skatterådgivare som har analyserat frågan, grundar sig i huvudsak på att omprövningsbeslutet avser el som Fortum Vindvärme AB självt förbrukat och alltså inte yrkesmässigt levererat. Fortum Vindvärme överklagade mot den bakgrunden Skatteverkets beslut till förvaltningsrätten, som dock avslog överklagandet genom dom den 17 juni 2019. Bolaget har överklagat domen till kammarrätten.

NOT 32 Transaktioner med närstående

Ägare

Fortum Sverige AB och Stockholms Stadshus AB äger hälften var av aktiekapitalet och röstandelarna i Stockholm Exergi Holding AB (publ).

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 4 procent (4) av inköpen och 4 procent (3) av försäljningen företag inom Fortumkoncernen. Inköp och försäljning till/från bolag inom Fortumkoncernen sker på marknadsmässiga villkor.

Försäljningen till Fortumkoncernen uppgick till 304 MSEK (197). Inköp av tjänster från Fortumkoncernen uppgick till 148 MSEK (152).

Per den 31 december uppgick koncernens kortfristiga fordringar på företag inom Fortumkoncernen till 118 MSEK (186). Kortfristiga skulder uppgick till 24 MSEK (137). Kort- och långfristiga fordringar avseende derivat uppgick till 107 MSEK (183), medan kort- och långfristiga derivat skulder uppgick till 43 MSEK (85).

Stockholm Exergi har även transaktioner med bolag som ägs av Stockholms Stad och förvaltningar inom Stockholms stad. Dessa sker på samma villkor som för övriga externa kunder. Av årets omsättning avser 12 procent (13) bolag och förvaltningar inom Stockholms stad.

forts.

Aggregerad balans avseende utestående fordringar på bolag och förvaltningar inom Stockholms Stad uppgår till 120 MSEK (127).

Styrelse och koncernledning

Nyckelpersonerna i koncernen består av styrelsen samt medlemmar i koncernens ledningsgrupp. Koncernen har inte varit inblandad i några väsentliga transaktioner med medlemmar i styrelsen eller ledningsgruppen. Inga lån finns för någon medlem av styrelsen eller ledningsgruppen per den 31 december 2019.

Se Not 10 Ersättningar till anställda för ytterligare information om styrelsen och Stockholm Exergi ledningsgrupps ersättningar och aktieinnehav.

Pensionsstiftelse

Fortums pensionsstiftelse i Sverige är en fristående juridisk person som förvaltar pensionstillgångar i syfte att trygga Stockholm Exergis förmånsbestämda pensionsförpliktelser. För ytterligare information om stiftelsen se not 25 Pensionsförpliktelser.

NOT 33 Händelser efter balansdagen

Stockholm Exergi levererar värme, kyla och el till stockholmregionen och är därmed en samhällsviktig verksamhet. Det ligger i vårt verksamhetsansvar att säkerställa leveranserna till våra kunder och därför har vi planer och rutiner för att kunna säkra verksamheten i olika typer av kritiska scenarier. Det allvarliga läge som världen genom Covid-19 smittans spridning under första kvartalet 2020 hamnat i – en pandemi – är ett sådant scenario.

Vi har aktiverat våra beredskapsplaner och vidtagit en rad kortsiktiga åtgärder för att säkra att driften av våra anläggningar, och därmed leveranserna till kund, kan fortskrida även vid ett större bortfall av personal. Parallellt pågår ett mer långsiktigt arbete i nära dialog med våra leverantörer som syftar till att kritiska anläggningsrevisioner kan genomföras samt bränsleleveranser för kommande säsong

kan säkras. Vi har också en nära kontakt med våra kunder för att skapa beredskap att kunna vidta riktade åtgärder för olika kundgrupper beroende på hur de drabbas ekonomiskt av Covid-19. Vi redovisar löpande våra åtgärder och planer till bland annat Energimyndigheten som har en samlad nationell bild av beredskapen inom vår bransch.

Vår nuvarande bedömning är att de ekonomiska konsekvenserna av smittspridningen på kort och medellång sikt för Stockholm Exergi är begränsade och att den finansiella ställningen är fortsatt god. På längre sikt kan emellertid konsekvenserna bli större ifall samhället hamnar i en djup recession med väsentligt lägre ekonomisk aktivitet under lång tid som leder till långdragna störningar på de finansiella marknaderna samt stora ekonomiska problem för såväl kunder som leverantörer.

NOT 34 Koncernens sammansättning, 31 december 2019

TSEK

Företagsnamn	Org nr	Säte	Antal andelar / andel i %	Eget kapital / Årets resultat	Bokfört värde i respektive moderbolag
Stockholm Exergi AB	556016-9095	Stockholm	32 199 970 / 100	6 462 002 / 8 563	11 888 000
Fortum Vindvärme AB	556915-3686	Stockholm	100 000 / 100	5 984 / 91	100
Stockholm Exergi Tunnlar AB	556981-9187	Stockholm	100 000 / 100	13 632 / 12 387	1 645 866
Brista 2 Kommanditbolag	969720-4254		- / 85	-632 603/ 48 845	-632 603
Brista 2 AB	556829-4564	Stockholm	85 000 / 85	102 / 0	85
Brista Spårterminal AB	556871-5436	Stockholm	50 000 / 100	945 / 1	900
Hässelbystrand Fastighet AB	559139-6451	Stockholm	50 000 / 100	50 / 0	50
Stockholm Exergi Materialåtervinning AB	559187-3244	Stockholm	50 000 / 100	53 / 3	50

För Brista 2 KB redovisas koncernmässigt värde under rubriken för Bokfört värde.

Moderbolaget

NOT 35 Ersättningar till revisorerna

Revisionsarvode för moderbolaget har fakturerats dotterbolaget Stockholm Exergi AB.

NOT 36 Ersättningar till anställda

Moderföretaget har inga anställda och inga löner och ersättningar har således belastat moderföretaget.

Könsfördelning i moderbolaget

	2019		2018	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	10	7	10	7
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	1	1	1	1
Koncernen totalt	11	8	11	8

NOT 37 Finansiella intäkter och kostnader

MSEK	2019	2018
Ränteintäkter		
Ränteintäkter koncernföretag	12	10
Totalt	12	10
Räntekostnader		
Räntekostnader externa skulder	-148	-142
Övriga finansiella kostnader	-9	-7
Totalt	-158	-149
Finansiella intäkter och kostnader - netto	-146	-139

NOT 38 Inkomstskatt

MSEK	2019	2018
Aktuell skatt på årets resultat	-153	-140
Total aktuell skatt	-153	-140
Summa inkomstskatt	-153	-140

Inkomstskattesatser

Tabellen nedan förklarar skillnaden mellan den teoretiska antagna skattesatsen i Sverige jämfört med skattesatsen i resultaträkningen

MSEK	2019	%	2018	%
Resultat före skatt	714		634	
Skatt som beräknats enligt gällande skattesats för moderföretaget 22%	-153	21,4%	-140	22,0%
Skattekostnad	-153	21,4%	-140	22,0%

NOT 39 Andelar i koncernföretag

MSEK	2019	2018
Ingående anskaffningsvärden	11 888	11 888
Utgående redovisat värde	11 888	11 888

Moderbolagets innehav av andelar i koncernföretag

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Kapitalandel	Eget kapital /årets resultat	Bokfört värde
Stockholm Exergi AB	556016-9095	Stockholm	32 199 970	100	6 462 / 9	11 888
Total						11 888

Ägarandelen av kapitalet avses, vilket överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

NOT 40 Fordringar hos koncernföretag

MSEK	2019	2018
Långfristiga fordringar hos koncernföretag		
Vid årets början	3 734	3 734
Redovisat värde vid årets slut	3 734	3 734

Alla långfristiga fordringar förfaller mer än 5 år efter balansdagen. Inga reserveringar för förväntade kreditförluster har gjorts då inga andra finansiella fordringar finns än lån till koncernföretag.

NOT 41 Räntebärande skulder

MSEK	2019	2018
Obligationslån	6 495	5 496
Lån från kreditinstitut	3 049	3 605
Summa långfristiga räntebärande skulder	9 544	9 101
Obligationslån	1 000	1 499
Kortfristig del av långfristiga lån från kreditinstitut	557	532
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	725	430
Summa kortfristiga räntebärande skulder	2 282	2 461
Summa räntebärande skulder	11 826	11 562

De långfristiga obligationslånen förfaller med 3 900 MSEK mellan 1-5 år och 3 595 MSEK efter 5 år från balansdagen.

Långfristig del av lån från kreditinstitut förfaller med 3 307 MSEK mellan 1-5 år och 552 MSEK efter 5 år från balansdagen.

Moderbolaget har ett koncernkontosystem i Nordea med en kredit på 150 MSEK. Externt koncernkontosaldo mot banken redovisas som likvida medel vid positivt saldo eller kortfristig räntebärande skuld vid negativt saldo. 2019 var saldot -75 MSEK (-130).

Checkräkningskredit

MSEK	2019	2018
Beviljad kreditlimit	150	500
Outnyttjad del	-75	-370
Utnyttjat kreditbelopp	75	130

NOT 42 Likvida medel

MSEK	2019	2018
Kassa och bank	1	150
Likvida medel totalt	1	150

NOT 43 Derivatinstrument

MSEK	Nominellt belopp Återstående löptid		Totalt
	1-5 år	Över 5 år	
Räntederivat per 2019-12-31	1 850		1 850
Räntederivat per 2018-12-31	2 100	917	3 017

NOT 44 Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel jämte årets resultat i moderbolaget, 4 862 694 291 SEK, disponeras enligt följande:

Förslag till resultatdisposition SEK

Utdelning	850 000 000
Balanseras i ny räkning	4 012 694 291
Summa	4 862 694 291

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Utdelning till aktieägarna kommer att – under förutsättning att årsstämman godkänner förslaget – lämnas med 345 MSEK i enlighet med fastställd utdelningspolicy (se också Not 4) samt en engångsutdelning om 505 MSEK, sammanlagt 850 MSEK. Utdelningen kommer att utbetalas under 2020.

Moderbolagets soliditet uppgår till 33 procent och koncernens soliditet uppgår till 40 procent. Efter en sammanlagd

utdelning om 850 MSEK skulle moderbolagets soliditet uppgå till 28 procent och koncernens soliditet till 37 procent. Denna soliditet bedöms som betryggande. Likviditeten i bolaget bedöms kunna upprätthållas på en likaledes betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, och inte heller hindrar bolaget från att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st (försiktighetsregeln).

Styrelsens intygande

Vd och styrelsens undertecknande.

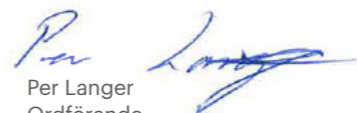
Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår nedan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 mars 2020.

Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 23 april 2020. Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande översikt av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat, samt föreskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 20 mars 2020

Anders Egelrud
Vd

Per Langer
Ordförande

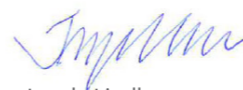
Alexandra Grimfors
Vice ordförande

Fredrik Adolfsson
Styrelseledamot

Ola Hökstrand
Styrelseledamot

Ingela Lindh
Styrelseledamot

Hanna Masala
Styrelseledamot

Andreas Tiedtke
Styrelseledamot

Rikard Hjorth Warlenius
Styrelseledamot

Elia Elia
Arbetsagarrepresentant

Mehrdad Keshtkar
Arbetsagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 mars 2020

Deloitte AB

Daniel Wassberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Stockholm Exergi Holding AB (publ)
organisationsnummer 556040-6034

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Stockholm Exergi Holding AB (publ) för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 77-131 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och

koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av materiella anläggningstillgångar

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår per den 31 december 2019 till 26 418 Mkr, vilket motsvarar cirka 89 procent av koncernens totala tillgångar. Tillgångarna består främst av fjärrvärmeanläggningar och maskiner, överföringsledningar, tunnlar och fjärrvärmenät vilka redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. De enskilda tillgångarnas redovisade värde bedöms vid varje balansdag genom att fastställa återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet fastställs genom att diskontera framtida kassaflöden och bygger på bedömningar och antaganden om bland annat förändringar i priset på bränsle, politiska förändringar kopplade till energiskatter. Dessa bedömningar kan ha betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning och värderingen av dessa tillgångar är därför av särskild betydelse för vår revision.

För ytterligare information hänvisas till koncernens redovisningsprinciper i not 1, not 2 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål och not 16 i årsredovisningen.

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till dessa:

- Vi har granskat och bedömt bolagets rutiner för att fastställa återvinningsvärdet för materiella anläggningstillgångar.
- Vi har tagit del av bolagets beräkningar av nyttjandevärdet och utvärderat väsentliga tillämpade antagandena, i synnerhet vad gäller antaganden om rörelseresultat och diskonteringsränta.
- Vi har granskat beräkningar i värderingsmodellen för att säkerställa att dessa är fullständiga och korrekta.

Finansiering

Koncernens affärsmodell innebär höga krav på tillgång till finansiering. Verksamheten är kapitalintensiv och tillgång till finansiering är därför av särskild betydelse för vår revision. Räntebärande skulder per den 31 december 2019 uppgick till 12 595 Mkr, varav cirka 60 procent utgör obligationsfinansiering under bolagets Medium Term Note-program, noterade på Nasdaq Stockholm.

För ytterligare information hänvisas till koncernens redovis-

ningsprinciper i not 1, not 3 Finansiell riskhantering och not 22 Räntebärande skulder i årsredovisningen.

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till dessa:

- Vi har granskat och bedömt bolagets rutiner för upptagande och redovisning av räntebärande skulder.
- Vi har som en del av vår revision i samband med granskning av årsredovisningen säkerställt korrekt klassificering samt uppfyllnad av relevanta upplysningskrav enligt IFRS kopplat till finansieringen.
- Vid genomförandet av granskningsåtgärderna har våra specialister inom finansiella instrument medverkat.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-60, 66-76 och sidorna 135-150. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Stockholm Exergi Holding AB (publ) för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras

på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Deloitte AB, utsågs till Stockholm Exergi Holding AB (publ)s revisor av bolagsstämman 2017-04-21 och har varit bolagets revisor sedan 2006-03-30.

Stockholm den 23 mars 2020

Deloitte AB

Daniel Wassberg
Auktoriserad revisor

Definitioner och avstämningar av alternativa nyckeltal

Stockholm Exergi använder sig av alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, eller APM). Nyckeltalen som presenteras nedan är inte i enlighet med IFRS men anses underlätta för intressenter att analysera resultat och inansuell ställning.

Nyckeltal	Definition	Motivering
EBITDA	Rörelseresultat före avskrivningar	Speglar huvudsakligt, kassagenererande resultat från rörelsen och kan sättas i relation till bland annat bolagets skuldsättning
Operativt resultat	Resultat innan reavinst/rea förluster på anläggningstillgångar, resultat effekter från IFRS-justeringar, finansiella poster och skatt	Resultatmålet används för att analysera bolagets intjäning hänfört till den rent operativa verksamheten
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder minskat med likvida medel	Måttet beskriver den totala nettoskuldsättningen och används tillsammans med EBITDA för att spegla viss aspekt av finansiell risk
Sysselsatt kapital	Summan av eget kapital och räntebärande skulder	Nyckeltalet är viktigt då det visar hur stor andel av bolagets tillgångar som är finansierat av ägare eller långgivare
Soliditet	Eget kapital genom balansomslutning räntebärande skulder	Måttet visar den långsiktiga betalningsförmågan i bolaget
Rörelsekapital	Varulager och operativa tillgångar minskat med operativa skulder	Måttet visar kortsiktigt kapitalbehov i bolaget
Avkastning eget kapital	Periodens resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital	Nyckeltalet visar vilken avkastning som ges på ägarnas investerade kapital
Avkastning sysselsatt kapital	Rörelseresultat ökat med ränteintäkter dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital	Visar avkastningen på det kapital som finansierats av ägare eller långgivare
Skuldsättningsgrad	Långfristiga och kortfristiga skulder genom eget kapital	Måttet visar en aspekt av bolagets finansiella risk (räntekänslighet)

	2019	2018	2017	2016	2015
EBITDA					
Rörelseresultat ¹⁾	737	1 381	1 702	1 607	1 547
Avskrivningar	2 098	1 419	1 342	1 185	1 189
EBITDA	2 835	2 800	3 043	2 792	2 736
Nettolåneskuld					
Långfristiga räntebärande skulder	10 266	9 256	10 543	10 551	11 462
Kortfristiga räntebärande skulder	2 329	2 523	1 105	1 562	1 334
Likvida medel	-2	-152	-149	-123	-1
Nettolåneskuld	12 593	11 627	11 500	11 991	12 795
Sysselsatt kapital					
Eget kapital	11 762	12 355	11 969	11 236	10 430
Räntebärande skulder	12 595	11 779	11 648	12 114	12 796
Sysselsatt kapital	24 357	24 134	23 617	23 349	23 226
Soliditet					
Eget kapital	11 762	12 355	11 969	11 236	10 430
Balansomslutning	29 740	29 673	28 618	28 298	28 350
Soliditet %	40	42	42	40	37
Rörelsekapital					
Operativa tillgångar					
Varulager	1 010	798	702	691	969
Derivatinstrument (del ej klassad för säkringsredovisning)	25	75	23	0	5
Kundfordringar	1 582	1 630	1 463	1 438	1 363
Övriga fordringar	424	475	277	314	329
Summa operativa tillgångar	3 041	2 977	2 466	2 443	2 667
Operativa skulder					
Övriga långfristiga skulder	-61	-3	-8	-14	-17
Derivatinstrument (del ej klassad för säkringsredovisning)	0	-1	2	-24	-24
Leverantörsskulder	-637	-1 033	-544	-570	-819
Övriga skulder (minskade med upplupen räntekostnad)	-717	-643	-554	-653	-540
Summa operativa skulder	-1 415	-1 680	-1 105	-1 261	-1 401
Rörelsekapital	1 626	1 298	1 361	1 182	1 266
Avkastning eget kapital					
Eget kapital IB	12 355	11 969	11 236	10 430	10 064
Eget kapital UB	11 762	12 355	11 969	11 236	10 430
Genomsnittligt eget kapital	12 059	12 162	11 603	10 833	10 247
Periodens resultat	433	1 164	1 203	1 171	788
Avkastning eget kapital %	3,6	9,6	10,4	10,8	7,7
Avkastning sysselsatt kapital					
Sysselsatt kapital IB ²⁾	24 735	23 617	23 349	23 226	21 947
Sysselsatt kapital UB	24 357	24 134	23 617	23 349	23 226
Genomsnittligt sysselsatt kapital	24 546	23 875	23 483	23 288	22 587
Rörelseresultat ¹⁾	737	1 381	1 702	1 607	1 547
Ränteintäkter	1	1	1	2	2
Avkastning sysselsatt kapital %	3,0	5,8	7,2	6,9	6,9
Skuldsättningsgrad					
Långfristiga skulder	14 169	13 039	14 380	14 219	15 113
Kortfristiga skulder	3 809	4 279	2 269	2 844	2 807
Summa skulder	17 978	17 317	16 649	17 063	17 920
Eget kapital	11 762	12 355	11 969	11 236	10 430
Skuldsättningsgrad ggr	1,5	1,4	1,4	1,5	1,7

¹⁾ Rörelseresultatet 2019 är belastat av en nedskrivning om -582 MSEK pga beslutad stängning av kraftvärmeverk 6 i Värtaverket.

²⁾ Ingående balans 2019 är justerad med +601 MSEK avseende ändrad redovisningsprincip för leasing enligt IFRS 16

Rapportering hållbarhet (GRI)

Vi har valt att redovisa enligt GRI:s (Global Reporting Initiative) riktlinjer eftersom det bidrar till balans, transparens och jämförbarhet över tid i vår rapportering.

Vad vi redovisar finns angivet i GRI-index på nästa sida. I avsnittet Beräkningsprinciper beskriver vi övergripande hur nyckeltal räknas fram och GRI-noter är till för den som är intresserad av mer detaljerad information om vissa av våra nyckeltal.

GRI-index

I GRI-index finns hänvisningar till de sidor i års- och hållbarhetsredovisningen där information om de olika GRI-upplysningarna återfinns. Varje upplysnings publikationsår framgår av parentesen bakom dess namn. I GRI-index finns också en hänvisning till var i redovisningen vi beskriver hållbarhet enligt årsredovisningslagens olika områden och på vilka sidor vårt arbete kopplat till FN:s hållbarhetsmål återges.

Efter den inledande delen med generella standardupplysningar är GRI-index och de särskilda standardupplysningarna grupperade enligt vår värdekedja i ordningen: Produktion och distribution, Kunder och samhälle, Samhällets restprodukter, Leverantörer samt Medarbetarna som gör det möjligt.

Områden som ska beskrivas enligt årsredovisningslagen anges i GRI-index med följande färgmarkeringar:

- Affärsmodell
- Risker och riskhantering
- Personal
- Mänskliga rättigheter
- Policy och mål
- Miljö
- Sociala förhållanden
- Antikorruption

Generella standardupplysningar

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Organisationsprofil	102-1 Organisationens namn (2016)	●		61
	102-2 Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster (2016)	●		28-32, 40
	102-3 Huvudkontorets lokalisering (2016)	●		61
	102-4 Verksamhetens lokalisering (2016)	●		4
	102-5 Ägarstruktur och bolagsform (2016)	● ●		61-62
	102-6 Marknader (2016)	●		4
	102-7 Organisationens storlek (2016)	●		4, 142
	102-8 Medarbetarstyrka (2016)*	●		142
	102-9 Leverantörskedja (2016)			10-11, 44-47, 49
	102-10 Väsentliga förändringar av organisation och leverantörskedja (2016)	●		Inga förändringar
	102-11 Försiktighetsprincipen (2016)	●		73-74
	102-12 Externa stadgar (2016)	●		143
	102-13 Medlemskap i sammanslutningar (2016)	●		143
	G4-EU2 Energitillagring, netto			26-27
	G4-EU5 Utsläppsrätter, CO ₂			143
Strategi	102-14 VD-ord (2016)			6-7
Risker och möjligheter	102-15 Risker och riskhantering (2016)	●		72-75
Etik och integritet	102-16 Värderingar och principer för uppförande (2016)	●	Mål 12.7 och 16.5	44-45, 49, 52, 66, 69, 70, 74
Styrning	102-18 Verksamhetsstyrning (2016)			56-64
Intressentdialog	102-40 Intressentgrupper (2016)	●		67, 144
	102-41 Kollektivavtal (2016)			66
	102-42 Identifiering och urval av intressenter (2016)			67
	102-43 Samverkan med intressenter (2016)			144
	102-44 Väsentliga frågor som framkommit (2016)			10-11, 21, 24, 35, 41, 49, 55

*Information utelämnad avseende extern arbetskraft som anlitas inom verksamheten.

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Redovisningsprofil	102-45 Inkluderade enheter (2016)			62, 126
	102-46 Definition av redovisningens innehåll och avgränsning (2016)			10-11, 67
	102-47 Väsentliga frågor (2016)	●		10-11
	102-48 Korrigeringar (2016)			144
	102-49 Väsentliga förändringar (2016)			144
	102-50 Redovisningsperiod (2016)			2
	102-51 Senaste redovisningen (2016)			2
	102-52 Redovisningscykel (2016)			2
	102-53 Kontaktperson innehåll i redovisningen (2016)			3
	102-54 Core eller Comprehensive (2016)			2
	102-55 GRI-index (2016)			137-140
	102-56 Extern granskning av redovisningen (2016)			2, 151

Skapat ekonomiskt värde

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)	● ●		10-11, 66
Skapat ekonomiskt värde	201-1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde (2016)	●		33

Produktion och distribution

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)	● ●		10-11, 21, 24, 66, 68
Utsläpp till luft och klimatpåverkan	302-1 Energianvändning inom organisationen (2016)	●		146
	305-1 Direkta utsläpp av växthusgaser (2016)	●		21, 147
	305-2 Utsläpp av växthusgaser från indirekt energianvändning (2016)	●		21, 147
	305-3 Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (2016)	●		21, 147
	305-4 Utsläppsintensitet (2016)	●		21, 148
	305-5 Utsläppsminskningar (2016)	●		18-19, 21
	G4-EU11 Produktionseffektivitet för termisk produktionsanläggning	●	Mål 7.3	145
G4-EU12 Förluster vid kraftöverföring och distribution	●	Mål 7.3	145	
305-7 Utsläpp av kväve- och svaveloxider samt andra betydande luftföroreningar (2016)	●		21, 148	
Avfall från verksamheten	306-2 Avfall uppdelat på fraktion och metod för hantering (2016)	●	Mål 12.5	20-21, 149
Störningar i närmiljö vid produktionsanläggningar och utsläpp till vatten	306-3 Betydande spill (2016)	●	Mål 6.3	20-21, 149

*Informationen i indikatorn är anpassad efter verksamheten och följer inte standardens krav.

Kunder och samhälle

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)			10-11, 35, 66, 69
Ansvarsfullt agerande utifrån Stockholm Exergis ställning på varmemarknaden	Egen upplysning			33, 35, 69
Erbjudande av hållbara produkter och tjänster	Egen upplysning		Mål 13.2 och mål 11.6	31-32, 35
Sysselsättning med fokus på grupper i utanförskap	413-1 Lokalt samhällsengagemang, utredning av påverkan och utvecklingsprogram (2016)		Mål 10.2 och mål 8.6	34-35

Samhällets restprodukter

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)			10-11, 41, 66, 68
Energiåtervinning	302-1 Energianvändning inom organisationen (2016)		Mål 11.6	41, 146

Leverantörer

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)			10-11, 49, 66, 69-70
Anti-korruption	205-1 Enheter som analyserats avseende korruptionsrisk (2016)			74
	205-2 Kommunikation och utbildning i policyer och rutiner för antikorruption (2016)		Mål 16.5	49, 74
	205-3 Korruptionsincidenter och hantering av dessa (2016)		Mål 16.5	145
Uttag av jordens resurser	301-1 Materialanvändning i vikt eller volym (2016)		Mål 15.2	42, 49, 145
Förnybara bränslen	304-2 Betydande påverkan på biologisk månfald (2016)*		Mål 15.2	49, 146
Hållbara inköp och investeringar	308-1 Nya leverantörer som granskats avseende miljö (2016)		Mål 12.7	45, 49
	414-1 Nya leverantörer som granskats avseende sociala frågor (2016)		Mål 12.7	45, 49
Transporter	305-2 Utsläpp av växthusgaser från indirekt energianvändning (2016)			48, 147

Medarbetarna som gör det möjligt

Område	Upplysning	Årsredovisningslagen	FN:s hållbarhetsmål	Hänvisningar
Hållbarhetsstyrning	103-1, 103-2, 103-3 Hållbarhetsstyrning (2016)			10-11, 55, 66, 70-71
Säker arbetsmiljö, friskvård och hälsa	403-8 Medarbetare som omfattas av arbetsmiljöledningssystem (2018)			66, 71
	403-9 Arbetsrelaterade skador (2018)		Mål 8.8	53, 55, 150
Mångfald	405-1 Mångfald i ledning och bland medarbetare (2016)		Mål 5.5 och mål 10.2	50, 55, 142
	405-2 Löneskillnader mellan män och kvinnor (2016)*		Mål 5.1	55, 150
	406-1 Diskrimineringsincidenter och hantering av dessa (2016)		Mål 5.1 och mål 5.2	52, 55

*Information utelämnad avseende löneskillnader per kön och befattningstyp.

Beräkningsprinciper

Upplysningarna om ekonomisk prestanda kommer från den reviderade finansiella redovisningen.

Upplysningarna om miljö omfattar anläggningar där Stockholm Exergi är den juridiska innehavaren av miljötillståndet eller räknas som verksamhetsutövare. Anläggningarnas data redovisas i sin helhet, även anläggningar där Stockholm Exergi är delägare.

Stockholm Exergi använder en databas för insamling av uppgifter om anläggningarnas bränsleförbrukning och produktion. Rapporteringen sker månadsvis och kan skilja sig från rapporteringen till EU-ETS. Platsorganisationen är ansvarig för rapportering och erforderliga beräkningar. Stockholm Exergis hållbarhetsenhet sammanställer och kvalitetssäkrar rapporterad data. Stockholm Exergis hållbarhetsenhet står även för vissa beräkningar, framförallt sådana som tas fram med hjälp av schabloner. Vid fastställande av utsläppsmängder för ämnen där det inte finns kontinuerlig mätning baseras beräkningarna på stickprov. Vid analyser av stickprov där analysresultatet är under rapporteringsgränsen används den halverade rapporteringsgränsen i beräkningen.

Stockholm Exergis förbrukning av tillsatser och kemikalier baseras på en summering av anläggningarnas totala förbrukningsmängd. Vid summeringen har ingen hänsyn tagits till variationer av koncentration eller volym.

Från 2017 beräknas omvandling till koldioxid-ekvivalenter för metan, lustgas och köldmedier i enlighet med IPCC AR5.

Stockholm Exergis direkta koldioxidutsläpp omfattas av EU:s handel med utsläppsrätter och verifieras årligen av externa, ackrediterade kontrollörer. Beräkning av koldioxidutsläppen sker enligt respektive anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser redovisas enligt Greenhouse Gas Protocol. Beräkningar av transporter baseras på underlag om bränsle-, ask-, avfall- och kemikalievolymer med tillhörande genomsnittliga transportsträckor och typ av fordon samt utsläppsfaktorer från Nätverket för transporter och miljön (NTM).

Vid beräkning av hur många lägenheter som värmeproduktionen räcker till används Energi-myndighetens genomsnittliga energianvändning för uppvärmning och varmvatten i flerbostadshus.

För nyckeltalet växthusgasutsläpp per producerad kilowattimme fjärrvärme avses Stockholm Exergis totala fjärrvärmereleverans inklusive produktions-samverkan men utan allokering enligt specifika avtal. Utsläppen beräknas utifrån tillförd energi och Värmemarknadskommittens utsläppsfaktorer.

I nyckeltalet andel biobränsle från källor som verifierats av tredje part (%) ingår bränsle certifierat enligt Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC).

Nyckeltalet andelen förgranskade leverantörer av varor och tjänster (%) beräknas på den betydande inköpsvolymen då endast betydande leverantörer omfattas av granskningen.

Stockholm Exergi använder Fortumkoncernens system för uppgifter om medarbetare. Övriga sociala data samlas in via andra rapporteringssystem.

Stockholm Exergi följer indikatorerna LWIF (lost workday injury frequency) och TRIF (total recordable injuries) fördelat på egna respektive andras anställda. I uppföljningen för egna medarbetare inkluderas även externt inhyrd arbetskraft som ersätter tjänst- och föräldradedighet samt vakanser. Antal timmar för extern arbetskraft samt entreprenörer beräknas utifrån fakturerade belopp. Antalet sjukdagar med anledning av olycksfall sammanställs utifrån uppgifter från den drabbade eller dess arbetsgivare.

GRI-noter

GRI 102-7, GRI 102-8 och GRI 405-1 Medarbetarstyrka

Medarbetare per anställningsform kön (antal)	Kvinnor	Män	Totalt
Fast anställda	145	579	724
- Varav heltid	142	565	707
- Varav deltid	3	14	17
Visstidsanställda	6	13	19
Totalt	151	592	743

Chefer och medarbetare enligt ålder och kön (antal)	Kvinnor	Män	Totalt
< 30	20	82	102
- Varav chefer	0	0	0
30-50	88	269	357
- Varav chefer	17	39	56
> 50	43	241	284
- Varav chefer	5	34	39

Fördelning kvinnor och män	Kvinnor	Män
Samtliga medarbetare	20%	80%
Chefer	23%	77%

Hälsa	Kvinnor	Män	Totalt
Sjukfrånvaro	3,7%	2,3%	2,6%

GRI 102-12 och GRI 102-13 Externa stadgar och Medlemskap

Stockholm Exergi ingår i en rad organisationer, där medlemskapet betraktas som strategiskt viktigt:

- **Avfall Sverige** Stockholm Exergi bidrar med betydande finansiering och ingår i arbetsgrupper bland annat för biologisk återvinning samt i undergrupper för energiåtervinning.
- **Energiforsk** Stockholm Exergi bidrar med betydande finansiering och är representerat i programstyrelser samt deltar i olika programråd om el och värmeproduktion.
- **Energiföretagen Sverige** Stockholm Exergi är representerat i olika råd och expertgrupper.
- **Energimyndigheten** Stockholm Exergi deltar i nätverk om energiforskning med koppling till bränsle, energisystemstudier och elcertifikat.
- **Energinätverk Sverige** Stockholm Exergi är representerat i styrelsen.
- **Hagainitiativet** Stockholm Exergi är representerat i styrelsen.
- **Prisdialogen** Stockholm Exergi är medlem sedan 2015.
- **Svebio** Stockholm Exergi är representerat i styrelsen.
- **Waste Reinery** Stockholm Exergi är representerat i styrelsen.
- **WWF Sweden Forest & Trade Network** Stockholm Exergi ingår i nätverkets svenska gren.
- **Värme och kraftföretagen** Stockholm Exergi är representerat i styrelsen samt olika arbetsgrupper.

Stockholm Exergi samverkar även med följande organisationer:

- Chalmers tekniska högskola
- KTH
- Kyl & Värmepumpföretagen
- Lean Forum
- Linköpings universitet
- Miljö och hållbarhetsrevisorer i Sverige
- Märstaåns Vattensamverkan
- NMC Nätverket för Hållbart Näringsliv
- SIS/TK 300 Förtillverkade fjärrvärmerör
- SIS/TK 301 Arbetsmiljöledningssystem
- SIS/TK 552 (EU/TC 251)
- SIS/TK 408 (CEN/TC 294)
- Svenskt Förgasningscentrum
- Swedish Green Building Council
- Sveriges lantbruksuniversitet
- Säkerhetskulturnätverket
- Återvinningsindustrierna

Stockholm Exergis certifieringar:

- FSC®: Stockholm Exergi är sedan 2015 certifierat enligt Forest Stewardship Councils standard för spårbarhet (Chain of Custody Standard), licenskod C126045.
- ISO 14001: Stockholm Exergis miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001 sedan 2001.
- OHSAS 18001: Stockholm Exergi är certifierade sedan 2011.
- ISO 9001 Stockholm Exergi är certifierade sedan 2018.

GRI G4-EU5 Tilldelning av utsläppsrätter

Systemet för handel med utsläppsrätter (EU ETS) har under lång tid dragits med ett överskott av utsläppsrätter, vilket har medfört låga prisnivåer. Under hösten 2017 har EU beslutat om ett antal åtgärder som sammantaget innebär en skärpning av systemet genom att tillgången på utsläppsrätter minskas, priset på utsläppsrätter har under 2018 och 2019 mer än dubbats från cirka 10 EUR per styck till cirka 25 EUR per styck. Produktion av fjärrvärme kommer även fortsättningsvis att berättiga till viss gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Stockholm Exergi är nettköpare av utsläppsrätter. På sikt kommer Stockholm Exergis behov av utsläppsrätter, i och med övergången till biobränslen, att minska.

Under 2019 tilldelades Stockholm Exergi 490 287 (596 092) ton utsläppsrätter. Tilldelningen motsvarade 76 (69) procent av det samlade behovet. Stockholm Exergis nettobehov av utsläppsrätter var 158 879 (264 182) ton (En utsläppsrätt motsvarar ett ton koldioxid).

GRI 102-40 GRI 102-43 Samverkan med intressenter

Intressentgrupp	Dialog
Ägare	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstämma • Styrelsemöten (6-8 årligen) • Operativa kontakter mellan koncernfunktioner inom Fortum och olika förvaltningar, nämnder m. m. i Stockholms stad (löpande)
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> • Informations- och dialogmöten • Kundpaneler • Informationsbrev • Workshops/seminarier • Öppet hus och kampanjer på stan • Mässor • Rådgivning (löpande) • Kundundersökningar (årligen)
Medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingssamtal (6 ggr per år) • Rapportering av incidenter och förbättringsförslag (löpande) • Information via intranät (löpande) • Dialog och handlingsplan om resultatet medarbetarundersökningen 2018 (löpande) • Riktad enkät för framtagning av medarbetarlöfte • Informationsmöte med ledningen fysiskt och video (kvartalsvis)
Samarbetspartners inom fjärrvärmeproduktion	<ul style="list-style-type: none"> • Möten (minst månadsvis)
Samarbetspartners inom Öppen Fjärrvärme	<ul style="list-style-type: none"> • Möten och telefonkontakt (löpande)
Leverantörer av varor, tjänster och bränslen	<ul style="list-style-type: none"> • Möten och avtalsförhandlingar (löpande) • Uppförandekodgranskningar
Politiska beslutsfattare och tjänstemän samt myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Samtal och möten (löpande)
Investerare, banker, bilaterala långgivare och ratinginstitut	<ul style="list-style-type: none"> • Investerare: Dialog via banker • Banker: Analys av Stockholm Exergi (årligen) samt Dialog och förhandlingar (löpande) • Bilaterala långgivare: Dialog och förhandlingar (löpande) • Ratinginstitut: Genomgång (årligen) samt kontakt (löpande)
Frivilligorganisationer och opinionsbildare	<ul style="list-style-type: none"> • Möten och intervjuer (vid behov) • Samarbeten och arbetsgruppträffar (löpande)
Boende nära produktionsanläggningar	<ul style="list-style-type: none"> • Digitala kanaler – webb, Facebook samt köpta annonser och redaktionella artiklar i lokalmedia (löpande) • Kundservice (vid frågor) • Anslag på föreningstavlor, byggskyltar, grävskyltar (vid behov) • Dialogmöten och samråd (vid behov) • Nyhetsbrev, portavisering (vid behov) • Stockholms stads kanaler (digitala nyhetsbrev för stadsdelar)
Akademi, forskning	<ul style="list-style-type: none"> • Möten och workshops (löpande)

GRI 102-48 och GRI 102-49 Korrigeringar och väsentliga förändringar

I beräkningarna av utsläpp från transporter hade långväga båttransporter av biobränsle till Värtaverket fallit bort för 2018. Detta är korrigerat.

Utsläpp av koldioxid från egen produktion 2018 har korrigerats efter slutlig verifiering enligt regelverket för handel med utsläppsrätter.

GRI 205-3 Korruptionsincidenter

Under året anmäldes ett fall av misstänkt korruption bland de egna medarbetarna. Efterföljande utredning har inte visat något brott mot reglerna om korruption, däremot

visade utredning att interna regelverk inte följts. Medarbetaren har därefter valt att sluta sin anställning på egen begäran.

GRI G4-EU11 och GRI G4-EU12 Produktionseffektivitet för termisk produktionsanläggning och förluster vid kraftöverföring och distribution av el och värme

Produkt	Tillfört (GWh) ¹⁾	Verkningsgrad (%)	Produktion (GWh)	Distributionsförlust (%)	Leverans (GWh)
El	1 870	84	1 568	- ²⁾	1 568
Värme	7 903	98	7 716	4	7 404 ³⁾
Totalt	9 772		9 284		

¹⁾ Proportionell allokering utifrån produktionen av el och värme.

²⁾ Stockholm Exergis leveranspunkt är kraftnätet och inte slutkunden. Distributionsförluster sker efter Stockholm Exergis leverans.

³⁾ Redovisad leverans omfattar bara värme som producerats av Stockholm Exergi.

Kyla betraktas inte som tillförd utan som bortförd energi. I Stockholm Exergis processer förs denna energi bort på flera sätt:

- Frikyla: Förflyttning av värme från fjärrkylanätet till sjövattnet. Elförbrukning endast för distribution av kyla.
- Spillkyla: Återvinning av överskottsvärme i fastigheter till fjärrvärmennätet. Elförbrukning endast för distribution av kyla.

- Värmepumpskyla: Kyla som produceras samtidigt som värme i en värmepump. Elförbrukning både för distribution och drift av kompressorn i värmepumpen.
- Kylmaskinskyla: Kylning utan att värmen återvinns. Elförbrukning både för distribution och drift av kompressorn i kylmaskinen.

Effektiviteten i en kylprocess beskrivs genom COP (coefficient of performance); förhållandet mellan producerad kyla och tillförd el. Under 2019 uppgick COP för fjärrkyla till 5,9 (5,8).

GRI 301-1 Materialanvändning

Insatsvaror i egen verksamhet	2018	2019
Förnybara eller återvunna bränslen		
- Avfallsbränslen (ton)	859 772	877 207
- Flytande biobränslen (Nm ³)	54 571	45 586
- Fasta biobränslen (ton)	1 115 064	1 155 659
- Biogas (Nm ³)	0	0
Fossila bränslen		
- Kol (ton)	187 074	111 883
- Fossil olja (Nm ³)	35 143	24 372
- Stadsgas (Nm ³)	0	0
Tillsatser och kemikalier (ton)	47 371	42 470

GRI 302-1 Direkt och indirekt energianvändning

Tillförd energi (GWh) till produktionsanläggningar per produkt	El	Värme	Kyla	Summa
Avfallsbränslen	938	1 719	0	2 657
Fasta biobränslen	1 745	1 660	0	3 405
Flytande biobränslen	14	422	0	436
Fossila oljor	103	142	0	245
Kol	433	372	0	805
El	179	807	70	1 056
Värmeenergi ur avloppsvatten	0	720	0	720
Värmeenergi ur sjövattnet	0	429	0	429
Värmeenergi från fjärrkyla	0	96	0	96
Värmeenergi från Öppen Fjärrvärme och datahallar	0	92	0	92
Frikyla	0	0	86	86
Produktionssamverkan ¹⁾	0	620	0	620
Totalt	3 412	7 079	156	10 647

¹⁾ Avser leverans till Stockholm Exergis fjärrvärmenät. Fördelningen mellan bränsleförbrukningen för värme och el är beräknad utifrån överenskommen allokeringsprincip i Värmemarknadskommittén.

Tillförd energi (GWh) till produktionsanläggningar per förnybart och icke förnybart bränsle	Förnybart (GWh)	Icke förnybart (GWh)	Totalt (GWh)
Avfallsbränslen	1 675	982	2 657
Fasta biobränslen	3 405	0	3 405
Flytande biobränslen	436	0	436
Fossila oljor	0	245	245
Kol	0	805	805
El	891	165	1 056
Värmeenergi från avloppsvatten	720	0	720
Värmeenergi från sjövattnet	429	0	429
Värmeenergi från fjärrkyla ¹⁾	96	0	96
Värmeenergi från Öppen Fjärrvärme och datahallar	92	0	92
Frikyla ²⁾	86	0	86
Produktionssamverkan	439	181	620
Totalt	8 269	2 378	10 647

¹⁾ Varav 28 GWh producerats genom Öppen Fjärrvärme

²⁾ Varav 5 GWh producerats genom Öppen Fjärrvärme.

GRI 304-2 Påverkan på biologisk mångfald

Stockholm Exergis produktion av fjärrvärme och fjärrkyla bedrivs i urbana miljöer. Bolaget mäter och minskar klimatpåverkande utsläpp. Eventuell påverkan på den biologiska mångfalden som en konsekvens av förändringar av verksamheten värderas i prövningar av bolagets miljötillstånd.

Bränsle utgör Stockholm Exergis mest signifikanta risk för påverkan på den biologiska mångfalden. Stockholm Exergi minskar denna risk genom att ställa miljökrav på

leverantörer av flytande och fasta biobränslen. Bränsle utgör Stockholm Exergis mest signifikanta risk för påverkan på den biologiska mångfalden. Stockholm Exergi minskar denna risk genom att ställa miljökrav på leverantörer av flytande och fasta biobränslen. De fasta skogsbränslen som Stockholm Exergi köper får inte innehålla träarter i CITES lista över skyddsvärda arter och kommer från kontrollerad eller certifierad skogsbruk. Detta krav ingår i avtal med leverantörer.

GRI 305-1, GRI 305-2 och GRI 305-3

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser

Stockholm Exergi upprättar sedan flera år ett klimatbokslut i enlighet med metodiken i Greenhouse Gas Protocol. Stockholm Exergis egna direkta utsläpp motsvarar scope 1.

De lokala utsläppen av växthusgaser orsakas framförallt av Stockholm Exergis energiproduktion. Produktionen sker delvis med kol. Kol står för cirka 8 (14) procent av den tillförda energin och orsakar 41 (53) procent av Stockholm Exergis lokala klimatpåverkande utsläpp inklusive lustgas från produktionen. Avfallsbränslen kan innehålla plast och andra fossila material. Avfallsbaserade bränslen står för cirka 27 (25) procent av den tillförda energin och svarar för cirka 46 (33) procent av Stockholm Exergis lokala klimatpåverkande utsläpp från produktionen.

Stockholm Exergis totala utsläpp av växthusgaser har hittills minskat med 55 (43) procent i förhållande till basåret 2010. Utsläppen per kWh producerad energi har minskat med 46 (33) procent relativt 2010. Bakgrunden till minskningen är lägre egna utsläpp och användning av förnybar el.

Cirka 7 (7) procent av Stockholm Exergis totala växthusgasutsläpp uppstår uppströms när bränslen samlas in, eventuellt genomgår förädling samt transporteras till produktionsanläggningarna. Produktionen av värme, el och kyla, inklusive inköpt el, står för 93 (93) procent av de totala växthusgasutsläppen där 87 (89) procent är Stockholm Exergis egna utsläpp och resten kommer från samarbetspartners. Resterande växthusgasutsläpp uppstår vid distribution och slutanvändning av gasen samt tjänsteresor.

Beräkning av koldioxidutsläppen sker enligt respektive anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser. För de anläggningar där verifiering ej har hunnit genomföras vid rapporteringstillfället beräknas utsläppen utifrån förbrukade bränslemängder och schabloner för emissionsfaktorer, med undantag för kol där analyser används.

Utsläpp verksamhet (kton CO ₂ e)	2010 (Basår)	2018	2019	Fördelning 2019 (%)	Förändring 2010-2019 (%)
Scope 1	1 419	913	705	81%	-50%
Produktion ¹⁾	1 418	913	705	81%	-50%
- CO ₂ från kolförbränning	624	461	274	32%	-56%
- CO ₂ från oljeförbränning	420	96 ²⁾	69	8%	-84%
- CO ₂ från förbränning av fossil fraktion i avfalls- och returbränslen	211	304	326	38%	55%
- Övriga växthusgasutsläpp ³⁾	163	52	36	4%	-78%
Tjänsteresor ⁴⁾	0,35	0,28	0,20	0,02%	-43%
Scope 2	78	67	51	6%	-35%
Inköpt el ⁵⁾	442	362	265		-40%
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el ⁶⁾	-364	-295	-214		-41%
Scope 3	449	120	112	13%	-75%
Tjänsteresor ⁷⁾	0,18	0,18	0,13	0,02%	-25%
Produktion av annan fjärrvärmeproducent som levereras av Stockholm Exergi ⁸⁾	125	48	48	5%	-62%
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁹⁾	324	72	64	7%	-80%
- varav bränslen för tjänsteresor ¹⁰⁾	0,08	0,06	0,05	0,01%	-40%
- varav bränslen för energiproduktion	324	72	64	7%	-80%
Totalt (före klimatkompensation)	1 945	1 101	868	100%	-55%
Klimatkompensation	-8	-251	-232		
Totalt (efter klimatkompensation)	1 938	750	636		-67%

¹⁾ Stockholm Exergis egna produktion, utsläpp av koldioxid, lustgas, metan och köldmedier.

²⁾ Värdet för 2018 har korrigerats efter slutligt verifiering enligt regelverket för handel med utsläppsrätter

³⁾ Avser lustgas, metan och köldmedier. Från 2017 beräknas omvandling till koldioxidekvivalenter i enlighet med IPCC AR5.

⁴⁾ Avser bil i tjänst. Då värde för 2010 saknas baseras det presenterade värdet på år 2014.

⁵⁾ Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el. Vid beräkning av utsläpp i Scope 2 används "Market-based method". Om "Location-based method" hade tillämpats hade utsläppen i Scope 2 uppgått till 63 (72) kton.

⁶⁾ Reduktion genom att Stockholm Exergi köper ursprungsmärkt el till fjärrvärme- och fjärrkylaproduktionen.

⁷⁾ Avser flygresor i tjänsten. Då värde för år 2010 saknas baseras det presenterade värdet på år 2014.

⁸⁾ Utsläpp hos annan aktör än Stockholm Exergi vid produktionssamverkan för fjärrvärme. Utsläppen omfattar både utsläpp från anläggning och från utvinning och distribution av bränslen till dessa anläggningar.

⁹⁾ Avser förutom produktion och distribution av bränslen, transport av tillsatser och aska, flygtermografering samt uppströms utsläpp för inköpt el.

¹⁰⁾ Då värde för år 2010 saknas baseras det presenterade värdet på år 2014.

GRI 305-4 Utsläppsintensitet

Utsläppsintensitet (g CO ₂ -e/kWh)	2010 (Basår)	2018	2019	Förändring 2010-2019 (%)
Utsläpp från egen produktion ¹⁾	158	105	85	-46%
Utsläpp per levererad energi ²⁾	162	108	87	-47%
Utsläpp per levererad energi ³⁾	162	74	64	-61%

¹⁾ Totalt utsläpp från egen produktion av el, värme och fjärrkyla.

²⁾ Totalt utsläpp från scope 1, 2 och 3 enligt ovan per total leverans av fjärrvärme, el och fjärrkyla före klimatkompensation.

³⁾ Totalt utsläpp från scope 1, 2 och 3 enligt ovan per total leverans av fjärrvärme, el och fjärrkyla efter klimatkompensation.

GRI 305-7 NO_x, SO₂ samt andra väsentliga luftföroreningar

Utsläpp till luft från verksamheten	2015	2016	2017	2018	2019
Utsläpp av kväveoxider (ton)	1 078	1 192	1 207	1 442	1 399
- Varav kväveoxider från el- och värmeproduktion	923	994	978	989	831
- Varav kväveoxider från transporter till och från verksamheten	155	198	229	453	568
Utsläpp av svaveldioxid (ton)	217	299	280	545	538
- Varav svaveldioxid från el- och värmeproduktion	107	155	111	198	100
- Varav svaveldioxid från transporter till och från verksamheten	110	144	169	347	438
Utsläpp av stoft (ton)	25	30	28	47	56
- Varav stoft från el- och värmeproduktion	14	16	11	12	13
- Varav stoft från transporter till och från verksamheten	11	14	17	35	44
Utsläpp av Hg från el- och värmeproduktion (kg)	3	10	15	11	12
Utsläpp av Cd från el- och värmeproduktion (kg)	2	2	2	1	2
Utsläpp av dioxiner från el- och värmeproduktion (mg)	56	80	79	83	96

GRI 306-2 Avfall, total vikt

Aska (ton)	2018	2019
Flygaska, deponerad	19 342	18 917
- Farligt avfall	17 527	17 267
- Icke farligt avfall	1 815	1 650
Flygaska, återvunnen ¹⁾	51 218	48 771
- Farligt avfall	0	0
- Icke farligt avfall	51 218	48 771
Bottenaska, deponerad	0	0
- Farligt avfall	0	0
- Icke farligt avfall	0	0
Bottenaska, återvunnen ¹⁾	140 772	142 757
- Farligt avfall	0	0
- Icke farligt avfall	140 772	142 757
Totalt	211 331	210 445

Övrigt avfall (ton)	2018	2019
Övrigt avfall, deponerat	640	615
- Farligt avfall	45	141
- Icke farligt avfall	595	474
Farligt avfall till destruktion	135	48
Övrigt avfall, återvunnet ¹⁾	19 372	19 639
- Farligt avfall	702	1 351
- Icke farligt avfall	18 671	18 288
Förorenade jordmassor	1 349	265
- Deponerad	1 314	12
- Återvunnen	35	253
Totalt	21 496	20 568

¹⁾ Av det återvunna avfallet gick 680 (349) ton till energiåtervinning och 18 959 (19 024) ton till materialåtervinning.

GRI 306-3 Betydande miljöstörningar

Typ av störning	Ämne	Recipient	Antal	Total volym	Kommentar
Överskridande av gränsvärde	CO	Luft	3		Överskridande av begränsningsvärde enligt förordning (2013:253) om förbränning av avfall
Läckage	Köldmedia R134 a	Luft	1	320 kg	Läckage på grund av haveri/tekniskt fel på värmepumpar
Mätbortfall	Stoft	-	1		Avsteg från mätkrav enligt förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar
Total			5		

GRI 403-9 Arbetsrelaterade skador

Typ av händelse (antal)	Egen personal		Entreprenörer	
	2018	2019	2018	2019
Dödsolyckor	0	0	0	0
HCI ¹⁾	0	1	0	0
HCIF ²⁾	0	0,9	0	0
LWI ³⁾	2	3	10	12
LWIF ²⁾	1,9	2,6	6,7	8,8
TRI ⁴⁾	7	15	19	31
TRIF ²⁾	6,5	13,1	12,8	22,6

¹⁾ HCI (High-consequence work-related injuries) avser olyckor där den skadade inte har eller förväntas ha blivit återställd inom sex månader.

²⁾ Frekvensen är baserad på en beräkning med 1 000 000 arbetade timmar.

³⁾ LWI (Lost workday work-related injuries) avser olyckor som har lett till mer än en dags frånvaro.

⁴⁾ TRI (Total recordable work-related injuries) avser olyckor som lett till mer än 1 dags frånvaro, medicinsk behandling eller arbetskada som leder till begränsad arbetskapacitet.

Avsteg från GRI, Upplysningen redovisas ej per kön på grund av att informationen inte finns tillgänglig.

GRI 405-2 Löneskillnader mellan män och kvinnor

Stockholm Exergi AB har för år 2019 en könsfördelning på 20 (19) procent kvinnor och 80 (81) procent män. 20 (21) procent kvinnor i icke ledande befattningar, 23 (18) procent av kvinnorna var i ledande befattningar.

Förekomst av andelen kvinnor på högre nivåer i organisationen är något högre än på de lägre nivåerna, vilket bidrar till att medianen går upp. Stockholm Exergi arbetar aktivt för att uppnå en jämn könsfördelning sett över hela företaget.

Kvinnornas medianlön i relation till männens är 115 procent (en skillnad på 6 073 SEK) till fördel för kvinnorna, avseende hela Stockholm Exergi AB.

Bestyrkande rapport hållbarhetsredovisning

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Stockholm Exergi Holding ABs hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Till Stockholm Exergi Holding AB (publ),
org.nr 556040-6034

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Stockholm Exergi Holding AB ("Stockholm Exergi") att översiktligt granska Stockholm Exergis hållbarhetsredovisning för år 2019. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 2 i detta dokument varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 78.

Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 2 i års- och hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Stockholm Exergi enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 23 mars 2020

Deloitte AB

Daniel Wassberg
Auktoriserad revisor

Adrian Fintling
Specialistmedlem i FAR

STOCKHOLM EXERGI I KORTHET

Vi är ett energibolag för stockholmarna. Med hjälp av vårt gemensamma kretslopp värmer vi över 800 000 stockholmare, svalkar sjukhus, datahallar och andra viktiga verksamheter runtom i staden och producerar elektricitet som gör det möjligt för Stockholm att växa och utvecklas. Från Högdalen i söder till Sigtuna i norr jobbar över 700 kollegor tillsammans med alla stockholmare för att leverera hållbar energi, dygnet runt, året runt. Med gemensam kraft driver vi Stockholm framåt.

ÖVRIGA FINANSIELLA RAPPORTER OCH HÄNDELSER

Årsstämma hålls 23 april 2020

Delårsrapport januari-juni 2020, 28 augusti 2020

Bokslutskommuniké 2020, 26 februari 2021

Informationen i denna årsredovisning är sådan som Stockholm Exergi Holding AB (publ) offentliggör enligt svensk lag om värdepappersmarknaden.

Stockholm Exergi Holding AB (publ)
Org. nr. 556040-6034
115 77 Stockholm
tel: 020-31 31 51
www.stockholmexergi.se

